בשבע

יום חמישי, ב' באדר תשפ"ו, 19.02.2026 | פרשת תרומה | גיליון מס' 1184

www.be7.co.il

זמני הדלקת נרות
פרשת תרומה

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	16:54	18:08
ת"א	17:10	18:09
חיפה	17:02	18:08
ב"ש	17:12	18:10

מחוות או פשיטות? צה"ל ייבחן בדפוסי הפעולה שלו מול הטרור הפלשתיני ביהודה ושומרון במהלך חודש רמדאן ← **אסף משניות**

נתוני המורים הערבים נחשפים: מחצית מבתי הספר הממלכתיים מעסיקים מורים מהמגזר ← **חגית רוזנבאום**

קמפיין "הסיכה ירדה, החור בלב נשאר" מנוגד לכל תפיסת הזיכרון של היהדות ← **הרב ליאור אנגלמן, אתנחתא**

מי האישה שהשפיעה על מנהיגי העולם, ומה היה חלקו של נתניהו? 40 שנה להצלחת המאבק לשחרור אסיר ציון נתן שרנסקי ← **בנימין שינברג, אתנחתא**

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

מבקר המדינה מתניהו אנגלמן:"האמת על כשלי המלחמה תיחשף עוד במשמרת שלי"

שר המשפטים יריב לוין: "קרענו את המסכות מעל פני שופטי העליון"

עורכי 'בשבע', 'ישראל היום' ו'מקור ראשון' בשיח על הטיית התקשורת ועל עתידו של הפרינט

סיקור מיוחד

של כל האורחים, התמונות, הפרסים, האולפן הנייד והרגעים הגדולים ביומיים של כנס ירושלים ה־23

צילום: AFP, Stringer

בתוך ההסתרה

מי מפעיל את מעבר רפיח? במשך שנה הדרג המדיני שואל את צה"ל בדיוק את השאלה הזאת, אך שוב ושוב זוכה להתעלמות ומוצא את עצמו ממודר ממידע קריטי לצורך קבלת החלטות. עד שבא דוד זיני, וחשף שהדרכונים נחתמים במעבר בחותמת של "מדינת פלשתין" // **זאב קם**

UP

מתנות לאביונים

תורמים ללקט ישראל

לחלוקת מנות מבושלות לנזקקים 'בו ביום'

לתרומות:
או באתר www.leket.org

לקט ישראל
ארגון הצלת המזון הלאומי

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מיצובישי אאוטלנדר 2022,
יד 1 פרטי, 7 מקומות,
59,000 ק"מ, אינסטייל,
134,000 ₪.

ג'ילי 2023,
יד 1 פרטי, חשמלי מלא,
טסט לשנה, 60,000 ק"מ,
דגם 460PRO חשמלי
מלא, טווח ארוך,
99,000 ₪.

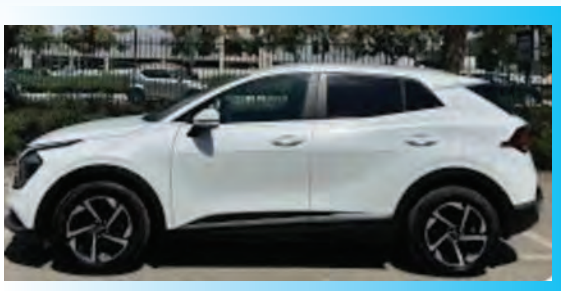

קיה ספורטאג 2023,
יד ראשונה, 79,000 ק"מ,
טסט לשנה, 111,000 ₪

קיה סיד 2022,
יד ראשונה,
דיזל 107,000 ק"מ,
55,000 ₪
(מחירון 75,000 ₪)

קיה פיקנטו 2018,
יד 01 פרטי,
88,000 ק"מ,
48,000 ₪

טויוטה יאריס קרוס 2022,
היבריד, יד ראשונה,
82,000 ק"מ,
109,000 ₪

טסלה מודל 3
חשמלי מלא
94,000 ק"מ,
115,000 ₪

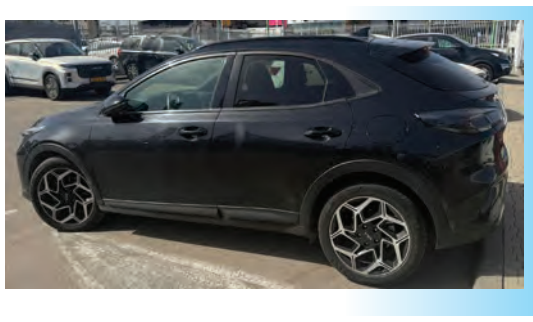

קיה Xceed, 2022,
יד ראשונה,
29,000 ק"מ!!! פרימיום,
92,000 ₪.

רקסטון 2023
יד 01, דיזל 4/4,
62,000 ק"מ, 7 מקומות,
155,000 ₪.

מאזדה CX 5 2023,
יד ראשונה, טסט לשנה,
87,000 ק"מ,
121,000 ₪ .

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

יוחננוף
סופרשוק לכולם

פורים שמח ב-
18.2-7.3.2026

קרמוגית/ ערגליות/ פינוקי פתי בר אסם

3 ב- 18 ₪

חטיפי שוקולד עלית

6 ב- 20 ₪

טבלאות שוקולד מילקה

3 ב- 20 ₪

קליק בשקית

3 ב- 18 ₪

חטיפים מלוחים עלית

10 ב- 30 ₪

פרינגלס
149-158 גרם

2 ב- 15 ₪

וופל קראנץ' במילוי קרם בטעם שוקולד יוחננוף
150 גרם

4 ב- 10 ₪

לוקיטוס שטיחים קופסא
180 גרם

2 ב- 10 ₪

מסטיק מאסט

3 ב- 20 ₪

תה ירוק ויסוצקי
25 יח'

2 ב- 34 ₪

קוקה קולה/ זירו/פיוזטי
500 מ"ל

6 ב- 20 ₪

טונה שלישייה יוחננוף
3 X 80 גרם

2 ב- 15 ₪

KPLN

אזהרה: צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומזיקה לבריאות!

*מוגבל ל-4 יח', **מוגבל ל-4 יח' מעל 75₪. המבצעים בתוקף בין התאריכים 18.2-7.3.2026 או עד גמר המלאי. המוקדם מביניהם. מינימום 2 יח' במלאי. בסניפים נבחרים. ייתכן שוני בין חנויות הרשת לגבי המחיר הקודם של כל מוצר. לפיכך ייתכנו מקרים בהם המחיר הקודם בחנות מסוימת יהיה נמוך יותר מהמחיר במודעה, והוא אינו בגדר מבצע בחנויות כאמור. כן, בחנויות בהן מדובר במחיר מבצע, המחיר הקודם בחנות יוצג על המוצר או בסמוך לו. אין מכירה סיטונאית. התמונה להמחשה בלבד. טל"ח. לפרטים נוספים ניתן לפנות לקשרי לקוחות בטלפון: 053-7002121. פרטים נוספים באתר: www.yochananof.co.il ובפייסבוק יוחננוף - סופרשוק לכולם.

יוחננוף
סופרשוק לכולם

בס"ד

מבצעים מיוחדים להשבוע !!

ספה איכותית ונוחה ביותר !

מגוון בדים
מרהיבים לבחירה

רק 2990 ₪
במקום 4300

ספה נמינח

כפולה עם ארגז
תצרת עמינח - עיצוב ואיכות ללא פשרות !!
קפיצים מבודדים

רק 3990 ₪ עמינח
במקום 4900₪ לא כולל גב

שולחן איכותי

120/80 נפתח
כולל 4 כיסאות
מרופדים נוחים
וחזקים

רק 1980 ₪
במקום 3200

חדרי שינה מעוצבים

בדים ועיצובים לפי בחירה
ראש אורך 240 גובה 120

רק 3990 ₪
במקום 5400₪
לא כולל שידה

ארון בעיצוב חדשני

249*160
כולל תא פתוח וקרניז
איכותי מאוד תוצרת ר.א

רק 3190 ₪
במקום 3800 ₪

מזרן מטריקס ויסקו - תוצרת מנדלבוים 190/80

אורטופדי ללא קפיצים עם מבנה אנטומי מיוחד !
הכי טוב מסוגו בארץ !!

רק 1490 ₪ MD מנדלבוים
במקום 2850 ₪

בנוסף עשרות מזרנים בתצוגה להתאמה אישית מלאה !

ועוד עשרות מבצעים בלעדיים על מגוון רהיטים ומזרנים

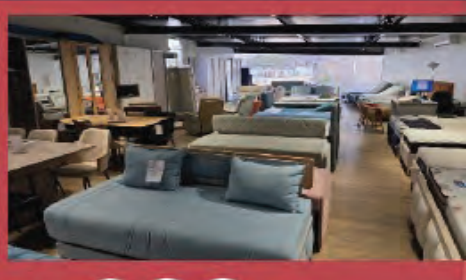

200 מטר של תצוגה הכי יפה בעיר!!!

25 שנות מוניטין בתחום הריהוט

TOUCH DESIGN

שירות עם טאצ' אישי

חדרי שינה | חדרי ילדים | ארונות | מזרונים | ספות נוער | ספות אירוח

054-2355599 | 08-9254550

שעות פתיחת החנות: א'-ה': 11:00-21:00 | t-design-isr.co.il
מתחם קסם רחוב השל"ה 2, מודיעין עילית (מעל קידישיק)

עמינח | מזרני קיסריה | מישהמצי | Valentino | קסטל בורוכוב | WIEDER וידר | פרדס | MD מנדלבוים

רובע היובל

- בניינים בוטיק -

החלה הבנייה

הזדמנות של פעם ביובל

דירות 4 חד' החל מ-2,800,000 ₪*

***היתרה בהלוואת יזם כ-500,000 ₪**

להתחבר לירושלים האותנטית ולחיות אותה בגובה העיניים.
בקריית היובל המתחדשת, סמוך לצירי תנועה מרכזיים ולרכבת הקלה, נבנה קומפלקס בנייני בוטיק עם הרבה סטייל ושיק ירושלמי.

קדמת היובל
מומחים בהתחדשות עירונית

גיא& דורון | LEVY

*9295

*בכפוף לתנאי החברה ולאישור הבנק | הדמיה | ט.ל.ח

הדמיה להמחשה בלבד

ADERET

ירושלים

מגדלים - OUT בוטיק - IN

בעוד שירושלים מתמלאת במגדלי מגורים רבי־קומות,
אדרת ירושלים מציעה חוויית מגורים אחרת.
בנייני בוטיק בני 7 קומות, עם מרחב, חיי קהילה איכותיים
וסביבה ירוקה בשכונה חדשה ובמיקום מושלם.

דירות גן ופנטהאוזים

החל מ- ₪4,990,000

תנאי תשלום 10/90
פטור ממדד

חניה ומחסן
לכל דירה

2 דק׳
מהרכבת הקלה

2 דק׳
מכביש בגין

073-7024480

סלעית נדל"ן

רם אדרת מבטיחים ומקימים

מכון טכנולוגי חולון
Holon Institute of Technology
HIT
More than 50 YEARS of Academic Excellence

האקדמיה של התעשייה

Generate Your Future

טל קרויטורו
בוגר הנדסת תעשיה וניהול
GENERATED BY HIT

24.2 יום פתוח
ב-HIT מכון טכנולוגי חולון

מגוון תוכניות לימוד לתואר ראשון ושני
במקצועות ההנדסה, ההייטק, הטכנולוגיה, המד-טק והעיצוב

לפרטים נוספים היכנסו לאתר: www.hit.ac.il

בס"ד

כלים חד פעמיים

שלווה

לאירוח ואירועים

דרושים עובדים\ות

שולחן ערוך ל- 10 סועדים

סטים משתתפים: גלאס בועות נצנץ וינטג' לייט וסוהו

10	צלחות מהודרות בינוניות	12.90 ₪
10	צלחות מהודרות קטנות	9.90 ₪
10	מזלגות ניצוצות דמוי וינטג'	2.70 ₪
10	סכינים ניצוצות דמוי וינטג'	2.70 ₪
10	כוסות גדולות מעוטרות	1.90 ₪
1	מפת אל-בד 120*180 לבן	4.90 ₪
16	מפיות נייר במגוון דוגמאות	4.90 ₪

39.90 ₪ ל-10 סועדים!!!

סכו"ם דמוי וינטג'
ארז 10 יחידות
נצנץ זהב/נצנץ כסף
2.70 ₪

אוזני המן
10 ב- 10.90 ₪

ממתקים קינדר
3 ב- 10.90 ₪

ממתקים שווים במיוחד
10 ב- 10 ₪

מגוון מפיות פורים

מגוון קופסאות וסלסלאות למשלוחי מנות

מגוון מוצרי פורים

קופסאות טורט גלי לעוגה
רוחב 34 גובה 14
1.90 ₪

מארז 3 גיליונות צלופן
מידה 60X90
1 ₪

שקיות צלופן במידות וענקיות

מגש מלבן קריסטל
33X23 ס"מ
4 ב- 10.90 ₪
53841

מגש פרח מחולק שקוף
30 ס"מ
6 ב- 10.90 ₪

סט 16 צלחות "דמוי וינטג"
8 צלחות גדולות
8 צלחות קטנות
מגוון צבעים
10.90 ₪

סט 16 צלחות "פנינים"
8 צלחות גדולות
8 צלחות קטנות
מגוון צבעים
15.90 ₪

צלחות קנה סוכר מעוטרות
ארז 20 יח'
עגול-לבן
2 ב- 24.90 ₪
2 ב- 19.90 ₪
2 ב- 15.90 ₪

צלחות דקל
ארז 10 יחידות
עיגול ומרובע
2 ב- 24.90 ₪
2 ב- 19.90 ₪
2 ב- 15.90 ₪

מפת אל בד 25 מטר
צבע מתחלף
15.90 ₪

מפת שולחן סטנדרט
לבן 180*120 ס"מ
5 ב- 10.90 ₪
295650

דלי מטליות
10.90 ₪
32042

נר נשמה פחית
24 שעות
10 ב- 10.90 ₪
759007

להבונים
ארז 50 יחידות
2 ב- 10.90 ₪

רדיד אלומיניום ענק
2 ב- 15.90 ₪
45157

כוס יהלום גדולה
ארז 40 יחידות
4 ב- 10.90 ₪

ליפתניה צבע לבן
ארז 20 יחידות
10 ב- 10.90 ₪

קסרול צבע לבן
ארז 20 יחידות
8 ב- 10.90 ₪

מרקיה צבע לבן/מתחלף
ארז 20 יחידות
5 ב- 10.90 ₪

צלחת קטנה צבע מתחלף
ארז 25 יחידות
7 ב- 10.90 ₪

צלחת בינונית צבע מתחלף
ארז 25 יחידות
5 ב- 10.90 ₪
7290018509975

סניף חונים קונים
חונים קונים לישנסקי 9 ראשל"צ
פתוח: א'-ה' 9:00-20:00, יום ו' 8:00-14:00

סניף בילו: רח' בוסי סנט ג'ורג' 3
עקרון 2000 שלווה קרית עקרון
פתוח: א'-ה' 8:00-21:00, יום ו' 8:00-14:00
08-9410-704

שלווה מתרחבת זכיינות
לפרטים לשלוח SMS למספר
054-5688304

עסק שומר שבת
חניה בשפע חינם

שלווה כלים חד פעמיים

*המחירים עד גמר המלאי *מלאי מינימום 100 יחידות מפריט *החנות רשאית לעדכן מחיר בכל עת *טל"ח*
*המחיר תקף בקניה לצרכן בלבד *התשלום במזומן או בכרטיס אשראי בלבד *התמונות להמחשה בלבד *המחירים בתוקף עד 04.03.2026

בס"ד

כלים חד פעמיים

שלווה

לאירוח ואירועים

נייר טואלט
48 גלילים

בקניה מעל 150 ₪
שימוש 1 בלבד
חובה להציג בקופה
קוד קופון 7092227

29.90 ₪

אין לפצל קניה לטובת קופונים בכפוף להתניות* בתוקף עד 04.03.2026

נייר גרוס
כסף/זהב

3 ב- 10.90 ₪

סבון פיירי
1190 מ"ל

14.90 ₪

סרט משיכה
ארז 10 יחידות
מגוון צבעים 1.1ס"מ

1.50 ₪

קופסאות מתנה קשיחות
דמוי שיש

החל מ- 8.90 ₪

YDA-11244

מגוון ענק של תבניות אפיה עם מכסה שקוף

מגוון ענק של קופסאות עם חלון

צלחות קטנות מהודרות
שיש לבן, שיש ורוד ושיש שחור
ארז 10 יחידות

3 ב- 10.90 ₪

קסרולים מהודרים
שיש שחור זהב/כסף
ארז 6 יחידות

3 ב- 10.90 ₪

מרקיות מהודרות
שיש כסף, שיש זהב ושיש שחור
ארז 10 יחידות

2 ב- 10.90 ₪

ראנר חג שמח
שחור זהב /שחור כסף

10.90 ₪

DA-5174-HAG21

מגש חמסה זהב ענק
40X34 ס"מ
ארז 3 יחידות

5.90 ₪

279513

צלחת נייר שיש
ק. 18 ס"מ /ק. 23 ס"מ
ארז 10 יחידות

5.90 ₪ 279599/279575

3.90 ₪ 279568/279582

פלייסמנט שעוונית

1.90 ₪

תחתית פלסטיק לצלחת מגש קשיח במיוחד

3.90 ₪

גביעים "אמריקאי"
ארז 25 יחידות
חזק במיוחד
יכולל מכסה

200 מ"ל 15.90 ₪
300 מ"ל 13.90 ₪
500 מ"ל 11.90 ₪

קופסאות פלסטיק
שקוף / שחור
ארז 25 יחידות

450 מ"ל 19.90 ₪ 287754

קופסאות פלסטיק
שקוף / שחור
ארז 25 יחידות

600 מ"ל 22.90 ₪ 287778

קופסאות פלסטיק
שקוף / שחור
ארז 25 יחידות

750 מ"ל 24.90 ₪ 287792

בקבוק פלסטיק קטן
פקק כסף
ארז 5 יחידות

5.90 ₪

מעמד 3 קומות לעוגה
זהב/כסף

5.90 ₪

שקיות זילוף גדול ירוק
ארז 72 יחידות

10.90 ₪ 249899

מגבונים לחים

6 ב- 10.90 ₪

סניף חונים קונים
חונים קונים לישנסקי 9 ראשל"צ

סניף בילו
עקרון 2000 שלווה קרית עקרון

@SHALLVA_

שלווה כלים חד פעמיים

@shalvaforyou1

עמנואל שילה
לתגובות: eshilo777@gmail.com

עכשיו הזמן לפוליטיקה

רשימות שלא יעברו את אחוז החסימה עלולות להכשיל את גוש הימין ← שריון של תת־אלוף וינטר ברשימת הציונות הדתית ירחיק אותה מהאזור המסוכן ויעמיד הנהגה מובילה בתחום הביטחוני, המדיני, הכלכלי וההתיישבותי

→
איש צבא מנוסה, אבל עדיין טירון פוליטי. תת־אלוף (מיל') עופר וינטר

צילום: טל גל, פלאש 90

1 ההיסטוריה הפוליטית של המחנה הלאומי מלמדת שלא פעם הוא הפסיד את השלטון בגלל אובדן קולות שניתנו למפלגות קטנות שלא עברו את אחוז החסימה. הדוגמה הטרייה בזיכרון היא כישלונה של מפלגת 'הימין החדש' בראשות בנט ושקד, אז עוד אנשי ימין מובהקים, אשר נטשו את הבית היהודי ורצו בבחירות 2019 במפלגה עצמאית עם רשימה נוצצת, אך כשלו והתנפצו על אחוז החסימה. כתוצאה מהכישלון הזה נקלענו למשבר פוליטי עמוק של ארבע מערכות בחירות, שבסופן יצרו בנט ולפיד את התקדים החמור של ממשלת גוש השמאל־מרכז בשותפות עם מפלגת רע"מ.

דוגמה רעה עוד יותר היא זו של בחירות 1992, שבהן עלתה ממשלת רבין־פרס אשר המיטה עלינו את אסון אוסלו. גם אז המחנה הלאומי איבד את השלטון בגלל פיצול הקולות שמימין לליכוד. אחוז החסימה עמד באותם ימים על מנדט וחצי בלבד. מפלגת מולדת בראשות רחבעם זאבי זכתה אז בשלושה מנדטים, בעוד למפלגת התחייה היותר ותיקה חסרו כמה אלפי קולות כדי לעבור את אחוז החסימה. את מחירה הכבד של הרפתקת אוסלו, שאותה הביאה עלינו ממשלת השמאל שעלתה בגלל אותו פיצול בימין, לא חדלנו מלשלם עד עצם היום הזה. לפני הבחירות דובר אז על הצורך באיחוד בין רשימות מולדת והתחייה. אבל אנינות טעם אידאולוגית, ואולי גם משקעים אישיים, מנעו את האיחוד שהיה עשוי לחסוך לנו את אסון הסכמי אוסלו עם כל שרשרת האסונות שבאה בעקבותיו - בהם גירוש גוש קטיף וטבח 7 באוקטובר.

אגב, גם השמאל משלם לעיתים את מחירה של הפלגנות בתוכו. במערכת הבחירות האחרונה נמחקה מפלגת מרצ, וגוש השמאל איבד מנדטים יקרים, בגלל התעקשותה של מנהיגת מפלגת העבודה מרב מיכאלי שלא לחבור לרשימה מאוחדת של שתי מפלגות השמאל. הימין כנראה היה לוקח את הבחירות בכל מקרה, אבל ברוב דחוק ולא בפער גדול של 64 מנדטים מול 56.

2 כל זה אומר שלקראת מערכת הבחירות הקרובה, שתתקיים לכל המאוחר בעוד כתשעה חודשים, חובה על המפלגות הלאומיות שמחוץ לליכוד להיערך באופן שימנע בזבוז קולות על רשימות שלא עוברות את אחוז החסימה. באשר למפלגת עוצמה יהודית של בן גביר, היא זוכה לסקרים מחמיאים, ואם לא תקרה תקלה בלתי צפויה נראה שאין חשש שנחזור לימי מערכות הבחירות שבהן הקולות שניתנו לה ירדו לטמיון. המצב רגיש יותר בנוגע למפלגת הציונות הדתית, ורגיש עוד יותר כשמדובר בהתארגנויות של מפלגות ימין חדשות.

לגבי מפלגת הציונות הדתית, כבר זמן רב יש פער עקבי בין מצבה בסקרי ערוץ 14 שעורך שלמה פילבר וסקרי ערוץ 24i בניהולו של צוריאל שרון, למצבה בסקרים של כלי תקשורת אחרים כמו ערוץ 11, 12 ו־13 או העיתון 'מעריב'. אצל שני הסוקרים הראשונים, הציונות הדתית עוברת בעקביות את אחוז החסימה, לעיתים עם חמישה מנדטים ולעיתים עם ארבעה. אצל האחרונים, ברוב הסקרים הציונות הדתית יורדת אל מתחת לאחוז החסימה עם קרוב לשלושה אחוזים, כשהתוצאה הנדרשת כדי לעבור היא 3.25 אחוזים. מניין נובע הפער העקבי הזה? אפשר לטעון שהערוצים הידועים כמוטים שמאלה נוטים גם לפרש את תוצאות הסקרים באופן שמוחק כמה מנדטים מגוש הימין ומפיח תקוות בגוש השמאל שבו הם תומכים. אפשר גם לטעון להפך, שסוקרים המזוהים עם הימין נוטים להעצים את כוחו. לזכותם של פילבר וצוריאל עומדת הצלחתם בעבר, בעת שעוד היו שותפים באותו מכון סקרים, לחזות קרוב יותר מכל מכוני הסקרים את תוצאות האמת. אז אומנם לא יהיה זה הימור פרוע להעריך שבסופו של דבר אין מצב שהמפלגה הזאת תימחק, אבל גם אם היא נמצאת מעט מעל לרף הקובע וגם אם מעט מתחתיו, מדובר בקרבה מסוכנת לאחוז החסימה שחובה להתרחק ממנה.

> וינטר זוכה לפופולריות במגזר, גם בזכות עשייתו הצבאית וגם משום שהוא נתפס כמי שקופח וקידומו נחסם בגלל הכיפה שלראשו ושם שמיים שבפיו. יחד עם זאת, חשוב שהוא יבוא לפוליטיקה מתוך ענווה והבנה שכישורים צבאיים לא בהכרח מנבאים יכולות פוליטיות מפותחות במיוחד

3 איך מתרחקים? ראשית, מנהלים קמפיין. ייאמר לזכותם של ראשי מפלגת הציונות הדתית שלאורך השנתיים של המלחמה הם מיעטו מאוד לעסוק בעתידם הפוליטי, והתמסרו לניהול ענייני המדינה בשעתה הקריטית והקשה ללא שיקולי פופולריות. בצלאל סמוטריץ' ואורית סטרוק הלכו עם האמת האידאולוגית הלא פופוליסטית שלהם, גם בהתנגדותם העקבית לשחרור החטופים בעסקת כניעה, וגם בתמיכתם בהסדרת נושא גיוס החרדים בהסכמה ולא בכפייה. מחויבותם להשגת יעד הניצחון במלחמה בעזה ובלבנון לא הסתכמה בהצהרות ובהצבעות. הם עמלו באופן שוטף על פרטי ההסכמים שגובשו בחזיתות השונות, כדי לראות היכן ניתן להשפיע, לשנות ולוודא שלא תופסק החתירה לניצחון מלא. בסוף הם רק חברי קבינט (סטרוק במעמד משקיפה בלבד), לא ראש הממשלה ואפילו לא שר הביטחון, ולכן ההישג שלהם הוא חלקי, אך עדיין משמעותי מאוד. בחזית ההתיישבות הם הובילו את הממשלה תוך שלוש שנים להישגים חסרי תקדים שכנראה לא נרשמו מעולם בקדנציה אחת, הישגים שקידמו אותנו צעד גדול לעבר סיכול איום הקמתה של מדינה פלשתינית. כעת גם הולך ומתברר שמצבה הכלכלי של ישראל, אחרי שלוש שנים שבהן שררו תנאים קשים ביותר לכלכלה, הוא לאין ערוך טוב מכל התחזיות השחורות של הפרשנים וחברות דירוג האשראי. אלה נתונים ששר האוצר סמוטריץ' יכול וצריך להיות גאה בהם, אחרי שבמשך שלוש שנים ספג ביקורת ארסית ובלתי מוצדקת, לא בגלל התנהלותו הכלכלית אלא בגלל עמדותיו הימניות.

מצבה הלא מזהיר של המפלגה בסקרים נובע בין השאר מחוסר מינוף תקשורתי ותעמולתי של ההישגים הללו. כעת הגיע הזמן להפנות חלק מתשומת הלב מענייני המדינה לענייני המפלגה, כדי לשמר ולחזק את הכוח הפוליטי שיאפשר להמשיך ולפעול גם בממשלה הבאה. סמוטריץ' וסטרוק צריכים ללמוד קצת מכישורי התעמולה של בן גביר, ומהצלחתו להתרחק מהאש שהם ספגו ולא לשלם מחיר על התנגדותו לעסקת החטופים, על תמיכתו בחוק הגיוס, או על כך שגם הוא כמותם לא יכול להציג הצלחות מרשימות במינוי רבנים ציונים. לבן גביר עצמו מוצע לא להתאמץ להגדיל עוד את כוחו על חשבון הציונות הדתית, כי אם התוצאה תהיה אובדן הניצחון של גוש הימין, הוא הראשון שיישאר בחוץ בכל מתכונת של קואליציה חוצת גושים ומחנות. במקום זאת, מוטב למשל שינסה לנגוס בכוחו של אביגדור ליברמן.

4 בנוסף לניהול קמפיין, מה שיוכל עוד לסייע זה צירוף של כמה דמויות פופולריות לרשימת הציונות הדתית לכנסת הבאה. לפי חוקת המפלגה רשאי היושב ראש סמוטריץ' לשריין מועמד אחד מטעמו בכל חמישייה. נראה כי די בבחירה חכמה אחת בחמישייה הראשונה כדי להרחיק את המפלגה מהאזור המסוכן, ואולי גם להכניס לכנסת משוריין שני אטרקטיבי שיוכל לקבל את המקום השישי ברשימה.

בהקשר זה צריך לדבר על תת־אלוף במיל' עופר וינטר, שמתחמם על הקווים ומתכונן למרוץ. וינטר יכול לנסות להתמודד עצמאית, אבל לנוכח אחוז החסימה הגבוה זה יהיה צעד חסר אחריות שבסיכוי גבוה ישאיר אותו בחוץ ועלול להפיל את המחנה כולו. אם יצטרף למפלגת הציונות הדתית, הוא יוכל להבטיח גם את מקומו שלו וגם את עתיד המפלגה. וינטר זוכה לפופולריות במגזר, גם בזכות עשייתו הצבאית כקצין קרבי בכיר, וגם משום שהוא נתפס כמי שקופח וקידומו נחסם בגלל הכיפה שלראשו ושם שמיים שבפיו. יחד עם זאת, חשוב שהוא יבוא לפוליטיקה מתוך ענווה והבנה שכישורים צבאיים, כפי שהוכח בעבר גם במפלגת המגזר, לא בהכרח מנבאים יכולות פוליטיות מפותחות במיוחד. מי שיודע איך לנצח את האויב בשדה הקרב, לא בהכרח יודע גם לנהל מערכות אזרחיות מורכבות, או לצאת עם מקסימום הישגים ממשא ומתן פוליטי קשוח ומתיש. לכן הדבר הנכון הוא שווינטר יחבור אל סמוטריץ' וסטרוק וחבריהם להנהגה שיודעת להוביל גם בתחום המדיני והביטחוני, גם בתחום הכלכלי וגם בתחום ההתיישבות. ביחד הם יוכלו גם להגיע להישג אלקטורלי שיאפשר להם לקבל בממשלת ימין את התיקים הרלוונטיים לכך.

5 פתרון אפשרי אחר הוא ריצה משותפת של בן גביר וסמוטריץ' גם בפעם הזאת. קשה להאמין שזה יקרה, כי הפער הקיים בסקרים בין שתי המפלגות מרחיק את היכולת להגיע להסכמה על הרכב הרשימה. בנוסף לכך, סביר יותר שמפלגה בראשות סמוטריץ' ועופר וינטר תוכל לאסוף אליה ואל גוש הימין קולות של הימין הדתי־לאומי הרך, שיסרבו לתמוך ברשימה שבראשה יעמוד בן גביר. ■

בשבע
קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצ'ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **מנהל שיווק ומכירות:** יוסי אלקסלסי **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **עיצוב גרפי:** חגית שחור, רונית דורצפאון, רעות מליחי **עריכה:** יוני רוטנברג **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** מאיר מלמד 0733272045

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 besheva3@besheva.co.il | הפצה: בר הפצות

הבנק הכי טוב בישראל.
כתום על גבי לבן.

reuveni×pridan

בנק ישראל בדק ומצא:

מזרחי-טפחות הכי מומלץ
6 שנים ברציפות!

וגם הבנק הכי הוגן
והבנק הכי טוב
בפתרון בעיות ללקוחות

מזרחי טפחות | *8860

בני אדם ♡ לפני הכול

מבין חמשת הבנקים הגדולים. באתר בנק ישראל מופיע הסקר עם המידע המלא על מגוון המדדים והתוצאות של כלל המערכת הבנקאית.

זאב קם
לתגובות: lomez4@gmail.com

רסאן גם לא מצלצל

מאז עסקת החטופים השנייה שואלים חברי הקבינט שאלה פשוטה: מי שולט במעבר רפיח? ← מערכות הביטחון השונות לא חזרו עם פרטים, ובעיקר רסאן עליאן, מתאם פעולות הממשלה בשטחים היוצא, נמנע בעקביות מלספק תשובות ← רק לאחר כניסתו של דוד זיני נחשף סוף כל סוף שהדרכונים מוחתמים בחותמת של "מדינת פלשתין"

→
הכנסת הסחורות והמעברים תחת אחריותו. אלוף במיל' רסאן עליאן

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

אם חשבתם שהחדשות המזעזעות ביותר בנוגע למעבר רפיח קשורות בעובדה שהפקידים שם מחתימים דרכונים בחותמת ערבית שעליה כתוב "מדינת פלשתין", זה עוד כלום. העובדה שבמשך שנה התשובות בנושא הזה מוסתרות מחברי הקבינט המדיני־ביטחוני, למרות בקשות חוזרות ונשנות לקבל מידע בעניין, היא הדבר המזעזע האמיתי בסיפור הזה.

למעשה מחודש ינואר בשנה שעברה, לאחר שנחתמה עסקת החטופים השנייה, פנו שרים בקבינט לאנשי מערכת הביטחון האזרחית והצבאית וביקשו תשובות לגבי מעבר רפיח. המעבר כזכור נפתח מחדש באותם ימים כחלק מסעיפי העסקה. לדוגמה, השר זאב אלקין שאל אז האם האנשים שמפעילים את המעבר הם אנשי הרשות הפלשתינית, והאם הם מקבלים ממנה משכורת. השרה אורית סטרוק שאלה לגבי החותמת שבה מחתימים את הדרכונים של היוצאים והנכנסים. נדגיש שוב, לא מדובר על פתיחת מעבר רפיח מהשבועות האחרונים, כחלק מהכניסה לשלב השני בתוכנית טראמפ, אלא עוד כשהיינו בעיצומה של הלחימה ועם עשרות חטופים שעדיין הוחזקו בעזה, לפני יותר משנה.

במשך שנה שלמה לא התקבלו תשובות לאותן שאלות. ולא משנה באיזו דרך הועברו השאלות לגורמי המקצוע. בהתחלה הן נשאלו באופן בגלוי בישיבות הקבינט. כשלא ניתן מענה, השאלות הועברו באמצעות מנגנון השאילתות שמוקנה לשרים. כשגם זה לא עזר, התבקש מזכיר הממשלה יוסי פוקס על ידי השרה סטרוק לדרוש בעצמו תשובות, אך גם הוא לא הצליח לחזור עם בשורה. לאחר מכן נשאל סגן ראש המטה לביטחון לאומי אם באמצעותו יש אפשרות להבקיע את הדרך, אך גם זה לא הסתייע. כששום דבר לא עזר, פנו השרה סטרוק ושרים נוספים באחת מישיבות הקבינט למתאם פעולות הממשלה בשטחים האלוף רסאן עליאן, וביקשו תשובות. המתפ"ש, הגוף שאחראי בין היתר על הכנסה ובידוק של הסחורות לעזה ונמצא בקשר עם הגורמים הבין־לאומיים שפועלים ברצועה - מי אם לא הוא מתאים לענות תשובות לשאלות שבתחום אחריותו המובהק. ובכן, גם כאן העלו השרים חרס. עליאן לא בא (עם תשובות) וגם לא צלצל.

המנוף בידיים של נתניהו

לפני כמה שבועות, באחת מישיבות הקבינט האחרונות שעוד לקח בהן חלק (לפני סיום תפקידו), נשאל האלוף עליאן שוב בעניין הזה, והפעם בחרה השרה סטרוק שלא להצניע יותר את הביקורת. "שנה שלמה אתם לא מביאים תשובה על הדבר הזה, וזה לא יכול להיות", נזפה בו. בישיבת הקבינט שנערכה לפני שבועיים, שבה כבר נכח המתפ"ש החדש האלוף יורם הלוי, פנתה שוב השרה סטרוק וביקשה לדעת האם זה נכון שעל החותמת שבה מחתימים אנשי הרשות הפלשתינית במעבר רפיח כתוב "מדינת פלשתין", שהרי דבר כזה אסור שיקרה. לדברים האלה מיהר להשיב ראש הממשלה שמדינת ישראל כבר דרשה את שינוי הסמל כדי שלא יהיה כמו סמלה של הרשות הפלשתינית. "אדוני ראש הממשלה", פנתה אליו סטרוק, "אני לא שואלת על נושא הוועדה הטכנוקרטית, שזה נושא חשוב בפני עצמו. אלא על מעבר רפיח ועל החותמת שמחתימים בה את הדרכונים. כבר שנה אני מבקשת תשובה ולא מקבלת".

> בשלב הזה התערב בוויכוח יושב ראש מפלגתה של סטרוק, שר האוצר בצלאל סמוטריץ'. "כן, צריך לשים את הדברים על השולחן", גיבה את חברת סיעתו. "רסאן הסתיר את המידע הזה. בואו נדבר על זה. זה לא תקין שקציני בכיר בצה"ל מסתיר מידע מחברי קבינט, בטח כשהם שואלים פעם ועוד פעם". צריך גם להוסיף ביושר שעצם העובדה שבמשך שנה שלמה שני שרי קבינט דורשים תשובות מהצבא ומגורמים אחרים, ומתעלמים מהם, והדבר הזה מקומם רק קומץ שרים, בעוד השאר חיים עם זה בשלום, היא דבר מטריד בפני עצמו.
> ואכן כפי שכבר פורסם, בישיבת הקבינט לאחר מכן, שנערכה בשבוע שעבר, ראש השב"כ דוד זיני חזר הפעם עם תשובה ועדכן שאכן במעבר רפיח מחתימים את הדרכונים בחותמת שעליה כתוב "מדינת פלשתין". "המנוף בידיים שלך", פנתה השרה סטרוק גם בישיבה הזאת לנתניהו, "כי אתה יכול למנוע את כניסת הוועדה הטכנוקרטית לעזה עד שהדבר הזה יטופל". ראש הממשלה, לפחות על פי התרשמות השרים, נראה כמי שדווקא מקבל את הדברים. נאמר זאת כך, אם ממשלת ישראל תאפשר לוועדה שמנהלת את רצועת עזה להיכנס פנימה ולהתחיל באופן רשמי את פעילותה, ללא סילוק סימני המדינה הפלשתינית הפיקטיבית שהם מנסים בכוח להנחיל כאן, ראש הממשלה והשרים לא יוכלו יותר להתחבא ולהגיד שלא ידעו או שאיש לא עדכן אותם. הכול נמצא על השולחן. מעכשיו זה שלהם לגמרי.

מה עושים עם צינור הטרור?

והנה עוד דבר שאי אפשר יותר לברוח מלנקוט כלפיו צעדים חריפים - ההסכמה הישראלית להמשיך ולאפשר את תפקודו תומך הטרור של הבנק הערבי המרכזי ביהודה ושומרון ובעזה, בנק פלשתין (BANK OF PALESTINE). מילת הקדמה קצרה בהקשר הזה. בשנת 2018 נחקק בארצות הברית חוק טיילור פורס, שאומר בפשטות שאסור לעשות עסקים ולשתף פעולה עם בנקים פלשתיניים שתחת ידיהם עוברים כספי טרור. מי שיעבור על האיסור הזה, יהיה לו עסק עם האמריקנים והוא יחטוף סנקציות שאין סיכוי שישרוד אותן. ההקשר הישראלי הוא החשש של הבנקים בישראל שעובדים מול הבנקים הפלשתיניים לגלות יום אחד שבגלל שיתוף הפעולה שלהם עם בנקים פלשתיניים, גם הם עשויים להרגיש את נחת זרועה של המערכת הפיננסית האמריקנית. ומכיוון שמדינת ישראל כן רוצה שהבנקים שלה ימשיכו לעבוד מול הבנקים הפלשתיניים, מתוך אותו פחד קמאי שללא זה הרשות הפלשתינית תקרוס, היא מעניקה התחייבות לבנקים בישראל שאם הם יסתבכו בעתיד מול ארצות הברית, אז מדינת ישראל תערוב להם. בקדנציה הנוכחית הוקם במשרד האוצר מטה שנועד לעקוב אחרי פעילות הבנקים הפלשתיניים כדי לבדוק ולוודא שלא עוברים בהם כספי טרור. לפני שבועיים הוצג לחברי הקבינט על ידי אותו מטה שבבנק פלשתין נוהלו 1,700 חשבונות פעילים של מחבלים מעזה ומיהודה ושומרון. במשרד האוצר שלחו לבנק מכתב התראה שאומר שאנחנו יודעים על החשבונות הללו ודרשו לסגור אותם. והבנק אכן סגר את חשבונות הטרור.

אלא שבהמשך אותרו עוד 3,400 חשבונות שמעבירים כסף למחבלים משוחררים, וגם אותם ביקשו במשרד האוצר שהבנק יסגור. גם הפעם התקבל מכתב תשובה מהבנק, שלא סתר את הטענות נגדו, אבל גם לא ממש התייחס לגופו של עניין. במשרד האוצר הסבירו בקבינט שגורמים בבנק פלשתין קיבלו הוראה מבכירים ברשות הפלשתינית להמשיך את התשלומים שמתבצעים באותם חשבונות ולא לסגור אותם. המידע הועבר במקביל גם לאמריקנים כדי שיבינו עם מי יש להם עסק. בצד האמריקני לא ממש יודעים מה לעשות. מצד אחד, אם ייאסר על בנקים בישראל לעשות עסקים עם הבנק המרכזי הפלשתיני, הרשות צפויה לקרוס, כך לפחות סוברים האמריקנים. מצד שני, חוק טיילור פורס הוא שלהם והוא נועד להתמודד בדיוק עם כספי טרור מהסוג הזה. ולא רק זה, אפילו הוכח בפניהם שאותו בנק יודע לסגור חשבונות טרור כשהוא רוצה, ופה הוא לא סוגר בגלל הוראה מהרשות הפלשתינית. "אנחנו ממש מתקרבים לקיר עם הדבר הזה", הודה ראש הממשלה נתניהו באותו דיון קבינט. "זה חמור מאוד, וזה רק הולך ומתדרדר. צריך לשקול מה עושים". אגב, בנק פלשתין נוסד בעזה. בהמשך המטה המרכזי עבר לרמאללה, אך שירותי הבנקאות ממשיכים להינתן גם בעזה. ולכן לא ברורה תהייתו של ראש הממשלה לגבי הצורך לשקול מה נדרש לעשות. זה לא היה הוא שפעם אמר לגויים מעל בימת האו"ם, בוריאציה כזו או אחרת, שאם זה נראה כמו טרור, הולך כמו טרור ומגעגע כמו טרור, אז זה טרור? ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11 ומורה דרך

מתנה יוקרתית בשקל!

המתנות השוות רק בשיא החשמל והמיזוג

בקניית 3 מוצרים המשתתפים במבצע קבלו מתנה משודרגת לבחירה:

מכונת ברד וגלידה **בשקל!**

מנקה ספות **בשקל!**

שואב שוטף **בשקל!**

מכונת כביסה 6/7 ק"ג **בשקל!**

מייבש כביסה **בשקל!**

מקרר נקסומי **בשקל!**

תו בורדינון 1000 ש"ח

כיריים גז כולל מבער טורבו

מגהץ קיטור טפאל

סט סירים יוקרתי + שובר החלפה

מטהר מים חברת צלול
RIVER STREAM

שואב אבק ציקלון/חבית

מיקסר מקצועי לאבאמאט

שואב אבק אלחוטי סאוטר

סיר גריל מנגל

מכונת קפה+מקציף

מעבד מזון + בלנדר

מקרר קוביה לבן

קנו עכשיו ממוצרי החשמל שבמבצע ובחרו מתנה – אל תחכו לרגע האחרון!

מקררים הפוכים
157 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 3790 ₪

מקררי סמסונג
גדולים, מעוצבים ואיכותיים
112 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 2690 ₪

מבחר מקררי שארפ
במחיר הזול ביותר!

מקררי 4 דלתות במבחר ענק
91 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 2190 ₪

מקפיא 7 מגירות ענק
סה"כ 1890 ₪

מקפיא 5/6 מגירות ענק
סה"כ 1190 ₪

מכונת כביסה בוש
דגם הכי מתקדם כולל בורר חוכניות, וחוכנית מיוחדת להסרת כתמים.
יבואן מקורי BSH
במחיר שאסור לפרסום!

מחבר מכונות כביסה
6 ק"ג החל מ-1190 ₪
7 ק"ג החל מ-1390 ₪
8 ק"ג החל מ-1590 ₪
10 ק"ג החל מ-1790 ₪

מיבשי כביסה
49 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 1290 ₪

מייבש כביסה גז
תוצרת יפן
כ-40 דקות ייבוש בלבד!
166 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 3990 ₪

כל סוגי המזגנים מהמותגים המובילים במחיר הזול ביותר!

מזגן 1 כ"ס אינוורטר
49 ₪ 24 תשלומים 5 שנים אחריות
סה"כ 1190 ₪

מזגן 1.25 כ"ס אינוורטר
57 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 1390 ₪

מזגן 2 כ"ס אינוורטר
99 ₪ 24 תשלומים 5 שנים אחריות
סה"כ 2390 ₪

אצלינו ישנה אפשרות להתקנה מקצועית של צוות מתקיני שיא החשמל והמיזוג ואפשרות ללא התקנה

שואבים שוטפים ממיטב החברות
במחירים ללא תחרות!

תנורי בילט אין
49 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 1190 ₪

תנור דו תאי משולב גז. בד"ץ
תנור חד תאי
2290 ₪
סה"כ 1490 ₪

מבחר ענק של תנורי אלקטרולוקס
יבואן מקורי מיניליין
במחיר הזול ביותר!

מדיח כלים
62 ₪ 24 תשלומים
סה"כ 1490 ₪

אינדוקציה כיריים גז
במחיר הזול ביותר!

מלאי המתנות בהתאם לכל סניף *אין התחייבות לשמור מתנות

שיא החשמל והמיזוג

שיא המקצועיות והאחריות במחיר המשתלם ביותר

מוקד הזמנות ארצי:
03-5045000
03-5356555
c-hachashmal.co.il

ירושלים: כנפי נשרים 15 גבעת שאול טל: 0773-510710 | בני ברק: יהודה הלוי 25 פינת ר' עקיבא טל: 03-6097905
מודיעין עילית: יהודה הנשיא 19 טל: 08-6374242 | ביתר עילית: עברנו! חב"ד 6 מול 13 טל: 02-6521114
אשדוד: רבי מאיר בעל הנס 26 טל: 08-9200688 | אלעד: יונתן בן עוזיאל 32 טל: 03-5356555
בית שמש: מנחם פרוש 12 טל: 02-9921100 | חדש! חריש: אודם 2 פינת דרך ארץ טל: 04-6374080
חדש! קרית גת! שדרות לכיש 185 כרמי גת טל: 08-3750063

המבצע כפוף לתקנון. התמונות להמחשה בלבד. ט. ל. ח תשלומים בכ. אשראי ללא ריבית או עד 12 תשלומי צ'קים באישור חב' ERN.

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

סלאם כיתה א'

מספר המורים הערבים במערכת החינוך הישראלית הכפיל את עצמו בחמש השנים האחרונות, והמגמה אינה עומדת להשתנות ככל שהמחסור במורים יהודים יימשך← את הפתרון המסוכן הזה מוביל משרד החינוך כבר שנים, בלי להתחשב בעובדה שגם תומכי טרור עלולים להיות המחנכים של הדור הבא בישראל

→
רובם המוחלט של פרחי ההוראה במגזר הערבי הם בוגרי מכללות בשטחי הרשות הפלשתינית או ירדן. טקס קבלת תארים בחינוך באוניברסיטת ביר זית

צילום: פלאש 90

הרגע הזה בוועדה גילם בתוכו את הדיון כולו בקליפת אגוז. יושב ראש ועדת החינוך, חבר הכנסת צבי סוכות, ביקש מחבר הכנסת סמיר בן סעיד, איש מפלגת תע"ל, להשיב לשאלה פשוטה: האם חמאס הוא ארגון טרור? הדיון עצמו נסב על אירוע דרמטי שמתרחש בשנים האחרונות במערכת החינוך: גידול עקבי במספר המורים הערבים בחינוך הממלכתי העברי. חבר הכנסת סוכות ביקש להדגים בשאלה הזאת את המסר שהוביל לאורך הדיון.

חבר הכנסת בן סעיד, מי שהיה מנהל אגף החינוך במועצה המקומית הבדואית שגב שלום, שרק דקות קודם לכן דיבר בוועדה בשלוות נפש על כך ש"לאף מורה ערבי אין אג'נדה מסוימת. אנחנו חברה אחת, חיים יחד, וצריך לשלב ולהכיר את האחר", יצא מכליו ברגע שהשאלה לגבי חמאס הופנתה כלפיו. "תפסיק לשאול את זה!" התרתח, "אני מסרב לענות", "אני לא חייב לענות לאף אחד", "עזוב אותך מהשטויות", נורו הפנינים מפיו בזו אחר זו. לקינוח כינה את סוכות "אתה גזען", וירד עד כדי קריאות "אוסקוט!" בשפת אימו, לאחר שסוכות לא הרפה ודרש ממנו שוב ושוב לענות לשאלה.

יושב ראש הוועדה לא התרגש מהצעקות, אלא הסביר לנוכחים: "אתה מוכיח בדיוק את הנקודה עליה אנחנו מדברים. אני לא רוצה בבית הספר מורה שלא מוכן לומר שחמאס הוא ארגון טרור. אתה אדם שבא ממערכת החינוך, ויש עוד אנשים כמוך שלא מוכנים לגנות את הטבח. אי אפשר שאנשים כאלה יהיו מורים במערכת החינוך".

כמעט עשירית מהמורים

המחסור במורים במערכת החינוך הוא סוד גלוי, ולא מהשנה. במערכת החינוך מנסים למצוא פתרונות, אולם פתרון אמיתי ושורשי לא הוצע עדיין, והסובלים העיקריים הם ילדי הדור הבא של מדינת ישראל, וגם המנהלים והמורים שנדרשים לעבוד תחת אילוצים בלתי אפשריים.

על פי נתוני מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מספרם של בוגרי המסלולים האקדמיים להוראה בשנת 2023 הוא הנמוך ביותר בעשור האחרון ועומד על כ־8,400 בוגרים. הנתונים מצביעים גם על ירידה בשלוש השנים האחרונות במספר הסטודנטים להוראה שנכנסו למערכת החינוך. נציג התאחדות הסטודנטים במכללת קיי תיאר בדיון בוועדה בשבוע שעבר נשירה מאסיבית בלימודי ההוראה עצמם: "התחלנו 32 ונשארנו 12".

מדי שנה, כ־3,000 בוגרים של מסלולי ההוראה (בערך 30 אחוזים) לא נכנסים כלל למערכת. נתון עגום נוסף מצביע על עלייה בשיעור המורים החדשים שעוזבים את המקצוע כעבור שנה אחת בלבד. הנתון העדכני מצביע על כ־12 אחוזים מהמורים שעזבו אחרי שנה את המערכת. מורים רבים אחרים עוזבים אחרי שלוש או חמש שנים.

> **טל קופל, איש חינוך וחבר פורום 'כיוון':** "חינוך זה עיצוב נפש הדור הבא, ואתם נותנים את החינוך בידי אנשים שלא מוכנים לגנות את חמאס, או מורה שיישב עצוב בצד ביום העצמאות והילד שלנו יצטרך לבוא ולשאול אותו מה כואב לו. אנחנו מפקיעים את חינוך ילדינו ונותנים אותו לאנשים שרוצים בחורבן המדינה היהודית"

פתרונות שונים למצוקת המורים נידונו בוועדה, ונגיע אליהם בהמשך. אבל הנתון שנחשף בדיון והקפיץ במיוחד את יושב ראש הוועדה הוא אחוז המורים הערבים המשולבים בבתי הספר בחינוך הממלכתי־עברי, כחלק ממגמה שנועדה למלא את כוח האדם החסר בהוראה. הגרפים שהוצגו לחברי הוועדה הצביעו על מגמה מדאיגה מאוד: מספר המורים הערבים במערכת החינוך העברית הוכפל בחמש השנים האחרונות. אם בשנת 2020 עמד מספרם של המורים הערבים על 1,683, הרי שבשנת 2025 עובדים במערכת החינוך העברית 3,984 מורים ערבים, שהם ארבעה אחוזים מהמורים בחינוך הממלכתי העברי.

נתוני מחקר מעמיקים יותר של הלמ"ס בנושא זה מלמדים כי עד פרוץ המלחמה, מגמת קליטת המורים הערבים הייתה בנסיקה מתמדת, ובשנת 2023 הגיעה לשיא של 600 מורים ערבים חדשים, תשעה אחוזים מהמורים במערכת החינוך היהודית. בשנתיים מאז המלחמה חלה ירידה קלה במספר המורים הערבים החדשים, ובשנת 2025 הוא עומד על 500 מורים, שהם כשבעה אחוזים מהמורים. מקצועות ההוראה שלהם מתמקדים במתמטיקה, אנגלית, מדעים, ערבית וחינוך מיוחד.

נתון נוסף קובע כי בשנת 2025 כמעט מחצית מבתי הספר בחינוך הממלכתי קלטו לפחות מורה ערבי אחד. ערים רבות קלטו יותר ממורה ערבי אחד בבית הספר, והמובילות ברשימה זו הן כפר סבא, חדרה, חיפה ולוד.

המציאות הזאת, שהלכה וצברה תאוצה מתחת לרדאר, איננה אירוע מחתרתי. משרד החינוך של מדינת ישראל, כך מתברר, הלך יד ביד עם גופים שהובילו אג'נדה מוצהרת של שילוב מורים ערבים בחברה היהודית, ועובד איתם במשך שנים ארוכות בשיתוף פעולה רשמי. המוטיבציה של הגופים הללו, יחד עם משרד החינוך, היא כפולה: תחילה ישנו שילוב אינטרסים בין המחסור העצום במורים בחברה היהודית ובין אלפי הסטודנטים המובטלים להוראה במגזר הערבי. מתברר כי רבים במגזר הערבי פונים ללימודי הוראה במוסדות אקדמיים בישראל, ברשות הפלשתינית וגם בירדן, אך מוצאים עצמם מחוסרי עבודה במגזר שלהם. כאשר הענף בישראל משווע לכוח אדם, יש מי שעשו את החיבור והחליטו כי שילובם של פרחי ההוראה הערבים הוא פתרון הקסם למצוקה במגזר היהודי. כך למשל, לפני כשנה פורסמה באתר ynet כתבה על תוכנית פיילוט של משרד החינוך עם המכללה האקדמית בסכנין להכשרת 120 בוגרי המכללה לעבודה בבתי ספר יהודיים, כשגורמים משני הצדדים מסבירים את התועלת הרבה בפיילוט.

אבל ישנו שם רובד נוסף, חשוב לא פחות ומסוכן בהרבה: במסמכים רשמיים של משרד החינוך אודות פרויקט שילוב המורים הערבים, חוזרת שוב ושוב המנטרה על חשיבות הדו־קיום, הכרת

←

GIVAT HODAYA

Home Is Here

קפיצת הדרך

בונים את הבית בראש שקט

חיסכון של 50% בלוחות זמנים ושל מאות אלפי ש"ח

בזמן שאתם פנויים למה שחשוב באמת.

יש לכם מגרש לבנייה?

***6859**

"פעלו בתחכום לשלב מורים ערבים במטרה להפוך את ישראל ממדינה יהודית למדינה דו־לאומית". ועדת החינוך של הכנסת

צילום מסך

האחר, שבירת סטראוטיפים שליליים שנוצרו לחברה הערבית, ועוד שלל ביטויים מוכרים היטב מהשפה הפרוגרסיבית של ארגונים שחדרו אל עומק המערכות של מדינת ישראל. אחד הגופים המרכזיים שמובילים את הפרויקט הוא מכון 'מרחבים' המוביל תוכניות שילוב בין ערבים ליהודים בחברה הישראלית. ראש תחום שילוב מורים ערבים במכון הוא כאמל אגברייה, תושב יפו שעוסק במיזמי שילוב ערבים-יהודים כבר יותר מעשרים שנה.

למורות יש משפחות בעזה

פרויקט שילוב המורים הערבים של 'מרחבים' מוצג באופן רשמי כשיתוף פעולה עם משרד החינוך. 550 מורים מלמדים ב־240 בתי ספר המשתתפים בתוכנית. המכון מתהדר בנתון של 150 אחוז פחות נשירה בקרב מורי התוכנית, בהשוואה לממוצע נשירת מורים בישראל.

במדריך השתלבות למורה ולמנהל במסגרת תוכנית שילוב מורים ערבים בבתי ספר יהודיים - שעליו חתומים משרד החינוך, מכון 'מרחבים' ואף משרד ראש הממשלה דאז - נחשפים עוד פרטים חשובים. המדריך, המפורסם באתר 'מרחבים', פורסם ככל הנראה לפני כעשור, מה שמלמד על מגמה בעלת ותק שהלכה וצמחה בשקט עם השנים. שם נכתב כי התוכנית לשילוב מורים ערבים במקצועות המדעים, מתמטיקה ואנגלית, כדי לפתור את מצוקת כוח האדם בבתי הספר היהודיים, הושקה על ידי משרד החינוך כבר בשנת תשע"ד.

לא מפתיע לגלות כי את הפעילות הזאת מממנים בין השאר ארגוני הקרן לישראל חדשה, שמחדירים את טשטוש הזהות הלאומית אל מערכת החינוך באמצעות מכון 'מרחבים'. על מימון מדריך השילוב של 'מרחבים' חתומות בין השאר קרנות של הקרן לישראל חדשה, דוגמת קרן מוריה וקרן אלן ב' סליפקה, ויוזמות קרן אברהם שותפות לבנייתו המקצועית.

24 עמודי המדריך גדושים עצות, הנחיות ומוטיבציה למורה הערבי בבואו למערכת החינוך היהודית. ישנן שם הצעות להתמודד עם "קריאות גזעניות" מתלמידים (לפנות להנהלה), מה לעשות בתקופות של עימות צבאי או מתח, ודגש מרכזי על התנהגות בימי "מתח" מיוחדים, כלומר ימיה הלאומיים של מדינת ישראל: מה יעשה המורה הערבי בזמן הצפירה ביום הזיכרון, בחגיגות יום העצמאות וביום השואה. הדגש אומנם סובלני ומכבד, אך בהחלט אינו מוחק את זהותו של המורה הערבי, שאף מוצע כי יכיר לתלמידים את חגיו שלו. המדריך חוזר ומשבח את המורים שבחרו להיות "שגרירים של החברה הערבית בחברה היהודית", שישברו את הסטראוטיפים השליליים ויכירו ליהודים את "האחר".

בדיון שהתקיים השבוע בוועדת החינוך הציג כאמל אגברייה מ'מרחבים' את פעילות המכון כמקצועית לחלוטין ונטולת אג'נדה חברתית: "זה לא פרויקט של דו־קיום. אנחנו לוקחים את הטובים ביותר כדי לשבור את מעגל האבטלה ולהכניס אותם לתעסוקה, כמורים מקצועיים ולא כמורים ערביים", הדגיש, בניגוד גמור למסרים הכתובים של מכון 'מרחבים'. הוא אומנם לא התאפק והודה כי "בסוף גם מכירים את החברה הערבית, שיש בה גם הרבה ערכים טובים, אבל בעיקר מדובר על שילוב מקצועי. טובי האנשים נמצאים במערכת הזו".

אלא שהוא עצמו, בריאיון למגזין הפלשתיני 'סברה', תיאר את הקשיים שעימם מתמודדות מורות ערביות במערכת החינוך מאז המלחמה, שמטבע הדברים גרמה ליהודים להיות מסויגים יותר. מדבריו מובן כי שילובן אינו מקצועי גרידא וכי לא ניתן לברוח מהקוטביות בין המגזרים. "אנחנו מלמדים אותן איך להגיב, איך לא לוותר על הזהות שלהן אבל גם איך ליצור אמפתיה אצל הצד השני", הוא מסביר, "המורכבות היא יומיומית. לחלק מהמורות יש משפחות בעזה, חלקן חיות לצד קולגות שבעליהן או בניהן משרתים בצבא. זה לא דיון תאורטי, אלא מציאות חיה".

נציגת שר החינוך יואב קיש נדרשה לשאלת שיתוף הפעולה עם מכון 'מרחבים', והשיבה כי "השר הורה מיידית לבחון את הפעילות של 'מרחבים'. שר החינוך לא ייתן לאף גוף עם תפיסה קיצונית נגד הזהות היהודית להיות חלק ממערכת החינוך ולפעול בתוכה".

ובעוד השר שלח מסר תקיף בנוגע ל'מרחבים', נציגת משרד החינוך הובילה את האג'נדה שלה בדיון, שהרי שר לחוד ופקידים לחוד. בכל הנוגע לשילובם של מורים ערבים במערכת, הסבירה הנציגה כי משרד החינוך פועל על פי דין בשילובם של המורים, ובסופו של דבר הסמכות ושיקול הדעת בקליטת מורה ערבי נתונים לכל מנהל בפני עצמו על פי שיקולי התאמה ומקצועיות, ואין מניעה בהכנסתו של מורה בשל זהותו.

לגבי מכון 'מרחבים' השר אומנם הורה לערוך בדיקה, אמרה הנציגה, אולם ציינה כי המשרד עבד עם המכון בהצלחה יתרה גם בשילוב מורים מהעדה האתיופית. "לי הייתה בבית הספר מורה ערבייה שלימדה ערבית באופן מופלא ואהבו אותה", סיכמה נציגת המשרד באמפתיה גלויה.

עורכת הדין אודליה קדמי, המשנה לראש מועצת זכרון יעקב ופעילת ימין חברתית: "בעוד עשר שנים, כ־30 אחוזים מהמורים יהיו ערבים. איך מורה ערבי ינחיל את מורשת מלחמות ישראל, גבורת ישראל, השואה? מורה ערבי הוא תבנית נוף מולדתו, מה שהוא ספג בבית הספר שלו. אני לא מוכנה שמורה לא ישיר את ההמנון בגאווה לאומית במדינת ישראל"

רק 12 מורים בחוזים אישיים

דורית יצחק, מנכ"לית ארגון ההורים 'מאירים', התייחסה ל'מרחבים' כחלק מתופעה כוללת של עמותות במימון זר שפרצו לדבריה למערכת החינוך ומשתלטות עליה מבפנים. "'מרחבים' פעלו בתחכום כדי לשלב מורים ערבים במטרה להפוך את ישראל ממדינה יהודית למדינה דו־לאומית", האשימה. היא ציטטה את מטרות החינוך על פי חוק החינוך הממלכתי, שבמרכזן הזהות הלאומית והציונית, וקבעה: "מורה שלא מזדהה עם המטרות האלה לא עומד בדרישות המקצוע. לא מדובר באפליה, אלא בחוסר כשירות. חוסר התאמה מהותי שפוגע בילדים". יצחק תיארה סיטואציות אבסורדיות של מורות ערביות לתנ"ך, מורות שבקושי מדברות עברית ועוד.

טל קופל, איש חינוך וחבר פורום 'כיוון', התריע בוועדה מפני מגמת הגידול של שילוב המורים הערבים: "בקצב הזה, עד 2030 עשרה אחוזים מהמורים במערכת החינוך יהיו ערבים. חינוך זה עיצוב נפש הדור הבא, ואתם נותנים את החינוך בידי אנשים שלא מוכנים לגנות את חמאס, או מורה שיֵשב עצוב בצד ביום העצמאות והילד שלנו יצטרך לבוא ולשאול אותו מה כואב לו. אנחנו מפקיעים את חינוך ילדינו ונותנים אותו לאנשים שרוצים בחורבן המדינה היהודית".

עורכת הדין אודליה קדמי, המשנה לראש מועצת זכרון יעקב ופעילת ימין חברתית, השמיעה קולות מכנס של פורום 'הורים מעורבים' שערכה לפני כמה חודשים. מדובר בהורים שתובעים את החזרת ערכי היהדות והציונות למערכת החינוך, לאחר שכמעט נעלמו ממנה לחלוטין. "בעוד עשר שנים, כ־30 אחוזים מהמורים יהיו ערבים, האם זה יממש את השאיפה של הרצל להנחלת תרבות עברית? איך מורה ערבי ינחיל את מורשת מלחמות ישראל, גבורת ישראל, השואה? מורה ערבי הוא תבנית נוף מולדתו, מה שהוא ספג בבית הספר שלו. אני לא מוכנה שמורה לא ישיר את ההמנון בגאווה לאומית במדינת ישראל".

נקודה נוספת שיש לתת עליה את הדעת היא היכן מתחנכים אותם פרחי הוראה שהופכים אחר כך למורים של ילדי ישראל. נתוני הלמ"ס חושפים כי רובם המוחלט לאורך השנים הם בוגרי מכללות בשטחי הרשות הפלשתינית או ירדן. לפני כחודש עבר בכנסת החוק האוסר על העסקה של עובד או עובדת הוראה (מורה, מנהל, מפקח) במערכת החינוך בישראל אם הוא מחזיק בתואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה ברשות הפלשתינית - אלא שהוא לא יחול על מי שכבר מועסק במערכת החינוך או על סטודנטים שסיימו שנת לימודים מלאה. כלומר, נכון לעכשיו המצב יישאר כך שרובם של המורים הערבים בתוך המערכת היהודית הם בוגרי מסלולים ברשות הפלשתינית או בירדן. טל קופל הצביע על הנתון המדובר והתריע מפניו בוועדה, כשהסביר שהאווירה האסלאמיסטית הקיצונית במוסדות אלו אינה יכולה להוציא בוגרי הוראה שמתאימים ללמד במדינת ישראל.

אז מה כן עושים? במשרד החינוך מנסים למצוא פתרונות יצירתיים לגיוס כוח אדם להוראה, בינתיים לא בהצלחה יתרה. יצוין, אגב, כי המצוקה אינה רק בבתי הספר אלא גם בחינוך לגיל הרך, שסובל ממחסור קריטי בסייעות. במסגרת ה"אין ברירה" נידונו השבוע בוועדת החינוך גם פתרונות חסרי היגיון כמו ייבוא סייעות ממדינות כמו הודו, או שילוב בני נוער מגיל 16 ומעלה בתפקידי סיוע בגיל הרך.

פתרון אחד שהוצג למצוקת המורים הוא העסקת מורים באישורים חריגים, למשל גמלאים או כאלה שלא סיימו את ההכשרה. הנתונים מלמדים על עלייה של 80 אחוזים באישורים החריגים שניתנו בשנים האחרונות על מנת למלא את השורות, בעיקר באזור תל אביב והמרכז.

אפיק חשוב להגברת המוטיבציה למורים להיכנס למערכת היה חתימת חוזים אישיים. המשמעות היא משכורות גבוהות ומתגמלות יותר מאלו שמקבלים המורים החתומים על ההסכמים הקיבוציים של הסתדרות המורים. המהלך אושר במסגרת הסכם 'אופק חדש' מול הסתדרות המורים, והיה אמור לצאת לדרך לפני שלוש שנים, אלא שיש כנראה מי שלא רוצה להתאמץ יותר מדי למען קידומו.

בוועדת החינוך נחשף הנתון המדהים שלפיו עד כה נקלטו במערכת החינוך רק 12 מורים בחוזים אישיים. יושב ראש הוועדה חבר הכנסת סוכות זעם על ההסתדרות, שלדבריו מסכלת את המהלך החשוב הזה: "היינו אמורים להיות היום עם עשרות אלפי מורים בחוזים אישיים, אבל הסתדרות המורים היא הגורם שסיכל את זה. נשלב ידיים בכל מה שצריך כדי לפתור את הנושא ולהביא מורים איכותיים".■

אצרנו
את הרגע

Brilliant&co.

אַרְטִיזָנָל

הרגע בו אתם אוחזים בבקבוק
יין אחד, שאוצר את היצירה
המופלאה של הטבע. לחיים.

ARTISANAL
BY TABOR WINERY

אזהרה: מכיל אלכוהול. מומלץ להימנע משתייה מופרזת

במקביל לפתיחתו של חודש אדר נפתח גם חודש הרמדאן. וכמו בכל שנה, פתיחתו של החודש המועד לעלייה חדה באירועי טרור הביאה לדריכות מוגברת במערכת הביטחונית, דריכות שהשפיעה בתורה גם על הדרג המדיני. ההשפעה הזאת התבטאה במערכת לחצים שהפעילו בכירים רבים במערכת הביטחון על הדרג המדיני לשנות החלטות, לדחות את כניסתן לתוקף של החלטות אחרות, ואף להעניק הטבות לפלשתינים מחד ומגבלות על יהודים מאידך.

הדוגמה הבולטת ביותר היא הדרישה שיצאה מבכירי צה"ל ומערכת הביטחון, לדחות את כניסתם לתוקף של הצעדים שביצעה הממשלה בשבוע שעבר ושיצרו מהפכה חוקית ביהודה ושומרון, מהלך שקודם על ידי השרים סמוטריץ', כ"ץ וסטרוק. כחלק מאותו מהלך, בוטל עונש המוות מימי השליטה הירדנית ביהודה ושומרון לערבי שמוכר קרקע ליהודי. כמו כן נקבע כי הטאבו על יהודה ושומרון יהיה כעת גלוי לציבור, בניגוד לחיסיון שהיה עד היום. חלק משמעותי נוסף באותה שורת החלטות שהתקבלה בקבינט נגע לסמכויות הניהול והבנייה במערת המכפלה וביישוב היהודי בחברון, שאותן הממשלה החליטה להעביר מידיים פלשתיניות לידיים יהודיות.

דרישת מערכת הביטחון הייתה לדחות את העברת סמכויות הבנייה בחברון לאחר חודש הרמדאן על מנת "שלא לעורר את השטח בעקבות ההחלטה". מי שהתנגד לדחייה היה ראש השב"כ דוד זיני, שטען בקבינט כי אין סיבה אמיתית לדחות את העברת הסמכויות. אלא שהחששות שהציבו שאר נציגי מערכת הביטחון בדיון הכריעו את הכף, והובילו לכך שהעברת הסמכויות נדחתה לאחר הרמדאן.

החלטה נוספת שקיבל הדרג המדיני לאחר לחצים ממערכת הביטחון היא האיסור על יהודים לעלות להר הבית בשעות הצהריים לאורך כל חודש הרמדאן. עם זאת הורחבו שעות עליית היהודים להר בשעות הבוקר, החלטה שהתקבלה על ידי מפקד מחוז ירושלים החדש, ניצב אבשלום פלד. בד בבד תמכה הממשלה בעמדת מערכת הביטחון לאפשר ל־10,000 מוסלמים להיכנס להר במסגרת תפילות יום השישי במהלך החודש, בכפוף לאישורים ביטחוניים.

עמדת מערכת הביטחון בשלל הדיונים הללו וההחלטות שהתקבלו עוררו כעס אצל גורמים בימין, שרואים בכך המשך של אותה קונספציה של רכישת שקט ביהודה ושומרון, כזאת שעד היום הובילה בפועל לעלייה הולכת ומתמדת

← צה"ל עבר מהפכה מאז 7 באוקטובר, אבל לא השתחרר מהקונספציה. אלוף פיקוד המרכז אבי בלוט, עם הכוחות בשטח

צילום: דו"צ

השקט שלפני הרמדאן

"חודש הרמדם", מכנים תושבי יהודה ושומרון את תקופת הרמדאן, שבה מדינת ישראל מעניקה לפלשתינים הטבות ומחוות, וחוטפת בתגובה עלייה חדה בפיגועים ← צה"ל פרוס בשטח ונוקט יוזמה, אבל גם הוא וגם הדרג המדיני עדיין מאמינים ש"שקט ייענה בשקט" ← "אנחנו חיים באשליה של שקט", אומר סגן ראש מועצת שומרון דוידי בן ציון, "אבל בשטח המצב מורכב ביותר. שבעה באוקטובר הבא הוא רק עניין של זמן"

צילום: אלנתן גוטוירט

דוידי בן ציון, סגן ראש המועצה האזורית שומרון: "יש שינוי גישה מול הרשות הפלשתינית, הבנה שהיא אויב ולא שותף. אלוף הפיקוד אבי בלוט הוא אדם ישר ואלוף פיקוד מעולה. הוא עושה עבודה טובה מאוד. אבל כל עוד אנחנו מורידים חסמים ומאפשרים תנועה רציפה מג'נין עד ירושלים — זה מה שמתנקם בנו בצמתים. הרמדאן הזה חייב להיראות אחרת"

בס"ד

ביצוע פרויקטים
ברמה הגבוהה ביותר
באיכות, בזמינות ובשירות!

פתאום יש מקום לכוולם!

סורגדור מציגים:

מגוון טכניקות מתקדמות לבנייה קלה בבית שלכם!

סגירת מרפסות בטכנולוגיות מובילות:
גגות קבועים, גגות הזזה, גגות הרמה,
תקרות זכוכית ועוד.
וכן—פרגולות חשמליות ופרגולות קבועות
ברמת ביצוע בלתי מתפשרת המותאמות
אישית לבית שלכם

מחלקת אלומיניום

› חלונות › חלונות בלגיים › דלתות › מעקות › תריסים › זכוכית

שיטות איטום מתקדמות ובלעדיות!

**אלפי לקוחות מרוצים כבר נהנים
מחדר מגורים נוסף במשך כל השנה!**

- תהליך כימי למניעת קורוזיה
- אחריות מלאה עד 8 שנים
- גימור מוקפד איכותי ובטיחותי
- צביעה בתנור חם בשיטה אלקטרו סטטי
- עיצוב עדכני ויופי מנצח
- עמידה בתקנים המחמירים ביותר

מחלקת ברזל

› סורגים › מעקות › דלתות › שערים › קונסטרוקציות

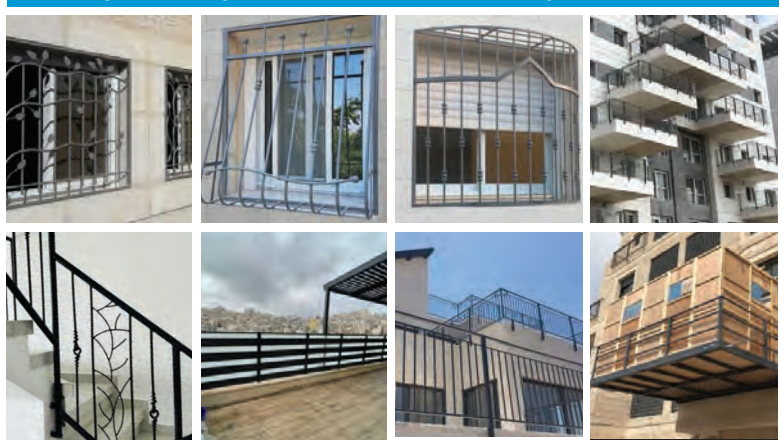

מרפסות תלויות מתקפלות ומרפסות קבועות על עמודים

לפגישת ייעוץ ללא התחייבות התקשרו:

1-700-555-055

soragdoor@soragdoor.com

www.soragdoor.com

סורגדור
תעשיות מתכת ואלומיניום
להרגיש בטוח!

"אנחנו לא מחכים לאבנים, אני פועל באופן אקטיבי בשביל לסכל טרור". חיילי צה"ל בפעילות לילית ביהודה ושומרון

צילום: דובר צה"ל

של אירועי טרור, הן בחודש הרמדאן והן בימי שגרה.

"אנחנו חיים באשליה שיש שקט", אמר סגן ראש המועצה האזורית שומרון דוידי בן ציון, על בימת כנס ירושלים של קבוצת 'בשבע' השבוע, בפאנל שעסק במשבר המשילות, "המצב מורכב ביותר. לצד הגבורה האמיתית של לוחמי צה"ל ומפקדיו, שנכנסים בכל לילה לכל כפר ועוצרים מחבלים – חייב להיות שינוי מגמה. בלי מעבר ממשחק טקטי למשחק שמכריע את הקרב, שבעה באוקטובר הבא הוא עניין של זמן. אני מעדיף לומר את זה עכשיו מאשר שנתעורר שוב בשמונה באוקטובר".

בן ציון הציג על בימת הכנס את הנתונים המטרידים של הטרור ביהודה ושומרון בשנת 2025: 24 נרצחים. 56 יתומים. 421 פצועים. 3,099 אירועי יידוי אבנים. 458 בקבוקי תבערה. 19 אירועי ירי. 296 צמיגים בוערים – ביהודה ושומרון בשנה אחת בלבד. הנתונים שהציג לקוחים מהאתר 'הצלה יו"ש ללא גבולות'.

"יש שינוי גישה מול הרשות הפלשתינית, הבנה שהיא אויב ולא שותף, וזהו צו השעה. אלוף הפיקוד אבי בלוט הוא אדם ישר ואלוף פיקוד מעולה. הוא עושה עבודה טובה מאוד. ולצד זה, כל עוד אנחנו פותחים לה את השווקים, מורידים חסמים ומאפשרים תנועה רציפה מג'נין עד ירושלים – זה מה שמתנקם בנו בצמתים. הרמדאן הזה חייב להיראות אחרת", אמר בן ציון על הבימה.

חבר פאנל נוסף, מנכ"ל תנועת רגבים מאיר דויטש, הוסיף על דברי בן ציון: "הממשלה הזאת הוכיחה שאינה מפחדת לפעול. צה"ל עבר מהפכה מאז שבעה באוקטובר. האלופים מחזקים את החוות, תומכים בחזקה על הקרקע ומבינים את המשמעות הביטחונית של אחיזה בשטח הפתוח. אבל עדיין נשארים תחומים שבהם שבויים בקונספציה הישנה, ובראשם ההתנהלות מול הרשות".

"התרענו שזה ייגמר באסון"

"חייבים להבין, השינוי התפיסתי בצה"ל הוא לא רק אמירה מהשפה ולחוץ", מרחיב דוידי בן ציון את הדברים לכתבה זו, "באמת לא היה בפיקוד מרכז אלוף פיקוד כמו בלוט, ואני מכהן בתפקיד שלי כבר יותר מעשור. אבל לצד השינויים האלה, יש עדיין המון בעיות. המספרים החמורים שהצגתי על הבמה הם לא נתון שאפשר להתעלם ממנו. הם החיים ביהודה ושומרון בפועל".

ואיפה המקום שבו מתעלמים מהנתונים?

"אני חושב שהבעיה היא שחלקים בדרג המדיני, בדגש על נתניהו, מתמקדים רק בדברים הגדולים, אבל לא מבינים שביטחון האזרחים מתחיל בדברים הקטנים. נתניהו משקיע כבר שנים את כל הקשב הביטחוני בסוגיה האיראנית, וכל הפעילות המדינית שלו מכוונת למטרה זו. בדרך הוא מקריב כל דבר אחר ולמעשה מזניח את 'תאוריית החלונות השבורים', אותן בעיות כביכול קטנות ושוליות, אבל הן אלה שמעצבות בפועל את הביטחון במדינה. אז ההזנחה הזאת פוגשת אותנו בנגב, עם פרוטקשן ועם הפשיעה האדירה, ובאירועים זהים בגליל, והיא בסוף פוגשת אותנו גם ברצועת עזה עם 7 באוקטובר שנולד מתוך ההזנחה וההכלה של האיום מעזה. אותו הדבר בדיוק קורה ביהודה ושומרון. מתעלמים מהבעיות, מנסים לקנות שקט מזויף, הכול כדי שהעיניים לא יוסטו מהמטרה הגדולה שהיא איראן. אבל בפועל זה עולה בחייהם של אזרחים רבים. לא סתם כבר שנים אנחנו קוראים לחודש הרמדאן 'חודש הרמדם'".

והצבא לא עובד די טוב? כי בסוף, לאחר הטענות על נתניהו, את התפקיד של שמירת הביטחון ביהודה ושומרון צריך למלא הצבא.

"הצבא עובד כל הזמן, ועובד קשה מאוד. הלוחמים נכנסים באומץ רב בכל לילה לכפרים, תופסים פעילי טרור, הורסים תשתיות טרור. באמת עושים עבודה נהדרת. אבל זה רק ברמת הטקטיקה. שינוי תפיסתי של האסטרטגיה כולה לא באמת מתרחש. הכול מתנהל תחת הכותרת הבזויה של ניהול הסכסוך או כיסוח הדשא. תפיסה שאומרת שאי אפשר להכריע טרור אלא רק להתמודד איתו נקודתית. זאת תפיסה איומה, והיא עולה לנו בחיים".

איך התפיסה הזאת מתבטאת בחודשי הרמדאן?

"אחת הדוגמאות הבולטות היא פתיחת מחסומים. הממשלה רוצה לתת הקלות לערבים בחודש הרמדאן מתוך מחשבה שזה ישיג שקט, מערכת הביטחון היא זאת שממליצה על כך, אבל בשטח - בכל פעם שמחסום מוסר אנחנו רואים זינוק בטרור. זה נכון לא מהשנה האחרונה, אלא כבר שנים ארוכות. אחד המקרים הכי בולטים היה הרצח של הזוג הנקין, שלפניו התרענו נגד הסרת המחסום מתחת לאלון מורה, מבית דג'ן ועד לשכם, שתמיד סגור כי הוא מסוכן ביטחונית. גם היום הוא סגור כמובן. אבל אז החליטו לפתוח אותו, ומיד לאחר מכן - ואחרי שאנחנו התרענו שזה ייגמר באסון - התרחש הפיגוע בציר הזה ובני הזוג הנקין נרצחו. זה היה בסוכות ולא ברמדאן, אבל הבעיה היא אותה בעיה בכל פעם שאירוע שכזה מתרחש, וברמדאן נוטים לעשות זאת יותר כדי לקנות שקט שלא באמת קיים".

למה בוחרים בישראל להסיר מחסומים למרות שהתוצאות של המהלך ידועות?

"כי זה הכי קל. זה כביכול המקום שבו הכי קל למדינה לשחרר את החבל לפלשתינים. אז כשיש לחץ בין־לאומי, ותמיד יש, וכשנתניהו רואה שהוא צריך את תמיכת העולם בשביל הסוגיה האיראנית או שהוא רוצה לקדם נורמליזציה מול הסעודים או כל דבר אחר מהעולמות האלה, אז האתנן המדיני שהוא נותן זה הסרת מחסומים. הבעיה היא שזה תמיד נגמר באסון. מהאירוע הזה בדיוק נרצחה צאלה גז לפני פחות משנה".

סגן אלוף ש', מפקד גדוד המילואים 9221: "אנחנו נכנסים לחודש הרמדאן הפעם במציאות ביטחונית אחרת לגמרי. מאז תחילת המלחמה, ובמיוחד מאז מבצע חומת ברזל, כל ראשי התארגנויות הטרור ביהודה ושומרון נתפסו או חוסלו, כל גדודי הטרור פורקו וכל הארכי־מחבלים חוסלו. זה לא אומר שאנחנו נחים לרגע אחד, אבל זה אומר שהמציאות מאוד שונה"

יוזמה במקום תגובה

בצה"ל, מנגד, מציירים תמונת מצב שונה בתכלית. לפי גורמים צבאיים, אל חודש הרמדאן הנוכחי ישראל נכנסת במצב ביטחוני טוב למדי, לאור הפעילות האינטנסיבית ביהודה ושומרון בשנתיים וחצי האחרונות. בצה"ל אומרים כי שנת 2025 הסתיימה עם מגמות חיוביות בטרור, אך 2026 לא נבחנת במשקפיים ורודים. במקביל צה"ל ימשיך בפעילות התקפית יזומה ברחבי יהודה ושומרון. מבחינת ההערכות הביטחוניות לחודש הרמדאן, בצה"ל אין צפי להסלמה, אך שומרים על דריכות מלאה.

בצה"ל גם אומרים כי בניגוד לשנים קודמות, השנה לא תהיה שום ירידה בפעילות במהלך חודש הרמדאן, כחלק משינוי התפיסה בגזרה כולה. בנוסף לכך, בצה"ל תגברו כוחות למשימות הגנה ולפעילויות מבצעיות ממוקדות. יחידות ייעודיות כבר פועלות לביצוע מעצרים וסיכול, ובמהלך חודש הרמדאן יתווספו פלוגות תגבור בסופי שבוע, המועדים יותר לעימותים.

"אנחנו נכנסים לחודש הרמדאן הפעם במציאות ביטחונית אחרת

בשבע

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

פרס ירושלים
תשפ"ו | 2026

לבטחון ישראל

הוענק למר יובל שנטייניץ - יו"ר רפאל

על תרומתך ופועלך המבורך במשך שנים רבות
למען חוסנה הכלכלי והביטחוני של מדינת ישראל
בעת שלום ובעת מלחמה, בשגרה ובחירום

לעוז וענווה

הוענק לגב' לאה גולדין

על מאבקך במשך יותר מאחת עשרה שנים
להשבת בנך, החלל החטוף סרן הדר גולדין ה"ד

לאחדות ישראל

הוענק למר יהודה זרצקי

מייסד 'גשר של זהב'

על פועלך המבורך במשך שנים רבות
למען אחדות עם ישראל, אהבת הבריות וקירוב לבבות

לשירה ותרבות ישראל

הוענק לגב' תלמה אליגון רוז

סופרת ומשוררת

על פועלך המבורך במשך שנים למען השירה
העברית, על השירים שכתבת, שהפכו לנכסי צאן ברזל

למסירות נפש

הוענק לרב אברהם זרביב

רב ודיין בבית הדין הרבני האזורי בתל אביב

על התנדבותך המסורה, גבורתך ותושייתך
בשדות הקרב של עזה. בהיחלצותך לעזרת ה'
בגיבורים, בהתנדבות ובמסירות מופלאה.

לצדק ואמת

הוענק להנהלת בית הדין המיוחד

על הקמת בית הדין המיוחד לפגיעות מיניות
בראשות הרב שמואל אליהו שליט"א,

ללימוד תורה לנשים

הוענק לרבנית אסתר רוזנברג

ראש בית המדרש לנשים במגדל עוז

על פועלך, תרומתך ומסירותך בייסוד בית המדרש
לנשים ועל היותך חלוצת עולם התורה הנשי
שהתחדש בדורנו.

למוזיקה יהודית

הוענק למר חנן אביטל

מייסד מקהלת הילדים "פרחי ירושלים"

על פועלך המבורך במשך יובל שנים
למען המוזיקה היהודית, החסידית והישראלית.

לחוסן לאומי

הוענק לחברת מקורות

חברת המים הלאומית של ישראל

על עמידתה האיתנה בחזית האזרחית בימי המלחמה,
על הבטחת אספקת מים סדירה ורציפה
בימי שגרה ובימי חירום.

לספרות עברית

הוענק למר ראובן טבול

על פועלך רב השנים בכתיבה ספרותית
מעמיקה ומשמעותית, ועל תרומתך הייחודית
לספרות העברית החדשה - ביצירה, במחקר ובהשראה

לחלוציות והתיישבות

הוענק לגב' דניאלה וייס

חלוצת ההתיישבות של דורנו

על פועלך, תרומתך ומסירותך הרבה למעלה מיובל
שנים, לילה ויום, למען ההתיישבות במרחבי ארץ ישראל

לקדושת החיים

הוענק לרב אייל מורדוך

מפקד המפקדה לטיפול בחללים מחנה שורה

על פועלך בעת מילואים במלחמת חרבות ברזל,
והמצווה החשובה של הבאת כל חלל לקבר ישראל.

←
"בכל פעם שמחסום מוסר, אנחנו רואים זינוק בטרור". הפגנה של תושבות השומרון לאחר רצח צאלה גז הי"ד ליד היישוב ברוכין

צילום: אורן בן חקון פלאש 90

לגמרי ממה שהיה בשנים קודמות", אומר סגן אלוף ש', מג"ד 9221, גדוד מילואים הנמצא כעת בטולכרם, "מאז תחילת המלחמה, ובמיוחד מאז מבצע חומת ברזל, נעשה מיצוי מודיעיני רחב. כלומר, כל ראשי התארגנויות הטרור ביהודה ושומרון כבר נתפסו או חוסלו, כל גדודי הטרור פורקו וכל הארכי־מחבלים חוסלו. לכן אנחנו נמצאים היום במקום אחר לגמרי מבחינת האיומים הקיימים בשטח. זה לא אומר שאנחנו נחים לרגע אחד, אבל זה אומר שהמציאות מאוד שונה".

אז במה מתבטאת הפעילות שלכם כיום?

"כרגע אנחנו פועלים גם לפי מודיעין חלקי. השבוע, לקראת הרמדאן, ביצענו עשרות מעצרים. ביום שני השבוע עשינו מבצע גדול בעיר סלפית. עברנו בית בית למצוא אמצעי לחימה, וגם מצאנו בחלק מהמקומות. עברנו בית בית, חצר חצר, חורשה חורשה. אלה פעולות שלא עשינו בעבר, והיום אנחנו עושים אותן, ונמשיך לעשות אותן כל הזמן".

כדי להסביר עד כמה המצב כיום שונה ביהודה ושומרון לעומת מה שהיה לפני שנה, מתאר ש' את המקום שממנו אנחנו מנהלים את הריאיון. "אני נמצא כרגע בלב מה שבעבר כונה מחנה הפליטים טולכרם. האמת היא שזה מעולם לא היה מחנה פליטים, אלא מחנה טרור. בעבר, בשביל להיכנס לכאן הייתי צריך כוח של סיירות או המון כלים. היום אני נוסע כאן עם ג'יפ בודד. אותו הדבר בדיוק במחנה השני שאנחנו נמצאים בו בקביעות, נור א־שאמס. להגיד שמדובר במחנה פליטים זה פשוט לעוות את המציאות. אנחנו נמצאים היום בבתים שבמחנה. אלה לא בתי פליטים, אלה בתים של אנשים אמידים מאוד. הבית שאני והחיילים שלי נמצאים בו באופן קבוע הוא בית שלמעט מאוד אנשים רגילים בישראל יש. ויש כאן המון בתים כאלה".

מה השינוי שהתרחש בשנה החולפת?

"במובן הכי פשוט שיש, פירקנו את המקומות הללו. לפני שנה, כשנתנו את מכת הפתיחה, מדובר היה במבצרים של טרור. בקושי ניתן היה להיכנס אליהם. בשביל מכת הפתיחה השתמשנו במסוקי קרב כדי להתחיל לפנות את השטח ללוחמים על הקרקע. היום המחנות הללו ריקים. אין פה אנשים. הם שטח צבאי סגור. הם 'נחרשו' לגמרי. פתחנו צירים בתוך המחנות, הרסנו מאות מבנים כדי לעצב את המרחב מחדש. אנחנו בשליטה מלאה במחנות הללו".

זה שינוי זמני בלבד, שבהחלטה של רגע הוא יתהפך?

"לא, ואני אתן לך דוגמה שאולי תסביר את גודל האירוע. לפני שבוע בערך התקיימו שתי עצרות פלשתיניות לציון שנה לכיבוש נור א־שאמס וכמה ימים אחר כך לציון מחנה טולכרם. הפלשתינים מומחים במשחקי תודעה ובהפקת עצרות ענק ותעמולה סביב המטרות שלהם, אבל פה הם נכשלו. בכל העצרות השתתפו בסך הכול חמישה זקנים, שתי נשים ושלושה גברים עם שלטים. זה לא מעניין אותם. הסיפור של מחנות הפליטים התפרק והוא לא יחזור".

איך אתה יודע שהוא לא יחזור? הרי אנחנו רואים שבעזה, למשל, משקמים את המנהרות שהרסנו.

"כי כשנכנסו במלחמה עכשיו למחנה שאטי, הלוחמים ראו שאותם צירים שאריק שרון פרץ לפני 40 שנה במקום נותרו פרוצים. הם מצאו שם קן צרעות אחר, אבל המקומות ששרון טיפל בהם נותרו אותו הדבר במשך 40 שנה. הסיפור הזה זהה למה שקורה בג'נין ובטולכרם. הסיפור של הנצחת הפליטות בכל המחנות האלה, שנמשכת כבר יותר משבעה עשורים, נגמר. האנשים פה פונו כולם, והם לא יחזרו לכאן יותר".

איך השינויים שאתה מציג מסתדרים עם הנתונים מהשטח על מספר אירועי הטרור, עם אלפי זריקות אבנים בשנה החולפת, מאות בקבוקי תבערה ושלל פיגועים?

"קודם כול, בתחושה שלנו בשטח יש ירידה חדה בטרור. אחד האתגרים הכי קשים שלנו זה לתווך נכון לציבור את המציאות. אני לא רוצה למכור לאנשים לוקשים ולהגיד להם שהמקום הפך לשוויץ. אני לא רוצה לטאטא בעיות וסכנות מתחת לשטיח, כי לאותן בעיות יש נטייה לצמוח ולהתפוצץ. אבל מצד שני, אני גם לא רוצה לתת לאויב תחושה של הצלחות שהוא לא באמת השיג. כי תחושה של הצלחות מזויפות תביא לעליית המוטיבציה לטרור, ואין שום סיבה לאפשר את זה. אז בתחושה שלנו יש ירידה חדה באירועי הטרור. ויכול להיות שהמספרים היבשים מראים משהו אחר, אבל אז צריך לנתח שני דברים: האחד, מה האפיון של אותו אירוע טרור. כי לזרוק אבן על רכב נוסע זה לא אותו הדבר כמו לזרוק אבן באמצע הלילה בכביש ריק שאין בו נפש חיה. אבל לא פחות חשוב מכך, ואולי גם יותר, זה התגובה שלנו לאותה זריקת אבן באמצע הלילה שאיש לא נפגע ממנה. והיא השתנתה לגמרי".

באיזה אופן?

"בעבר, רק כשהיה ירי על ציר כלשהו ופגיעה באזרחים או בחיילים היינו נכנסים לכפר ומתחילים איזשהו מבצע. פעולה מאוד תגובתית לאירוע שקרה. היום אנחנו נמצאים בתוך הצד האדום (בתוך הכפרים הפלשתיניים עצמם. א"מ) באופן קבוע. לפני שבוע היה לנו אירוע של זריקת אבן באמצע הלילה בכביש 55. האבן כמובן לא פגעה באף אחד. על פניו לא אירוע שבעבר היינו בכלל מתייחסים אליו. אבל הפעם נכנסנו כל החטיבה לכפר, פעלנו שם שלושה ימים ועצרנו שם עשרות אנשים. זה רף התגובה. אנחנו לא מחכים לאבנים שיפגעו בנוסעים. אני פועל באופן אקטיבי ביום יום בלי שום אירוע, בשביל לסכל טרור, ואם אני פועל בתגובה למשהו, זה גם על האירוע הקטן ביותר, ובכל הכוח שרק אפשר".■

דוידי בן ציון: "נתניהו משקיע כבר שנים את כל הקשב הביטחוני בסוגיה האיראנית, וכל הפעילות המדינית שלו מכוונת למטרה זו. בדרך הוא מקריב כל דבר אחר ולמעשה מזניח את 'תאוריית החלונות השבורים', אותן בעיות כביכול קטנות ושוליות. מתעלמים מהבעיות, מנסים לקנות שקט מזויף, אבל בפועל זה עולה בחייהם של אזרחים רבים"

מחברים תורה בציון

אחד לאחד

ערב הוקרה למצטייני קרן 'אחד לאחד' בסימן 'כך היא דרכה של תורה'

שבט תשפ"ו | פברואר 2026

צילום: יצחק שוקרון

בשבע

הרשות לפיתוח ירושלים

השוד"ר והמסורת ישראל

תשפ"ו 2026

כנס 23 ירושלים

קבוצת בשבע

תודה

לשרים, לח"כים, לרבנים, לאנשי תקשורת,
לארגונים, לעמותות, לבכירי המשק בתחומי
הכלכלה, החינוך, החברה, הרוח והמדע,
ולאלפי המשתתפים שכיבדו אותנו בנוכחותם

בנק לאומי
שפיר תשתית לחיים טובים יותר
COW FREE
אלעל
אוניברסיטת אריאל בשומרון
בוחרים במשפחה
מפעל הפיס הכל חוזר לקהילה
חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ
מכון טכנולוגי חולון Holon Institute of Technology
קבוצת בזן בתי זקוק לנפט בע"מ
Power Energy
עד 120 בואן הגיל מדגיש אחרת
שווה לחיות חכם

בשבע
אונליין
אתר האקטואליה
מבית העיתון בשבע
WWW.BE7.CO.IL

ירושלים
www.jerusalem.muni.il

Chevron
האגודה להתנדבות
יוצרים שינוי בונים עתיד
נתיבי הגז הטבעי לישראל
ISRAEL NATURAL GAS LINES
תשתית לעצמאות אנרגטית
יעא
יחדיו שומרון ואחד עזה
מועצת יש"ע
תל-חי
אוניברסיטת קריית שמונה בגליל
מכון פועה"
פוריות ורפואה על-פי ההלכה
עתיד
רשת חינוך
שם עולם
SHEM OLAM
מחברים את דור העתיד לשואה
REL
קבוצת אריאל
המכללה האקדמית חמדת
חוסן. אמונה. חינוך
קריית חינוך שדות נגב
הסתדרות לאומית
נתיבי ישראל
החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ
להיפגש. להכיר. לכבד.
תגלית
AICL

צילום: יואב שוכרון

אנחנו משלמים מחיר על כך שהטובים ביותר עוזבים את הישיבות"

הוא ראה אברכים מבריקים שוטפים חדרי מדרגות כדי לשרוד, הבין שהציונות הדתית מפספסת את "גדולי הדור" הבאים שלה בגלל הלחץ לצאת לעבוד, והחליט לעשות מעשה. במלאת עשור לקרן "אחד לאחד", הרב יצחק נריה קורא לציבור הסרוג לתמוך ולהוקיר את לומדי התורה, ומסביר למה ההשקעה בלומדי התורה היא התשובה למשבר בחינוך

ם תשאלו את ההורה הסרוג הממוצע על מה הוא חולם שהילד שלו יהיה כשיגדל, סביר להניח שתשמעו תשובות כמו קצין בסיירת או רופא בכיר. אידיאולוגיית "תורה ועבודה" של הציונות הדתית הצליחה מעל ומעבר למצופה בשילוב בוגרי החינוך המגזרי בצמתי ההשפעה של החברה הישראלית. אך להצלחה הזו יש מחיר שקט, שלעיתים נחבא אל הכלים: "בריחת מוחות" מעולם הישיבות, והיעדר עתודה מספקת של גדולי תורה ומחנכים בעלי שיעור קומה.

מי שהחליט להסתכל למציאות הזו בעיניים, ולשנות אותה מהיסוד, הוא הרב יצחק נריה. לפני עשור הוא הקים את קרן "אחד לאחד", שמאתרת את העילית של אברכי הציונות הדתית, ומעניקה להם מלגת קיום משמעותית המאפשרת להם לשקוע בלימוד ללא דאגות פרנסה. השבוע, בכנס חגיגי בירושלים, ובהשתתפות גדולי רבני הציונות הדתית, ציינה הקרן עשור של פעילות מהפכנית.

"האמת היא שזה התחיל מזה שהיינו עוזרים לאברכים מהציונות הדתית לקראת החגים", נזכר הרב נריה כיצד נולד הרעיון. "כשנכנסנו לעובי הקורה, נחשפנו למציאות כואבת: ראינו כל כך הרבה אברכים שקדנים, כאלה שיכולים וצריכים להיות תלמידי החכמים של הדור הבא, נאלצים לשטוף חדרי מדרגות או למכור פרחים כדי לסגור את החודש. אלה דברים שלא מתאים שגדול הדור הבא יעשה".

האברכים, מעיד הרב נריה, לא התלוננו. הם המשיכו במסירות נפש בדרכם. "אבל אנחנו חשבנו שהחובה שלנו כציבור היא לתמוך בהם, לגדל אותם ולחזק אותם. הבנו שצריך לעשות מעשה כדי לרומם את קרנה של התורה, ומשם הכל התחיל".

כשהוא נשאל על האברך המצטיין שמתמודד עם פיתויי עולם המעשה, לחץ ההורים או חוסר בהערכה ציבורית, הרב נריה לא מהסס לשים את האצבע על נקודת תורפה במגזר הדתי.

"בניגוד לציבורים אחרים, הציונות הדתית לא אומרת שכולם צריכים להיות אברכים", הוא מסביר את השורש האידיאולוגי. "אנחנו מאמינים שאדם צריך להגשים את עצמו גם בעולמות של חול. אבל, וזה אבל גדול, העובדה שאמרנו שלא כולם צריכים להיות אברכים, יצרה לעיתים תנועת מטוטלת קיצונית מדי. האיזון הופר. חבר'ה צעירים שיכולים להיות גדולי תורה, תלמידי חכמים, מחנכים ורבנים, עוזבים אותנו מוקדם מדי. אנחנו משלמים על כך מחירים כבדים".

המחיר, לדבריו, אינו רק תיאורטי אלא מורגש בכל בית ספר ומוסד חינוכי: "יש היום משבר אדיר בחינוך, והוא תוצאה ישירה של חוסר השקעה וטיפוח באותם אברכים. זו בדיוק הנקודה שבה אנחנו נכנסים לחזק, לבנות ולדייק".

אי אפשר לנתק את פועלו של הרב יצחק נריה מהמורשת המשפחתית. סבו, הרב משה צבי נריה זצ"ל, כונה "אבי דור הכיפות הסרוגות" והיה מחלוצי הקמתן של ישיבות בני עקיבא והצמחת עולם התורה הציוני. הרב יצחק נריה הנכד, מספר כי הוא שואף להמשיך את החזון של הסבא לדור הנוכחי, עם דגש חזק על עצמאות רוחנית.

"אנחנו צריכים לראות שגדולי התורה הבאים ימשיכו לצמוח מתוכנו, משלנו. 'קחו לכם משלכם', לא לקחת ייבוא מאנשים זרים, הגם שאנחנו מעריכים אותם. צריך לצמוח כאן משהו ארץ ישראלי, מקורי, תורני, שמאפיין באופן עמוק את הציונות הדתית

"עולם התורה שלנו הוא עולם צעיר שקשור לעולם התורה הקודם והוא חלק ממנו", קובע הרב נריה הנכד, אך מיד מחדד את ההבדל: "עם זאת, זהו עולם תורה עם ייחודיות משלו, דרכים משלו ומשימות משלו. חובה עלינו לדאוג לו ולטפח אותו".

הרב נריה מציב יעד ברור: "אנחנו צריכים לראות שגדולי התורה הבאים ימשיכו לצמוח מתוכנו, משלנו. 'קחו לכם משלכם', לא לקחת ייבוא מאנשים זרים, הגם שאנחנו מעריכים אותם. צריך לצמוח כאן משהו ארץ ישראלי, מקורי, תורני, שמאפיין באופן עמוק את הציונות הדתית. סבא בנה את הקומה הראשונה, ואנחנו מצווים להמשיך לבנות על גבה עוד קומה. כמו שהוא היה אומר: 'דור לדור ישבח מעשיך'".

עשור לאחר שהקרן יצאה לדרך, התוצאות מדברות בעד עצמן. למעלה מ-200 אברכים כבר סיימו את מסלולי התמיכה של הקרן, ורבים מהם נמצאים היום בעמדות הנהגה מרכזיות.

"אחרי שלוש שנים כבר ראינו פירות, ואחרי עשור אין ספק בכלל", אומר הרב נריה בסיפוק. "אנחנו יודעים להצביע היום על רבנים, ראשי ישיבות, ראשי כוללים ורבני יישובים שצמחו מתוך הקרן. אבל נהיה כנים: לא אנחנו הצמחנו אותם. ראשי הישיבות והרבנים שלהם עשו זאת. אנחנו פשוט עמדנו שם בצד ואמרנו לצמח: 'תגדל. יש לך מספיק מים, יש מספיק מזון. עם ישראל מאחוריך ואנחנו צריכים אותך חזק כדי שתוביל אותנו הלאה'".

אחת התובנות המעניינות שמשתף הרב נריה נוגעת להשפעה הפסיכולוגית של המלגה. "הקרן הזו היא של הציבור, אני רק השליח. אברך אחד אמר לי בצורה מקסימה: 'המילגה נותנת לי מצד אחד שקט נפשי ללמוד, ומצד שני היא יוצרת אצלי מחויבות להשקיע ולגדול בתורה. אני פשוט יודע שעם ישראל מצפה ממני'".

במבט אל העשור הבא, הרב נריה לא מנמיך ציפיות: "אני מאחל שנמשיך מחיל אל חיל, שנבנה קומה גבוהה יותר לקרן, ושכולנו ניפגש עוד 10 שנים יחד עם משיח צדקנו, כשהוא יצביע על אותם אברכים ויגיד: 'אתם רואים אותם? בזכותם'"

לוריא

הפרויקט המבוקש ביותר
במורדות ארנונה, ירושלים

JERUSALEM

27-25.2 | ד׳-ו׳ ימי מכירות **עם הטבות בלעדיות**

קבוצת צרפתי שמעון מזמינה אתכם לגלות את פרויקט לוריא היוקרתי במורדות ארנונה, שמביא את חווית המגורים הטובה ביותר, לעיר המרגשת ביותר בעולם. בפרויקט תפגשו מתחם מעוצב אדריכלית, בבנייה מדורגת שמבטיחה שפע אור טבעי, נוף הרים ואוויר צלול בכל אחת מהדירות, והכל, במיקום מעולה, סמוך לשגרירות האמריקאית, גן הפעמון ופארק אמת המים.

לבחירתכם דירות 3-5 חד׳ מעוצבות, דירות גן ופנטהאוזים, 3 חד׳ החל מ- ₪2,850,000

הטבות ותנאים בלעדיים בשלושה ימי מכירות מיוחדים!

צרפתי שמעון
בונים חיים חדשים

מספר המקומות מוגבל!

*9926

f&f

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

שבוע מכירות מטורף נוסף

במקום ~~1,890~~ ₪
1,590 ₪

magimix

מעבד מזון עוצמתי 6 ב-1

CS4160 PLUSN

במקום ~~1,090~~ ₪
890 ₪

אלקטרה

מיקרוגל דיגיטלי 25 ליטר

EEG100137SL

במקום ~~529~~ ₪
429 ₪

אלקטרה

מגהץ קיטור אנכי/אופקי כולל קרש גיהוץ אלקטרה

שנתיים אחריות

30 ימי ניסיון

TT1000

במקום ~~799~~ ₪
599 ₪

Tefal

מגהץ קיטור טפאל

SV6116

הספק 2200 W
משאבת מים 5.3 בר

במקום ~~499~~ ₪
399 ₪

DREAME

שואב אבק רובוטי עוצמתי

Dreame L40 Ultra AE

במקום ~~3,790~~ ₪
2,990 ₪

dyson

שואב אבק אלחוטי שוטף דייסון

washG1 WR01

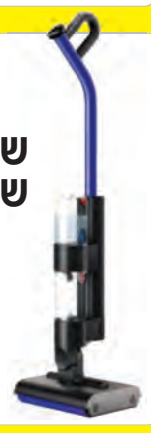

במקום ~~1,590~~ ₪
1,290 ₪

Shark

שואב אבק אלחוטי עם מערכת ריקון וטעינה אוטומטית

Detect pro IW3613

במקום ~~1,450~~ ₪
1,190 ₪

Shark

מעצב שיער FlexStyle HD443 כולל 5 אביזרים נלווים

במקום ~~1,350~~ ₪
1,090 ₪

אלקטרה

מיחם חשמלי לשבת 30 כוסות

ZJ-68

במקום ~~249~~ ₪
179 ₪

אלקטרה

כירה חשמלית קרמית כפולה

8202A

199 ₪ במקום ~~249~~ ₪

אלקטרה

פלטת שבת מתקפלת

6 סירים

BW7545IL

149 ₪ במקום ~~169~~ ₪

אלקטרה

פלטת חימום לשבת 6 סירים

KW-2032

129 ₪ במקום ~~159~~ ₪

Haier
מקרר האייר 4 דלתות גימור זכוכית שחורה
507 ליטר
HRF-5800FB
במקום ~~4,790~~ ₪
3,990 ₪

אלקטרה
מקרר 4 דלתות אלקטרה
600 ליטר נפח ענק
EL685N
במקום ~~4,190~~ ₪
3,590 ₪

אלקטרה
מקרר אלקטרה 4 דלתות מקפיא תחתון 362 ליטר
במקום ~~2,190~~ ₪
1,770 ₪
EL400W

אלקטרה
מקפיא 6 מגירות
EL806W
במקום ~~1,190~~ ₪
888 ₪

BOSCH
מדיח כלים אינטגרלי 12 מערכות כלים בוש
שנות אחריות (4+1) בתוספת 199 ₪
אינטגרלי מלא
SMV25AX07F
במקום ~~2,590~~ ₪
2,290 ₪

SIEMENS
מדיח כלים 13 מערכות כלים סימנס
שנות אחריות (4+1) בתוספת 199 ₪
במקום ~~2,890~~ ₪
2,390 ₪
SN615X03EF

SAMSUNG
מקרר טריפל 3 דלתות מקפיא תחתון סמסונג
550 ליטר
RF57C5100SL
במקום ~~6,190~~ ₪
5,390 ₪

SHARP
מקרר מקפיא עליון שארפ
588 ליטר
SJ-GPRN75D
במקום ~~4,390~~ ₪
3,990 ₪

HOOVER
מכונת כביסה פתח קידמי הובר
14 ק"ג
במקום ~~2,490~~ ₪
2,290 ₪
HWP414AMBC

BOSCH
מכונת כביסה פתח קדמי 1-8 ק"ג בוש
שנות אחריות (4+1) בתוספת 199 ₪
1200 סל"ד
8 ק"ג
במקום ~~2,290~~ ₪
1,995 ₪
WGE03207FR

מכונת כביסה פתח חזית 1-8 ק"ג
8 ק"ג
במקום ~~975~~ ₪
899 ₪
GL8 - WMQ8W

אלקטרה
מייבש כביסה אלקטרה
7 ק"ג
EL 8860
במקום ~~699~~ ₪
649 ₪

Electrolux
תנור אפיה בנוי אלקטרולוקס
תוצרת גרמניה
EOH6423K
במקום ~~2,190~~ ₪
1,949 ₪

BOSCH
תנור אפיה בנוי בוש
שנות אחריות (4+1) בתוספת 199 ₪
מסילה טלסקופית
במקום ~~2,280~~ ₪
1,590 ₪
HBA534EB0

אלקטרה
תנור אפיה בנוי אלקטרה
EL100171S
במקום ~~999~~ ₪
799 ₪

SIEMENS
כיריים אינדוקציה 4 מוקדי בישול 60 ס"מ
שנות אחריות (4+1) בתוספת 199 ₪
חד פאזי
EU611BEB5H
במקום ~~1,990~~ ₪
1,790 ₪

כיריים גז 5 להבות זכוכית
נכנס בחור סטנדרטי
SNGH-7515GB
במקום ~~599~~ ₪
444 ₪

אלקטרה
כיריים גז 4 להבות נירוסטה
EL4034N
במקום ~~399~~ ₪
277 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

PAYNGO.CO.IL

*5018

בתוקף עד- 24.2.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

"כל מי שכיהן בשבעה באוקטובר צריך ללכת הביתה"

הרמטכ"ל לשעבר גדי איזנקוט מאמין שאפשר להצמיח מנהיגות אחרת למדינת ישראל. ריאיון על "ברית המשרתים", המצב הביטחוני, ואת מי הוא רוצה לראות בקואליציה הבאה

→
"הקהל הזה יודע היטב מי שילם את המחיר בחברה הישראלית". גדי איזנקוט ודודו סעדה בכנס 'בשבע' השבוע

צילום: יעקב שיינברגר

הדס צורי

כנס ירושלים של קבוצת 'בשבע' אינו המגרש הפוליטי הביתי של גדי איזנקוט, אך הוא התקבל בכנס בחום רב. רב־אלוף במיל' איזנקוט הוא אב שכול: בנו גל הי"ד נפל לפני כשנתיים בקרב על תקומת עם ישראל בארצו. "חונכתי וחינכתי את הילדים שלי לעשות כמיטב יכולתם, להצטיין, לא להתבכיין, לכוון הכי גבוה שאפשר ולהיות בני אדם", אמר איזנקוט מעל בימת הכנס, כאשר יושב ראש קבוצת בשבע דודו סעדה הזכיר את בנו. לא מזמן הודיע איזנקוט על הקמת מפלגה בשם 'ישר', וכעת הוא מתבקש לדבר על חזונו הפוליטי ועל הדרך שהוא מבקש לקדם בעבור מדינת ישראל.

בתחילת דרכו הפוליטית חבר איזנקוט לרמטכ"ל לשעבר בני גנץ, שהיה האיש שהביא אותו לפוליטיקה הישראלית. המראיין דודו סעדה שאל אותו על הקשר עם גנץ כיום, לאחר שדרכיהם הפוליטיות נפרדו. "יש בינינו חברות של 40 שנות שירות", הוא אומר, "חשבתי שאנחנו יכולים להביא בשורה לחברה הישראלית בחיבור של 'כחול לבן' ו'תקווה חדשה'. הרעיון היה בעיניי רעיון נכון מאוד. היישום שלו נכשל, אבל אני עדיין מאמין שחיבור הוא הדרך הנכונה".

האם אתה סבור שגנץ צריך לפרוש מהריצה לבחירות, לאור הסקרים שמראים שהוא עלול לא לעבור את אחוז החסימה?

"גנץ בחר להשפיע ולעשות טוב למדינת ישראל ואני מכבד את זה מאוד. יחד עם זאת אני סבור שכל מפלגה על גבול אחוז החסימה צריכה לשקול לחבור למפלגה נוספת או לפרוש, כדי לחזק דרך שמאמינים בה".

> "כשהייתי בקבינט קבענו שבתוך שנה יושמד הכוח הצבאי של חמאס ושל הג'יהאד האסלאמי. מטרת המלחמה שהצבענו עליה הייתה כיבוש כל הרצועה, פירוק הכוח הצבאי ושליטה אזרחית. לצערי, זה לא קרה. היו לנו 40 אלף מחבלים בעזה, והיום יש 35 אלף מחבלים. המטרה הזאת לא הושגה"

שאלת החימום על גנץ מביאה את סעדה לשאול את שאלת מיליון הדולר:

האם תשב עם נתניהו בכנסת הבאה?

התשובה של איזנקוט מעורפלת ומסיטה את הדיון לאפיקים הנוחים לו: "אני נגד תרבות פסילות, אבל בעיניי כל מי שהיה בתפקיד בשבעה באוקטובר בדרג המדיני והצבאי כשל וחייב לעזוב את התפקיד".

מהי האחריות שלך כמי שהיה רמטכ"ל?

"יש אחריות לכל מי שהיה בתפקיד בעבר. אני בעד ועדת חקירה שתבדוק גם אותי ותשאל שאלות קשות. אהיה הראשון לעמוד בפני ועדה ולספר מה עשיתי, חיזקתי וקידמתי, וגם איפה שגיתי, אבל אי אפשר לזרוק את האחריות עשורים אחורה. אחריות היא בראש ובראשונה של הדרג הפיקודי בצה"ל ובשב"כ, אבל הייתה מעליהם מפקדה עליונה, והיא הקבינט, שנכשל בתפקידו".

האם תוכל להצהיר כי הממשלה הבאה צריכה להיות מורכבת ממפלגות ציוניות?

"הלוואי, זו התקווה שלי. אני פועל שהממשלה הבאה תהיה מורכבת ממפלגות ציוניות ממלכתיות, על הרצף הפוליטי בין הציונות הדתית לבין יאיר גולן. בשנתיים האחרונות ראינו שברית המשרתים שנלחמים כתף אל כתף כוללת את האוכלוסייה שלקחה על כתפיה את ביטחון ישראל. הסולידריות היא העתיד המשותף במדינת ישראל, וזה מה שצריך לבוא לידי ביטוי בממשלה הבאה".

"יש לי כבוד לעולם התורה"

נראה כי במחנה השמאל הבינו שכדי לא להרחיק מצביעים פוטנציאליים, הם צריכים לדבר בעיקר על סולידריות, ברית המשרתים וגיוס לכולם.

"אני אדחוף לכך שישרתו פה גם חרדים וגם ערבים בשירות לאומי", מצהיר איזנקוט, "החוק שביסמוט מניח היום בכנסת הוא חוק השתמטות ולא חוק גיוס. צריך להעביר חוק גיוס אמיתי. האמירה של 'נמות ולא נתגייס' היא בעיניי אמירה לא יהודית שצריך להוקיע. לא יעלה על הדעת שאבות לכמה וכמה ילדים ייהרגו בקרבות, וצעירים בני 18 לא יתגייסו".

איזנקוט מציין ארבעה עקרונות מחויבים בעיניו בנוגע לחוק הגיוס: כולם, כולל ערבים, מתגייסים לשירות צבאי, לאומי או אזרחי; רק המדינה מחליטה למי יש פטור; המדינה מכירה ומתגמלת את מי שמשרת, מעניישה את מי שמשתמט ונוקטת כלפיו סנקציות; שלושה אחוזים מכל מחזור גיוס יוגדרו כלומדי תורה ויקבלו פטור של "תורתו אומנותו". "יש לי כבוד לעולם התורה, ובעיניי ראוי שכ־4,500 צעירים מכל מחזור גיוס ישבו, ילמדו וישמרו על הגחלת התורנית, למרות שרבים מחבריי באופוזיציה חלוקים עליי בנושא הזה", הוא אומר.

איזנקוט מעלה על נס את ערך הממלכתיות בחינוך: "אני רוצה לחזק את החינוך הממלכתי באשר הוא, חינוך ממלכתי עברי, דתי, חרדי או ערבי, כדי שתו התקן הישראלי יהיה גם התורה והיהדות וגם ערכי מגילת העצמאות, אזרחות וחובת השירות. המילה 'דמוקרטית' לא מופיעה בערכי מגילת העצמאות, ואילו המילה 'ממלכתית' מופיעה כמה פעמים. ממלכתיות היא בעיניי ערך קדוש שאמור לחבר בין כל חלקי החברה הישראלית. אנחנו יכולים להיות חלוקים ולהתווכח, אבל גם לחפש את מה שמחבר בינינו. הקהל הזה יודע היטב מי שילם את המחיר בחברה הישראלית, וזה צריך לבוא לידי ביטוי גם בתשובה לשאלה באיזו מדינה אנחנו רוצים לגדל את ילדינו ונכדינו".

מי האנשים שנמצאים ברשימת 'ישר' לכנסת?

"כרגע בגרעין הרשימה נמצא מתן כהנא, שאיתו אני הולך מרגע שנכנסתי לפוליטיקה הישראלית. כמו כן נמצאת ברשימה אורית פרקש הכהן, שהייתה שרה והיא אישה מוכשרת מאוד. שאר השמות אינם מוכרים, אך הם צעירים וצעירות שעשו דברים משמעותיים ושעתידה של מדינת ישראל חשוב להם".

לסמוך רק על עצמנו

מה לדעתך יהיה עם איראן, והאם אנחנו יכולים לסמוך על ההבטחה של טראמפ שידאג לביטחון ישראל?

"איראן היא האיום הגדול ביותר על מדינת ישראל. הכלל הבסיסי הוא שאנחנו מגינים על עצמנו בכוחות עצמנו, נקודה".

לשאלה אם עלינו לפעול בעצמנו אם השמדת הטילים האיראנים לא תהיה חלק מההסכם של טראמפ, הוא עונה: "חד משמעית", ומוסיף כי "הקרנת הכוח וריכוז הכוח האמריקני חייבים להסתיים בפירוק תוכנית הגרעין האיראני, בהגבלה משמעותית של תוכנית הטילים ובפעילויות שהם עושים בלבנון וברצועת עזה". איזנקוט מעריך כי לאמריקנים יש כוונה לפרק את יכולת הגרעין ולהגביל את הטילים. בנוגע להחלפת המשטר באיראן הוא סבור כי זו מטרה אמריקנית שהיא שאפתנית ומורכבת מאוד: "מניסיוני הצבאי והאסטרטגי, דבר כזה יכול לקרות רק על ידי מעורבות של כוחות קרקעיים מסיביים או על ידי העם. יהיה קשה מאוד להשיג את המטרה הזאת על ידי הפעלת כוח אווירי בלבד".

מה דעתך על המצב ברצועת עזה?

"צריך לומר את האמת כהווייתה, גם אם היא לא נעימה: כשהייתי בקבינט קבענו שבתוך שנה יושמד הכוח הצבאי של חמאס ושל הג'יהאד האסלאמי. מטרת המלחמה שהצבענו עליה הייתה כיבוש כל הרצועה, פירוק הכוח הצבאי ושליטה אזרחית. לצערי, זה לא קרה. היו לנו 40 אלף מחבלים בעזה, והיום יש 35 אלף מחבלים. המטרה הזאת לא הושגה". באשר לעתיד ברצועה הוא מסביר כי "יש לדרוש את פירוק הכוח הצבאי של חמאס לפני תחילת כל תהליך שיקום שהוא ברצועת עזה".

לסיום, סעדה מבקש מאיזנקוט לצאת בקריאה לאחדות בעם מעל בימת הכנס, שכותרתו היא אחדות. "ראינו את האחדות באתגר האדיר שעמדנו בפניו", אומר איזנקוט, "הבן שלי נהרג יחד עם אייל, חבר טוב משירות המילואים שהיה בן תורה. הוא היה יכול להיות גדול בתורה, אבל בחר לשרת ביחידה קרבית. המסר של אייל וגל הוא ערבות הדדית ומחויבות להגן על מה שיקר לכולנו. מדינת ישראל היא אבן שואבת ליהודי העולם, הבית הלאומי של העם היהודי, ואנחנו רוצים שהיא תהיה יהודית, דמוקרטית, עוצמתית ועצמאית. כדי שזה יקרה אנחנו חייבים לדבוק באחדות וסולידריות, אבל לא להתחמק מסוגיות שנמצאות על הפרק ■

בס"ד

מוגבל ל־א'

GOLDEN SALE

פינוק מיוחד לגיל הזהב!

Gk מותג הבת של ברינדי קמינר לנשים בגיל הזהב עם פאות קצרות, שיקיות ויפהפיות בהשקה חגיגית בסלון BK. זו ההזדמנות שלך להתחדש בפאות סקין, פאות לייס ופאות שבלול - במחיר מיוחד עם חותמת הזהב האישית של ברינדי!

מבחר פאות החל מ-

7,400 ₪

יום שלישי, ז' אדר, 24.2
רחוב חירם 8, ירושלים
בין השעות 10:00-16:00
בתיאום מראש 02-5022654

BK FINEST NATURAL WIGS
By Breindy Kaminer

GOLD K BY BREINDY KAMINER
GOLDEN WIGS FOR YOUR GOLDEN YEARS

חירם 8, ירושלים | 0509686777 | BKWIGS.COM

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

"היה חשוב לקרוע את המסכות"

יריב לוין מבטיח למנות שופטים שמרנים לבית המשפט העליון, מתעקש לא להכיר ביצחק עמית כנשיא, ולא מתחרט על הרפורמה. "הם חשבו שהם ידרסו אותנו ואנחנו נמלמל כמה מילות התנגדות. היום הם מצטערים על זה"

→
"נחיה ונראה, אני לא רוצה לעדכן את בג"ץ מראש מה אני מתכוון לעשות". השר יריב לוין ועמית סגל בכנס 'בשבע' השבוע

צילום: יעקב שיינברגר

שרינה זרביב

שר המשפטים יריב לוין התייצב השבוע במלון וֶרט בירושלים לריאיון מרכזי ונוקב במסגרת ועידת ירושלים של 'בשבע'. הכנס, שהפך מזמן למוקד ההתרחשות הבולט של הציונות הדתית והימין בישראל, אירח השנה את הדמויות המשפיעות ביותר בצומת הדרכים של המלחמה והמשפט. על הבמה המרכזית - מצד אחד, הפרשן הפוליטי הבכיר עמית סגל, שתמיד יודע להניח את האצבע על הנקודות הכואבות ביותר של הימין בשלטון. מהצד השני, שר המשפטים יריב לוין, האידאולוג של הליכוד, מי שסימן את מערכת המשפט כיעד אסטרטגי ולא זז ממנו.

הריאיון נערך בנקודת זמן רגישה, כשלוש שנים לאחר תחילת המהלכים לשינוי מערכת המשפט, ועל רקע מאבקים חריפים סביב הרכב הוועדה לבחירת שופטים וזהות נשיא בית המשפט העליון.

האווירה באולם הייתה רחוקה מזו ששררה לפני שלוש שנים, אז הגיע לוין תחת אבטחה כבדה בשיא המחאות. עמית סגל פתח את הריאיון בתזכורת לימים ההם: "לפני שלוש שנים בדיוק ישבנו פה, כשעברה קריאה ראשונה של הרפורמה. הגעת עם כמות מאבטחים שאני לא זוכר כמותה". לוין השיב בקצרה: "עכשיו אני אדם יותר חופשי, נגיד את זה ככה". ואולם הנינוחות היחסית נעלמה ברגע שהשיחה צללה לניהול המהלך המשפטי ולתוצאותיו.

במבט לאחור, האם הניהול של האירוע, הנאום ההוא בינואר 2023, לא הוביל לכך ששופטי בג"ץ פועלים היום ביותר תעוזה וחריגה מסמכות? האם לא תדלקת את האירוע?

"אני אגיד לך מה אני הרסתי - הרסתי את היכולת להסתיר את האמת. את זה הרסתי. ולא תוכלו להמשיך להסתיר אותה ולא נאפשר לכם את זה יותר. שמתי את הרפורמה בעוצמה גדולה על השולחן משתי סיבות: כי איש ציבור צריך לומר את האמת לציבור ולא לעשות כל מיני תרגילים; והדבר היותר חשוב - היה חשוב לקרוע את המסכות, לחשוף את האמת ולהוציא את השד מהבקבוק כדי שאפשר יהיה להבין את הצורך בתיקון".

בדבריו מבקש לוין להדוף את הביקורת המופנית כלפיו מתוך הקואליציה ומחוצה לה, לפיה סגנון הצגת הרפורמה הוא שהוביל להתגייסות חסרת התקדים של המערכת המשפטית נגד הממשלה. השר מסמן את חשיפת מנגנוני קבלת ההחלטות בתוך מערכת המשפט כהישג אסטרטגי, הגובר לשיטתו על המחיר הפוליטי והחברתי ששולם.

"לא בסטנדרט שלנו"

לוין טען בריאיון כי המחאה נגד הרפורמה המשפטית חשפה את ההומוגניות במוקדי הכוח בישראל. לדבריו התגלה כי בצמרת מערכות הביטחון, הכלכלה, התקשורת והאקדמיה נמצאים אנשים מאותה קבוצה אידאולוגית. כדוגמה לשינוי שכן התרחש, הוא ציין את הליך מינוי ראש השב"כ: "ראשי השב"כ בעבר ארגמן ודיסקין היו אנשי שמאל קיצוני ביותר. בתחילת הדרך הפעם רצו למנות מפגין מקפלן לראש השב"כ. אבל בזכות המאבק שאני והשותפים שלי מנהלים קמה זעקה ציבורית, המינוי בוטל, ובסופו של דבר המערכת המשפטית לא הצליחה לבלום את המינוי המצוין של דוד זיני. כך נמשיך לעשות, כפי שעשיתי עם המינוי של השופט אשר קולה לנציב תלונות הציבור".

אבל זה תהליך איטי מאוד. זה קולה וזיני, אולי בקרוב גופמן, אבל זה בקצב נמוך.

"זה לא רק זה. אנחנו הצלחנו יחד, במאבק נחוש של חבריי לוועדה לבחירת שופטים השרה סטרוק וחבר הכנסת קרויזר, למנות קרוב למאה שופטים שמעולם לא היה להם סיכוי להתמנות. אנשים שחיכו 10-12 שנים ואמרו שאין להם סיכוי. צלצלנו להודיע להם ממספר מזוהה, והם לא האמינו. זה תהליך, ואני נחוש ולא אוותר עליו".

הדיון הגיע לשיאו סביב שאלת כינוס הוועדה לבחירת שופטים והצו על תנאי שהוציא בג"ץ, המורה לשר לנמק את סירובו לכנסה.

בג"ץ הוציא לך צו על תנאי. האם אתה מתכוון לכבד ולקיים את הצו במידה ויורו לך לכנס את הוועדה ולבחור שופטים בהרכב שבו אין לכם רוב?

"הצביעות, אין לה גבול. יש חוק יסוד שקובע ששר המשפטים הוא יושב ראש הוועדה. יש הרכב ועדה מעוות לגמרי. כשאנחנו מפסידים בבחירות - לשמאל יש שמונה קולות ולימין אחד, וכשאנחנו מנצחים - לשמאל יש שישה ולימין שלושה. שיטה נפלאה שבה לא משנה מה התוצאה - הם תמיד קובעים". לגבי הצו הוא אומר: "נחיה ונראה, אני לא רוצה לעדכן אותם מראש מה אני מתכוון לעשות".

> "הצלחנו יחד, במאבק נחוש של חבריי לוועדה לבחירת שופטים השרה סטרוק וחבר הכנסת קרויזר, למנות קרוב למאה שופטים שמעולם לא היה להם סיכוי להתמנות. אנשים שחיכו 10-12 שנים ואמרו שאין להם סיכוי. צלצלנו להודיע להם ממספר מזוהה, והם לא האמינו. זה תהליך, ואני נחוש ולא אוותר עליו"

לוין תקף את ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון, השופט יצחק עמית. לדבריו, גם הוא וגם רוב הציבור לא מכירים בהליך המינוי הפסול של עמית. "הם חשבו שהם ידרסו אותנו, ייקחו את הסמכויות ואנחנו נמלמל כמה מילות התנגדות וניישר קו. היום הם מצטערים על זה, כי מעולם לא עמד בראש המערכת אדם עם אמון ציבורי כל כך נמוך".

האם אתה לא לוקח פה הימור ענק? אם תקום ממשלה מהצד השני, היא תמנה עשרה שופטים מתוך 15 בבית המשפט העליון, ותבטיח רוב אקטיביסטי ל־20 שנה.

"בהחלט הייתי יכול להיות בדילמה אם נכון להגיע להסכם על חלק מהמינויים כניהול סיכונים. אלא מה? אני פטור מהדילמה, כי השופטים הם אלו שאומרים לי כל הזמן: לא יהיה ד"ר בקשי ולא יהיה ד"ר ביטון, הם לא בסטנדרט שלנו. הם מציעים לי לבחור מרשימה שלהם מישהו שהם יודעים לחיות איתו, כדי שאוכל למכור לציבור שמיניתי שמרן. אני לא ארמה את הציבור".

השר לוין סיכם את דבריו בהצהרה כי המאבק על מערכת המשפט הוא אירוע מתמשך שאינו מוגבל לקדנציה הנוכחית. הוא הבהיר כי הוא רואה במינוי דמויות שמרניות צורך קיומי שאין עליו פשרה, גם במחיר של עימות חזיתי מתמשך. "מדינת ישראל זקוקה לאנשים מסוגם של ד"ר בקשי וד"ר ביטון יותר מאי פעם. אנחנו נעבוד קשה, ננצח בבחירות ונביא לכך שהם יתמנו. אנחנו נעשה כאן צדק ונשיב את הדמוקרטיה והשוויון לכולם". ■

שירות עם משמעות
שליחות לאומית
בארגון יד לבנים

אשדיר

בואי להשתלב בתפקיד משמעותי ורגיש בתחום הזיכרון וההנצחה.

שירות לאומי עם משפחות שכולות
קהילה • ליווי תהליכי • זיכרון

השירות בכל רחבי הארץ

ימי סיירות מרוכזים

תל אביב יום א' 15.3 • **חיפה** יום ג' 18.3
ירושלים יום ד' 25.3 • **באר שבע** יום ה' 26.3

ראש גדול | לב ענק | רגישות ללא סוף

חיבור חדש
שרות לאומי שמחבר את כולם

לפרטים: שרי גרדה
052-881-6443

סרקו והירשמו

בית חינוך ממ"ד
דביר
תורה • למידה • שייכות

מועצה אזורית הר-חברון

מועצה אזורית הר חברון

מברכת את בית הספר ממ"ד
דביר בעתניאל לרגל זכייתו
בפרס החינוך הארצי של
החמ"ד לשנה"ל תשפ"ו

הזכייה מהווה הוקרה והכרה בדרכו החינוכית הייחודית של בית הספר:

תורה	למידה	שייכות
ערכים, זהות ושורשים.	מצוינות, חדשנות ועמל מתמיד	קשר אישי

וקהילה שהיא בית.

ברכות ותודות:
למנהל בית הספר, **הרב אוריאל פישר**
על הובלה ערכית, מסורה ומעוררת השראה.
לצוות החינוכי על השקעה יומיומית,
מקצועיות ומסירות.

להורי בית הספר על אמון ודרך משותפת.

ולשותפינו במשרד החינוך
לגב' מירי נבון, מנהלת המחוז,
ולמפקח בית הספר
יצחק גרינוולד - על הליווי והתמיכה.

תלמידים יקרים
אנו גאים בכם וממשיכים יחד קדימה, בע"ה, בשמחה ובאהבה.

בהוקרה ובהערכה,
אלירם אזולאי, ראש המועצה
יפעת סולומון, מנהלת אגף החינוך

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

"בפרשת הרוגלות השלמנו דוח ללא מורא"

מבקר המדינה מתניהו אנגלמן עומד לפני סיום כהונתו, אבל מבטיח שהאמת על כשלי שבעה באוקטובר תצא לאור עוד במשמרת שלו. וגם: עצירת הליך הביקורת על ידי בג"ץ, הדרישה לאחריות אישית והבן שנפצע בעזה. ריאיון מיוחד לכנס ירושלים של 'בשבע'

שרינה זרביב

מבקר המדינה מתניהו אנגלמן הגיע השבוע לוועידת ירושלים ה־23 של 'בשבע', בעיצומה של אחת התקופות המורכבות ביותר שידע מוסד מבקר המדינה מאז הקמתו. חמישה חודשים בלבד לפני תום כהונתו בת שבע השנים, אנגלמן מוצא את עצמו בלב מאבק משפטי וציבורי חסר תקדים על סמכויותיו. המבקר מבקש להוביל בדיקה מקיפה של כשלי שבעה באוקטובר בזמן אמת, מהלך שנתקל בבלימה משפטית מצד בג"ץ ובהתנגדות עזה מצד גורמים במערכת הביטחון.

הריאיון, שאותו ערך הפרשן הפוליטי הבכיר עמית סגל, נפתח בהתייחסות אישית יוצאת דופן לפציעת בנו של המבקר בקרבות ברצועת עזה. אנגלמן בחר באמצעות נקודה זו להדגיש את מחויבותו לציבור המשרתים. "תודה על ההתעניינות, הבן שלי בסדר גמור ברוך השם", השיב אנגלמן, "אני חושב שחשוב מאוד שכל החברה הישראלית תשים לנגד עיניה גם את אלה ששמו נפשם בכפם, את הפצועים ואת המילואימניקים שהם חוד החנית של החברה הישראלית. אנחנו חייבים לעסוק בהם".

חלקו העיקרי של הריאיון התמקד בביקורת שהטיח במוסד המבקר יושב ראש האופוזיציה חבר הכנסת יאיר לפיד, בטענה כי הבדיקה הנוכחית היא ניסיון "טיוח" שנועד להגן על הממשלה. אנגלמן דחה את הטענות מכול וכול והציג את הנתונים המספריים מאחורי עבודת המטה במשרדו.

האם נפגעת ברמה האישית שיושב ראש האופוזיציה ואחרים אמרו שאתה מנסה לטייח את מחדלי המלחמה?

"ביקורת המדינה פועלת לפי חוק יסוד, אנחנו עושים את עבודתנו נאמנה. במשרד מבקר המדינה עובדים קרוב ל־600 איש. על ביקורת המלחמה הכרזנו כבר בינואר 2024, ועד היום הושקעו בה קרוב ל־300 שנות אדם ב־50 סוגיות שהן בגדר הצלת חיים לאזרחי ישראל, החל מפינוי פצועים וחללים בשבעה באוקטובר, ועד לסוגיות של ליבת הכשל. אם חפצי חיים אנחנו, עלינו להפיק לקחים מכשלים ולשפר את עצמנו".

הדוחות הללו נעצרו על ידי בג"ץ. נתניהו טוען שבג"ץ עצר אותם רגע אחרי שהסתבר לשופטים שהוא הגיש מסמכים שמזכים אותו. האם אתה יכול לאשר או להזים את הטענה הזאת?

"אנחנו מכבדים את פסיקת בג"ץ, ולכן לא איכנס לשיקולים שלהם. אני כן יכול להגיד שביקורת המדינה פועלת בצורה מקצועית. עברנו על אלפי מסמכים, נפגשנו עם מאות אנשים, מהם גם ראש הממשלה. הדוח שיצא יהיה מבוסס, ויכלול את כל הממצאים שעמדו לנגד עינינו. הביקורת נפתחה זמן רב לפני כן ועסקה בכל הסוגיות הללו".

→
"יש חשיבות עליונה לביקורת גם כלפי גורמי מודיעין, הפרקליטות והייעוץ המשפטי לממשלה". מבקר המדינה מתניהו אנגלמן ועמית סגל בכנס 'בשבע'

צילום: יצחק שוקרון

> "המחוקק קבע מפורשות שעל בסיס דוח מבקר המדינה ניתן להקים ועדת חקירה ממלכתית. כך היה במשבר מניות הבנקים, וכך גם בוועדת החקירה האחרונה שפרסמה המלצות (ועדת מירון) – היא ציטטה את דוחות מבקר המדינה. ועדת חקירה אינה בסתירה ואינה במקום ביקורת המדינה. ביקורת המדינה היא עצמאית, אנחנו לא תלויים באף אחד"

בעוד שראש הממשלה מנסה לצבוע את החלטת בג"ץ כפוליטית וככזו שנועדה למנוע את "זיכויו", המבקר אנגלמן מסרב לאמץ את הנרטיב הזה. תשובתו המדודה משקפת את המלכוד שבו נמצא מוסד המבקר: מצד אחד, הצורך לשמור על ממלכתיות ועל כבודו של בית המשפט העליון. מצד שני, הרצון להבהיר כי עבודת הביקורת היא יסודית, אינה נשענת על מסמך בודד כזה או אחר, והחלה זמן רב לפני העימות המשפטי הנוכחי.

"מונח שחסר בציבוריות: אחריות"

אנגלמן העלה במהלך הריאיון סוגיה עקרונית המלווה את כהונתו: ההפרדה בין אחריות פלילית לאחריות ציבורית ניהולית. הוא הדגיש כי בכוונתו להציב רף מחמיר של אחריות כלפי כל בעלי התפקידים. "כשפתחנו את הביקורת, רצינו לשים מונח אחד בציבוריות הישראלית, והוא - אחריות. לא יכול להיות שבציבוריות הישראלית הרף שלנו יהיה רק מי שלא הורשע בפלילים. יש חשיבות לדרוש אחריות מבעלי תפקידים - דרג מדיני, צבאי ואזרחי. ההנחיות שלי היו ברורות: אנחנו נכוון ונגיד מי אחראי. אחריות היא מילה שאסור שתיעלם מהציבוריות הישראלית".

עוד הדגיש המבקר כי הביקורת אינה עוסקת רק בעבר, אלא במניעת מחדלים בעתיד, תוך שהוא מציין את הדוחות על פערים במיגון האוכלוסייה ובתי החולים. לדבריו, אלמלא טופלו ליקויים אלו בעבר, המערכת הייתה עומדת בפני קטסטרופה של מאות הרוגים בבתי חולים תחת אש. "יש חשיבות עצומה של ביקורת שעוסקת בשורה של דברים, בפרט במצבי חירום, כדי להפיק לקחים ולתקן ליקויים".

סגל תהה אם קיים צורך בבדיקת המבקר במידה שתוקם ועדת חקירה ממלכתית, או שמא מדובר ב"כפל מבצעים". אנגלמן שלל את הסתירה בין השתיים וסיפק תקדימים היסטוריים: "המחוקק קבע מפורשות שעל בסיס דוח מבקר המדינה ניתן להקים ועדת חקירה ממלכתית. כך היה במשבר מניות הבנקים, וכך גם בוועדת החקירה האחרונה שפרסמה המלצות (ועדת מירון) - היא ציטטה את דוחות מבקר מדינה. ועדת חקירה אינה בסתירה ואינה במקום ביקורת המדינה. ביקורת המדינה היא עצמאית, אנחנו לא תלויים באף אחד. תראו מה קורה בנושא הרוגלות, השלמנו דוח אחרי שנתיים ללא מורא".

לקראת סיום הריאיון התייחס אנגלמן לביקורת על הליך בחירתו ב־2019, ועל הטענות כי הוא "מבקר נוח" לקואליציה. הוא בחר להשיב בחיוך ובפנייה אישית לסגל: "אתה יודע מה אשתי אמרה לי להזכיר לך, עמית? שיש פרשנות אחת שבה פספסת. כשאני התמודדתי אמרת: 'אני לא יודע מי זה המתניהו אנגלמן הזה, הוא באמת ייבחר?'".

המבקר הדגיש כי הדוחות שהפיק משרדו היו נוקבים ועסקו בכל הגורמים, כולל הערות ישירות לראש הממשלה על תפקוד המענה האזרחי במלחמה. הוא סיכם את חזונו בצורך בביקורת חיצונית על גופי הכוח במדינה. "יש חשיבות עליונה לביקורת כלפי גורמים צבאיים, מדיניים, אבל גם כלפי עולמות שאליהם הציבור לא נחשף - גורמי מודיעין, הפרקליטות והייעוץ המשפטי לממשלה. חייבת להיות עליהם ביקורת חיצונית, והציבור ישפוט לפי הדוחות שלנו".

בראייתו, משרד מבקר המדינה מצוי בעיצומו של הקרב על נרטיב שבעה באוקטובר, קרב שבו הוא מתכוון להמשיך גם נוכח התנגדויות וצווי בג"ץ, עד להשלמת הדוח הסופי. אנגלמן מציג את עבודת הביקורת כשליחות מוסרית כלפי המשפחות השכולות, כלפי הפצועים ובהם גם בנו, וכלפי הציבור כולו. לדבריו, לא מדובר במסמך ביורוקרטי נוסף, אלא בכלי הכרחי להפקת לקחים שימנעו את האסון הבא. בעיניו, הצפת הליקויים אינה איום אלא תנאי לתיקון, והדרך היחידה להבטיח שזעקת התצפיתניות והלוחמים לא תישאר ללא מענה. כך ניסח זאת מעל הבימה: "חלק מהלקח המרכזי של שבעה באוקטובר, לכל בעלי התפקידים, הוא להיות קשובים לביקורת - זה יכול להיות ביקורת המדינה, וזה יכול להיות גם ביקורת של תצפיתנית שאומרת למפקד שלה 'אתה לא רואה בכלל מה שקורה בשטח'".

את דבריו חתם במסר חד וברור: האמת על כשלי המלחמה חייבת להיחשף, ועוד במשמרת שלו היא תצא לאור.■

חיבור חדש
במתן ירושלים

לגדול בבית מדרש
לצד הנתינה בשירות הלאומי

בואי להיות חלק מחבורה לומדת המשלבת תורה וחיים,
ומקשת מרחב של צמיחה ומשקעת בשדות התורה

ימי שלישי 17:00-20:00 | ימי רביעי 16:30-20:00

רחל האריס
מנהלת תוכניות בית המדרש

בין השיעורים: מדרש קולנועי // תנ"ך // הלכה // חסידות
שיעור על האתגרים שבשירות הלאומי

התוכנית כוללת ארוחת ערב קלה,
אירועים מיוחדים במועדי השנה וליווי רוחני קרוב

סיירת

יום ראשון • כ"ו אדר • 15.3 • 10:00

בית מתן ירושלים, רשב"ג 30

לפרטים והרשמה:
מיכל, רכזת חיבור חדש 054-6656992

more&אשתר

WWW.MATAN.ORG.IL
INFO@MATAN.ORG.IL | *9862
מתן מכון תורני לנשים WOMEN'S INSTITUTE FOR TORAH STUDIES
חיבור חדש

לגלות את הצהלת הפנימית שלי
הקמיעה שלי מעלה לבנה דמעת שמחה
מלאת כוחות ושאיפות לאו מוותרת לעצמה מקדשת
שם שמיים בכל מקום יונקת כוחות מקודש
...
לאו רק לשאול מה אני עשה
אלא לשאול את עצמי איך אני עושה?

(ס"ר עמי יעקב וניני ה"ד, נפל במלחמת חרבות ברזל בסו.ד)

הרשמה למשפחתונים

ירושלים, אין כמוה בעולם

רישום למשפחתונים המוכרים על ידי משרד העבודה, אגף עידוד תעסוקת הורים, לשנת הלימודים תשפ"ז 2026-2027 תתקיים בין התאריכים:

יום ראשון, כ"ח בשבט תשפ"ו 15.2.26
ועד יום ראשון, י"ט באדר תשפ"ו 8.3.26

המשפחתונים מיועדים לילדים בגילאי שלושה חודשים ועד שלוש שנים.
הליך הרישום יתבצע באתר העירייה:

www.jerusalem.muni.il

לפרטים נוספים ניתן לפנות לרכזות המשפחתונים במועדים הבאים:

שכונות נווה יעקב פסגת זאב - הרכזת ליאור ברמן:
בימים: א', ג' בשעות: 9:00-11:00
טלפון: 02-5456666
במייל: bnlior1@jerusalem.muni.il

שכונות עיר גנים, קרית יובל, קרית מנחם - הרכזת מיכל חסין:
בימים: א', ג' בין השעות: 10:00 -12:00
טלפון: 053-4177885
במייל: michal_ch@jerusalem.muni.il

שכונות מקור ברוך, גאולה ורמת שלמה - הרכזת אסתר דישי:
בימים: ב', ג' בשעות: 10:00-13:00
טלפון: 02-5456687
במייל: ati_di@jerusalem.muni.il

שכונות רוממה, גילה - שולמית גוטל:
בימים: ב', ה' בין השעות: 8:30-10:00
טלפון: 02-5468156, 050-6725979
במייל: shulamit_g@jerusalem.muni.il

שכונת גבעת שאול - הרכזת ענת לוינטנט:
בימים: ב', ד' בין השעות: 13:30-15:00
טלפון: 02-5619333
במייל: lvanat@jerusalem.muni.il

שכונת בית וגן - הרכזת אילנה פרנק:
בימים: ב', ג' בשעות: 13:30-15:30
טלפון: 02-5456692
במייל: frilana@jerusalem.muni.il

- ההרשמה כרוכה בתשלום דמי רישום בסך 133 ₪.
- במהלך ימי ההרשמה יש ליצור קשר טלפוני להיכרות עם מנהלת המשפחתון (פרטי מנהלות המשפחתונים מופיעים באתר הרישום העירוני).
- פרטים נוספים ניתן לקבל ביחידת המשפחתונים בשירותי בריאות הציבור, מחלקת הגיל הרך בטלפון: 02-5457875.
- תמיכה טכנית בימים א'-ה' בין השעות: 8:30–16:00 בטלפון: 02-6295488.

BBR Saatchi & Saatchi

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

הכנסת עורכים

שלושת העורכים חובשי הכיפות של 'ישראל היום', 'מקור ראשון' ו'בשבע' התיישבו לשיחה על בימת כנס 'בשבע' שנערך השבוע בירושלים ← הם דיברו על מקומם של דתיים לאומיים בעולם התקשורת, על השאלה מה לעשות עם השידור הציבורי, ועל מגוון הדעות שעדיין לא מספיק באות לידי ביטוי בסדר היום התקשורתי ← וגם: מדוע המאמר המכונן של אורי אורבך ז"ל השפיע, אבל רק באופן חלקי

←
"האם יש פה דתי ושם דתי? כן, אבל זה לא שינה שום דבר". פאנל העורכים בכנס ירושלים של 'בשבע'

צילומים: עקיבא שיינברגר

רבקי גולדפינגר

השבוע זה קרה. בכנס ירושלים ה־23 של קבוצת בשבע התיישבו על במה אחת שלושה עורכי עיתונים בכירים בישראל: עומר לחמנוביץ', עורך העיתון 'ישראל היום'; קלמן ליבסקינד, עורך העיתון 'מקור ראשון'; ועמנואל שילה, עורך העיתון 'בשבע'. את המושב פתח עיתונאי 'בשבע' יוני רוטנברג בתהייה בנוגע לזהות המשותפת לשלושת העורכים. "אי אפשר שלא לדבר על הפיל שבחדר", היקשה רוטנברג, "הכיפות שעל ראשיכם. האם זה יד המקרה ואתם אנשי מקצוע שיש להם גם כיפה על הראש, וללא קשר הגעתם לעמדות בכירות בתקשורת הכללית, או שמא אורי אורבך ז"ל הצליח במאמרו 'הטובים לתקשורת' ויש פה משמעות לכיפה שעל ראשיכם ומגמת השפעה על שוק התקשורת?"

"כשהגעתי לעבוד ב'מעריב', בינואר 2002, בבניין עצמו עד כמה שאני זוכר היינו אז הרצל מהמחשבים, חיים מהתחזוקה ואני שלושת הדתיים היחידים בבניין כולו", משחזר קלמן ליבסקינד, "אז במובן הזה המצב השתנה וטוב שכך. השאלה היא האם כשאתה מסתכל על דתיים אתה מדבר על עולם הערכים שהם מביאים, או על חתיכת הבד הזו שנמצאת על ראשם. אני אגיד לך משהו שהבנתי מהר מאוד כשנכנסתי לעניין הזה במעריב והתחזק אצלי במהלך השנים: העיתונות הישראלית הרבה מאוד שנים נראית בצורה מאוד מסוימת - פוליטית, סוציולוגית ואג'נדה. כמעט כל מי שנכנס מהמקום הדתי או הדתי־לאומי, בעיניי לפחות, היה צריך לקבל החלטה כל בוקר אם הוא יוצא למלחמה או מתייוון. שזה בסדר, אנשים יכולים לשנות את דעתם, זו מדינה חופשית והכול בסדר. אבל רבים מדי התייוונו. במובן הזה יש בתקשורת היום יותר דתיים, ואני לא בטוח אם היא שונה בהרבה ממה שהייתה לפני 30 שנה".

עמנואל שילה, עורך 'בשבע': "אני יכול להבין שנתניהו לא מוכן להתראיין אצל עיתונאים שבמקום לראיין אותו צועקים עליו וקוטעים אותו כל הזמן. מצד שני הפתרון הוא לא ללכת לעיתונאים שמלכתחילה אתה יודע שלא ישאלו אותך אף שאלה קשה. אני בהחלט קורא לראש הממשלה להעניק ריאיון ל'בשבע', עיתון שתומך בו אבל מוכן גם לבקר אותו ולשאול שאלות קשות כשצריך"

הכמות עדיין לא שינתה את האיכות? המערכות נשארו אותו הדבר?

"יש פה שורה של כלי תקשורת שקובעים סדר יום. העובדה שהם קובעים את סדר היום היא לא בהכרח פונקציה של כמה הם חשובים או גדולים, אלא כמה הם נראים אותו דבר ומחליטים לצופף שורות ולשים משהו על סדר היום", פוסק ליבסקינד, "כשעסקתי ברפורמה המשפטית או במחיר ראוי לעסקה כזו או אחרת - אז מעריב, ידיעות, הארץ, רשת ב', גלי צה"ל, ערוץ 11, 12 ו־13, כולם שידרו את אותה המנגינה. אז האם יש פה דתי ושם דתי? כן, אבל זה לא שינה שום דבר. ובמובן הזה ואני אגיד מילה על ישראל היום, עיתון חשוב וגדול מאוד, הגדול ביותר. אם החבורה האחרת לא תרצה משהו שעומר לחמנוביץ' ירצה שייכנס לסדר היום - הוא לא ייכנס. לדוגמה, שמעתי היום בבוקר על עצומה שחתמו עליה לא יודע כמה אנשים נגד עונש מוות למחבלים. שמעתי את הכותרת הזאת מהודהדת גם אצלנו. עדה יונת היא אישה חשובה מאוד. ההבנה שלה או הרלוונטיות שלה לשאלה אם יהיה פה עונש מוות או לא - היא רלוונטית בדיוק כמו דוד, שמוכר במאפיית נחמה. אבל היא תהודהד כל היום כי יש החלטה שזה חשוב".

עומר לחמנוביץ', אתה מסכים שאם אותה חבורה תצופף שורות היא תוכל לקבוע

←

מכרז:
רב אזורי למועצה דתית הר חברון

מועצה דתית הר-חברון

<u>הגדרת התפקיד:</u>

מתן תעודות הכשר לבתי עסק.
פיקוח הלכתי על עירובין ומקוואות.
רישום נישואין ועריכת חופות.
אחריות על כל נושא הקבורה ובתי העלמין.
ייזום פעולות ושיעורים תורניים אזוריים.
מתן מענה לשאלות הלכתיות אזוריות.
ליווי חוות בתחומי המועצה וכן ישובים ללא רב מכהן.

<u>דרישות התפקיד:</u>

בעל כושר מהרבנות הראשית לרב אזורי.
בעל כושר מהרבנות הראשית להתמנות כרב רושם נישואין.
ניסיון של חמש שנים בעבודה כרב קהילה.
רקע תורני: ציוני דתי.
רקע בעבודה חינוכית.
דובר אנגלית - יתרון.
מגורים באחד מיישובי המועצה האזורית לא יאוחר משנה מיום הכניסה לתפקיד.

כפיפות: מועצה דתית הר חברון.
היקף משרה: 100%
מסגרת עבודה: כל ימי השבוע, שעות עבודה גמישות.
ניידות עצמית.
תחילת עבודה: מיידית.

ניתן להגיש קורות חיים בצירוף תעודות רלוונטיות עד לתאריך ד' אדר 22/2/26 בחצות לדוא"ל mdatit@hrhevron.co.il

מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון בפני ועדת בחינה ע"פ הנחיות המשרד לשרותי דת.

שילוב של דיווח דיגיטלי במשך שישה ימים, ופעם בשבוע מהדורה מודפסת. האתר החדש של 'בשבע'

צילום: ???

את סדר היום על הראש של 'ישראל היום'?

"לגבי המתייוונים", אומר לחמנוביץ', "אני חושב שהיום כל אחד בתקשורת, כשהוא בא למערכת - הוא שם. אני אתן דוגמה מהמערכת שלנו, שהיא מאוד מגוונת ויש המון עימותים אידאולוגיים בתוכה, ואני חושב שזה מייצר שיח עיתונאי מאוד בריא וזה קריטי. אני חושב שהחדשות שמעניינות את הציבור הישראלי כולו כבר חורגות מהמגזר. אני אתן דוגמה: אנחנו כלי התקשורת הלאומי היחיד הגדול ברמה הארצית שמסקר את ההתיישבות לעומק, כל יום, את האתגרים הביטחוניים והאזרחיים של ההתיישבות, בכבישים, בעניינים אחרים. ואנחנו מקבלים פידבק מהקהל הכללי שזה מעניין אותו. זה משהו שפעם, לפני עשור או שניים, לא בטוח שהיה באותו עמוד".

כך שאתה סובר שרואים את התזוזה. עמנואל שילה, עומר אמר שהוא שמח שבתוך המערכת שלו ב'ישראל היום' יש את ההתכתשויות בין התפיסות השונות. ב'בשבע' זה קצת אחרת. אתה נוהג לומר ש'בשבע' הוא עיתון מאזן, לא עיתון מאוזן. עכשיו מה קורה פה?

"קודם כול, גם ב'בשבע' לא כולם חושבים אותו דבר והבמה שלנו פתוחה גם לדעות שאנחנו לא מסכימים איתן", מבהיר עמנואל שילה, "גם בין הכתבים שלנו יש ניואנסים שונים. זה נכון שפחות או יותר כולם מתומכי המחנה הלאומי, אבל יש בהחלט גוונים. אני חושב שככל שעיתון הוא עיתון יומי וככל שהוא הרבה יותר נפוץ, כמו למשל 'ישראל היום', ככה הוא צריך להיות יותר מגוון. כשאני מוציא עיתון פעם בשבוע אז אני אומר: בואו נראה מה חסר, ואני משתדל להשלים את התמונה, ולא את מה ששומעים ממילא כל השבוע בתקשורת. על זה אמרתי שאנחנו עיתון מאזן ולא עיתון מאוזן. אני חושב ש'ישראל היום' צריך באמת להיות יותר מגוון כי הוא העיתון הנקרא בישראל. אבל אני רוצה לענות לשאלתך הראשונה, זה מאוד חשוב. למען הצדק ההיסטורי צריך לומר שיש איזו מנטרה כזו שהיה את המאמר של אורי אורבך, ובעקבותיו זרמו כל הדתיים לתקשורת. אני לא יודע מה חושבים עמיתיי לבמה, אני לא באתי לתקשורת בעקבות המאמר של אורבך. אני חושב שאנשים שבאו לשם זה הם צעירים יותר. חגי סגל לא בא לתקשורת בעקבות המאמר. בעצם המהלך הזה, אם מחפשים מאיפה הוא התחיל, הוא התחיל מהעיתון 'נקודה'. ישראל הראל הכשיר כמה אנשים רציניים מאוד במקצוע הזה. ועכשיו אני רוצה להגיד משהו יותר רדיקלי: אני טוען שהמהלך של 'הטובים לתקשורת' נכשל", מפתיע שילה.

מה זאת אומרת נכשל?

"יש היום יותר דתיים בתקשורת, אבל הוא הצליח בעיקר מבחינה סוציולוגית. הוא לא כל כך הצליח מבחינה אידאולוגית. וכאן צריך לפצל, יש שני מהלכים בהשתלבות הציבור הדתי והמחנה הלאומי בכלל בתקשורת. מהלך אחד הוא להקים כלי תקשורת אלטרנטיביים. דוגמה בולטת היא ערוץ 7, 'מקור ראשון' ו'ישראל היום'. מהלך שני הוא של השתלבות בתקשורת הכללית. אורי אורבך באופן אישי פעל כאן וכאן, אבל להבנתי, כשהוא דיבר על 'הטובים לתקשורת', הוא דיבר בעיקר על השתלבות במערכות הגדולות, מה שנקרא פעם המיינסטרים או התקשורת הכללית. הוא קרא ללכת ולשנות אותן מבפנים. אנשים באו לשנות, אבל יותר אנשים השתנו בעצמם מאשר חוללו שינוי מבפנים", הוא מחדד, "אם זה כי היו צריכים לרצות את הבוסים שלהם, או שסתם לא היה להם כוח להילחם את המלחמות שצריך כדי לבטא את הרוח ואת הקו בתוך מערכת גדולה שאתה מיעוט קטן בתוכה. המהלך שהצליח הרבה יותר הוא המהלך של הקמת כלי תקשורת אלטרנטיביים שבהתחלה נתפסו נישתיים ומגזריים, והיום ערוץ 14 הוא מספר שתיים ברייטינג אחרי ערוץ 12. ו'ישראל היום', שיצא גם כן מתוך המהלך הזה, הוא העיתון הכי נקרא בישראל, וחשוב לא פחות - הוא שבר את המונופול האימתני של 'ידיעות אחרונות'. עמית סגל, לפני שעבר ל'ישראל היום' כתב שני עמודים בכל שבוע ב'ידיעות אחרונות', ובעצם היה ראוי שיהיו לו שני העמודים הראשונים כמו שהוא היום ב'ישראל היום', אבל דחפו אותו אחרי נחום ברנע ונדב אייל".

קלמן ליבסקינד, עורך 'מקור ראשון': "עם כל הכוכביות והגילויים הנאותים, אגיד מה תפיסת העולם שלי בסוגיה. אני חושב ששידור ציבורי הוא חשוב. אני בעד שידור ציבורי ובלבד שכשמו כן הוא, ישרת את הציבור. שירות ציבורי שמשרת חצי ציבור ויורק על החצי השני - אין לגיטימציה להימצאותו. זה הכלל, זה מה שצריך להיות"

עוד אין השפעה על המיינסטרים

התופעה של מתייוונים בתקשורת המיינסטרים מתקיימת עדיין באותה מידה ורמה? האם כלי תקשורת שקמו והציגו אלטרנטיבה, איפשרו גם למי שעובד בתוך המערכות המסורתיות להשמיע את קולו עם פחות חשש?

"אני לא רואה שום לגיטימציה לקול הזה", קובע ליבסקינד, "בערוץ 12 הקול הזה עם כל החיצים מופנים אליו, הוא יושב באולפן ושבעה אנשים על הראש שלו. בערוץ 13 אותו דבר".

"פעם אפילו זה לא היה", מציין עמנואל שילה.

"אם זה מנחם אותך אז בסדר. אני זוכר פאנל שהשתתפנו בו שנינו, אולי בבמה זאת של 'בשבע' לפני 20 שנה, והיה מישהו שאמר שברשות השידור כבר לא אומרים 'סוף שבוע נעים' אלא אומרים 'שבת שלום'. אותי זה לא ניחם אז, וזה לא מנחם היום", מציין ליבסקינד, "אנחנו לא אורחים פה. אני לא רוצה להגיד תודה על שום דבר. ב'כאן' וב־13 אין אף אחד כזה. ב־12 יש אחד כזה. אני לא רוצה להגיד תודה על כך".

"זה מחדד לדעתי את ההבנה שהתהליך רק בתחילתו", מוסיף עומר לחמנוביץ', "הציבור לא מבין כמה קריטית הדומיננטיות של עורך במערכת תקשורת. אני חושב שהפאנל הזה הוא כמובן התחלת הדרך, בגלל שעדיין בדרג העריכה אנחנו לא רואים בכלי תקשורת המיינסטרים הגדולים נוכחות של אנשי ימין וציונות דתית. זה משהו שיהיה קו פרשת המים שבעקבותיו נרגיש ביתר שאת את השינוי, ולא רק באנקדוטות של שבת שלום".

ליבסקינד מדגיש כי "בכל המערכות האלה, העובדה שיש אחד פה ואחד שם - אין להם כוח לעשות כלום. עד שלא יהיו לפחות 40 אחוז שיהיו קבוצת תמיכה אחד לשני, לא יקרה שום דבר. אנחנו מאוד רחוקים מזה".

אתם שלושתכם עורכים עיתונים שבסופו של יום צריכים להחזיק את עצמם כלכלית, ויש מין אנומליה כזאת בתוך השוק שמסתובבות בו גם כמה מפלצות שממומנות על ידי המדינה ולא תלויות ברייטינג. זה מעניק להן את הכוח לעשות מה שהן רוצות. עומר לחמנוביץ', אתה חושב שיש מקום למערכות תקשורת ציבוריות, כמו תאגיד השידור וגלי צה"ל?

"אני מפריד בין השניים. גל"צ מחזיק את עצמו מחסויות. זה לא גוף כמו התאגיד. לגבי גל"צ, אני חושב שיש בהחלט עיוות שב־2026 ישנה תחנה צבאית שחיילים משרתים בה. אם כי כמי שגדל ב'ישראל היום' מ־2007 וחווה את 'חוק ישראל היום' נגדו, 'ישראל היום' כאג'נדה מתייצב לצד כל כלי תקשורת שמאוים בסגירה. כי חקיקה היא לא הפתרון. עשינו את זה עם ערוץ 14 במשלה הקודמת, ועשינו את זה אפילו עם הייבוש של 'הארץ'", הוא מסביר, "אני חושב שהתערבות חקיקתית שמביאה סגירה של כלי תקשורת היא דבר רע שפוגע בחופש הביטוי. לגבי התאגיד אני חושב שהתקציבים צריכים להיות תחת זכוכית מגדלת

חיבור חדש
שורות לאומי שמחבר את כולם
קק"ל
קרן קימת לישראל
KKL-JNF
חוגי סיירות של קק"ל
כל הדרכים
מובילות ל-קקל
שירות לאומי בדרך שלך!
יום ראיונות
8.3 | 10.3
י"ט | כ"א אדר
התחייבות לשנתיים
הדרכת טיולים
העצמת ילדים עם צרכים מיוחדים
הדרכות שטח ומסעות
נטיעות ביערות
ימים ירוקים במרכזי השדה
חוגי סיירות
הדרכת מיזמים לאומיים
להרשמה סרקי את הברקוד >>>
לפרטים נוספים:
אבישג 0542227671
ניצן (בווצאפ) 0546222486
בנות השירות מקבלות הכשרה מקצועית ותעודת תו תקן
להדרכת טיולים מטעם משרד החינוך

בשבע
עוד נקודה טובה!
מעוניינים בנקודות חלוקה נוספות של העיתון בשבע?
נשמח לשמוע
התקשרו למוקד ההפצה של בשבע
מאיר: 073-3272045 | meir@besheva.co.il

קורס מעשי מתקדם
של הרבה אליהו לוי
כלים מעשיים לטיפול עצמי ולמטפלים - מתחילים ומנוסים
קורס 1
הקהיה והבחנה
לגלות ולטפל בשורשי הבעיות הזוגיות
ניתוח מדויק של הדינמיקה הזוגית דרך תורת הקבלה והחסידות.
כלים לזהות את המקור של כל מריבה וריחוק.
שפה חדשה לתקשורת זוגית מחברת ומרפאת.
9 שיעורים מוקלטים, בהירים ומעמיקים.
קורס 2
טיפול והתעוררות עם טראומות
להבין את מקורות הכאב ולהפוך אותן למנוע של צמיחה
מבנה הנפש לפי קבלה וחסידות ותהליך היווצרות הטראומה.
זיהוי חסימות, פחדים ותגובות רגשיות לא מוסברות.
כלים מעשיים לטיפול עצמי ולעבודה טיפולית עמוקה.
9 שיעורים מוקלטים- חוויה מרחיבת נפש.
עלות כל קורס: 990 ש"ח
להרשמה ופרטים:
hanna.tipul@gmail.com

←
"המונופול שיש לשידור הציבורי, על שני אגפיו, זו שערורייה שאין כדוגמתה". מתוך הסדרה 'המזח' ששודרה בכאן 11

צילום מסך

ולראות תמיד אם אפשר לקצץ או לעשות איזון מחדש, אבל יש יתרון גדול בשידור ציבורי טלוויזיוני שנותן במה לדוקו, לסדרות מקור שאין להן מקום בריאליטי ובריטינג שמסתובב בכלי התקשורת המסחריים. לכן הכול צריך להיות תחת איזה סוג של מינון. ואני אגיד עוד דבר, שאני בעד חופש מוחלט של כלי תקשורת תחת רגולציה שאינה כפופה לגוף נבחר, כי אז זה יתהפך עלינו בממשלה הבאה".

עורך 'בשבע', עמנואל שילה, מתייחס לשידור הציבורי: "אני רוצה להגיד שני דברים מרכזיים. קודם כול, המונופול שיש לשידור הציבורי על שני אגפיו, לתאגיד ולגלי צה"ל על שידורי האקטואליה בתדר ארצי - זו שערורייה שאין כדוגמתה וחייבים לסיים את זה בהקדם האפשרי. זה לא קשור לשאלה בכלל אם לסגור את גל"צ או לא. יש איזו גאווה כזו בגופי השידור הציבוריים האלה על הרייטינג הגבוה שלהם, אבל מה החוכמה בזה שיש לכם רייטינג גבוה כשיש לכם מונופול ואף אחד לא יכול להתחרות בכם? אנחנו יודעים מה קרה כשפתחו את ערוץ 2 המסחרי, מיד הערוץ הראשון התחיל לדמם רייטינג ותוך זמן קצר מאוד הערוץ המסחרי הפך לפופולרי יותר מהערוץ הציבורי. אז מה החוכמה להיות פופולרי כאשר יש לך מונופול? לכן, לשבור את המונופול זה הדבר הראשון שצריך שיהיה. ברמה העקרונית אני בעד שידור ציבורי", מציין שילה, "כי הוא לא תלוי במפרסמים, הוא לא תלוי אולי בפוליטיקאים, הוא יכול לתת את השידור הכי הוגן ומקצועי כי הוא מחויב רק לזה. האם זה בפועל מה שקורה? אנחנו יודעים שלא. השידור הציבורי מוטה לא פחות ואפילו יותר מכלי התקשורת המסחריים. מה קורה למהדורת החדשות של ערוץ 11? היא הכי פחות נצפית בישראל. אז איזו הצדקה יש להחזיק דבר כזה בעלויות עתק כאלה? מילא היית אומר, זו המהדורה הכי מקצועית והוגנת. אבל גם זה לא המצב".

מלבד מהדורת החדשות בתאגיד, שילה מבקש לבחון את הסדרות שיוצאות תחת ידיה. "אני מתאר לעצמי שלכל אחד נחמד לצפות בסדרות בחינם, וזה מה שעושים 'כאן 11'. הם מוציאים סדרות בחינם, אפילו לא עם הרבה פרסומות. העניין הוא שהתקציב שם מאוד נדיב, והוא לא מפוזר ומגוון על דעות שונות ועמדות שונות. ותראו, אני ראיתי כמה סדרות שם וכמעט בכל הסדרות - כמעט, אני לא אומר כולן - אתה מזהה מאוד מרחוק את המסר השמאלני בהן. אפילו סדרה מאוד יפה כמו 'המזח' למשל, צפיתי בכל חמשת פרקיה, וזה לא במקרה שלקחו את הסיפור ממלחמת יום כיפור שבו מי שצדק הוא מי שאמר שצריך להיכנע. זה לא מקרי הדבר הזה. המסר של הסדרה היה 'אל תהיו לוחמים רגשנים ופטריוטים עיוורים, תהיו ריאליסטיים ותיכנעו'. אז כן, אחת מכמה סדרות היא סדרה טובה וראויה, אבל האם זה מצדיק את כל ההשקעה הזאת? אני לא בטוח".

עומר לחמנוביץ', העורך הראשי של 'ישראל היום': "לפרינט באמת יש יתרונות על הדיגיטל. כמו למשל כותרת ראשית של שער עיתון, שמייצרת סדר יום באופן מאוד עמוק ובעלת השפעה רבה, ובטח במדינה כמו ישראל שהיא מסורתית. בסוף השבוע אני רואה בבית הכנסת שלי אינפלציה של עלוני שבת מכל הזרמים. וגם לעיתונות יש השפעה אדירה"

וקלמן ליבסקינד מוסיף: "עם כל הכוכביות והגילויים הנאותים, אגיד מה תפיסת העולם שלי בסוגיה. אני חושב ששידור ציבורי הוא חשוב. אני בעד שידור ציבורי, ובלבד שכשמו כן הוא, ישרת את הציבור. שירות ציבורי שמשרת חצי ציבור ויורק על החצי השני - אין לגיטימציה להימצאותו. זה הכלל, זה מה שצריך להיות. זה לא קשור לממשלה בכלל. זה הכלל. כדי שיהיה שידור ציבורי, ואני בעד שידור ציבורי, כך הוא צריך להיות. אם הוא לא כזה, אין הצדקה לקיומו. הסיפור של גל"צ לא דומה לסיפור של התאגיד כי גל"צ אלה חיילים במדים. גם אם הרדיו יהיה מאוזן, והוא לא מאוזן, אני לא רוצה לראות אותם עוסקים בפוליטיקה. האם יש איזה הוקוס פוקוס לתקן את זה? לא יודע. אני לא חסיד של סגירה. אם יש קסם שיכול לתקן אותו, אין לי בעיה איתו. אבל המצב הזה כפי שהוא כעת לא יכול להישאר. ואני מדבר עכשיו בזכות עצמי. התוכנית שלי נראית לי המודל שהיה צריך להיות בתאגיד כולו מבוקר ועד ערב. צריך איזון, צריך גיוון דעות, זה מה שאני רוצה לראות. אני יודע שאני חשוד בעניין, אבל ככה הייתי רוצה לראות את כל התאגיד".

יש עתיד לפרינט

בזמן שנותר ביקש רוטנברג לשוחח על תחום הפרינט.

בואו נצלול לעיתונות הכתובה ששלושתכם נמצאים בתוכה. יש שיח על הפרינט שהוא בדרך לגווע וצריך לעבור לדיגיטל. אשמח לשמוע התייחסות שלכם לכך. ואשמח להוסיף שדווקא בעידן שלנו, עם המון מידע זורם באינטרנט שחלקו הוא מידע מוטעה, אולי כאן נמצאת החוזקה של הפרינט הישן והמסורתי, בתור מקור למידע אמין יותר.

"אני חושב שצדקת בכל הנקודות", מסכים לחמנוביץ', "אני חושב שזה עניין היברידי, כלומר לפרינט באמת יש יתרונות על הדיגיטל. כמו למשל כותרת ראשית של שער עיתון, שמייצרת סדר יום באופן מאוד עמוק ובעלת השפעה רבה. נכון שיש פה טרגדיה כלשהי, או דיסוננס, שהמפרסמים יצאו מהפרינט, אבל ההשפעה שלו נשארה ובטח במדינה כמו ישראל שהיא מסורתית", הוא מסביר, "בסוף השבוע אני רואה בבית הכנסת שלי אינפלציה של עלוני שבת מכל הזרמים. וגם לעיתונות יש השפעה אדירה. אנחנו רואים את זה אצלנו. אנחנו ב'ישראל היום' השקנו אפליקציית חדשות לפני כחודשיים, ואנחנו רואים את הצורך למנן את הכוח. אגב, אמרת 'עידן של פייק'. אין ספק שהסנן של היררכיה של עורכים שעוברים על דברים ובדיקת עובדות, ועוד כלים שיש במערכות, הם היתרונות של כלי התקשורת. וזה לא רק בפרינט אלא צריך להיות גם בדיגיטל, מבחינתנו הרף הוא רף".

"במילה אחת: מסכים עם הכול", מהנהן ליבסקינד, "קודם כול, תמיד יהיו לנו דתיים שלא יכולים לקרוא בשבת אינטרנט, ולכן תמיד יהיה צורך בעיתונים. תודה לקדוש ברוך הוא על זה. מעבר לעניין הדתי, זו חוויה ישראלית. האם העיתונות הכתובה תישאר כמו שהיא? אולי כן ואולי לא, העיתונים יעשו שינויים וכבר עושים. העיתונות היום לא נראית כמו לפני 30 שנה. אתה לא צריך את 'ישראל היום' כדי לדעת בבוקר מה קרה אתמול, אתה הרי יודע את זה. אני מעריך שזה ילך למקום של יותר העמקה, יותר פרשנות, יותר המקומות שעומר דיבר עליהם, שבהם אתה יכול לסמוך על העיתון ועל הכתב שלו שמקבל משכורת כדי לבדוק ולהעמיק, מאשר ציוץ בטוויטר".

עמנואל שילה מחדד על ההבדל בין הפרינט לדיגיטל: "ההבדל העיקרי הבולט ביותר הוא העלויות של ההדפסה וההפצה ושל הנייר. מדובר בעלויות גבוהות מאוד, וככל שיש אלטרנטיבה זה מאיים על העתיד של התחום. אבל אני חושב שהאיזון בין להוציא גיליון מודפס פעם בשבוע ובין מערכת שעובדת ומדווחת כל השבוע יכול להיות שילוב טוב, במיוחד בציבור הדתי, שבשבת הוא צריך את הפרינט ולא נזקק לדיגיטל. הציבור הדתי במדינה, לשמחתנו, הולך ומתרבה. מבחינתנו ב'בשבע' כל השנים היה לנו עיתון מודפס משלנו, אבל אתר אקטואליה משלנו עדיין לא היה. לפני כמה חודשים פתחנו את האתר של 'בשבע', ויש לנו את השילוב הזה של לדווח כל השבוע - ופעם בשבוע להדפיס".

אני יוצא מהפרינט לשאלות תקשורתיות גדולות. קלמן, אנחנו נמצאים במציאות שבה ראש הממשלה לא העניק ריאיון נורמלי הרבה מאוד זמן. אבל לא רק הוא, גם הרמטכ"ל או היועמ"שית, אפילו שופטים בעליון ואנשים שקובעים מה יהיה בגורלנו, לא מעוניינים להישאל שאלות קשות ולספק תשובות. מה דעתך על כך כעורך?

"צריך להפריד. אין דינו של שופט בית המשפט העליון כדין ראש ממשלה או פוליטיקאי בכלל. נתניהו לא מתראיין, ויש לו לכאורה את כל הסיבות לעשות את זה. העיתונות בהכללה לועגת לו, בזה לו, ולא מכבדת אותו כראש ממשלה. בפעמים הבודדות בשנים האחרונות שבהן הוא הלך לא לריאיון, אלא כשנחת באיזו ועדה בכנסת ופתאום לאיזה חצי שעה ראית אותו מנהל שיחה, זה גרם להסתכל ולהגיד 'וואלה, למה הוא לא עושה את זה יותר'. הוא טוב בזה, זה זורם, זה מעניין, והוא מצליח להעביר מסרים".

מצד שני, לפני הבחירות הוא הגיע לאולפן 12 ופשוט ספג צרחות ומתקפה.

"אז אמרתי שאני מבין למה הוא לא רוצה, יש לו את כל הסיבות הטובות. ואחרי כל זה, אני סובר שהיה טוב לו ראש הממשלה היה עושה זאת".

"אפשר להסתכל על ארצות הברית כמודל תרבות של תקשורת", מציע לחמנוביץ', "טראמפ - שיש לו עימותים מרים עם התקשורת, הרבה יותר מביבי לדעתי - בכל בוקר עונה לשאלות של עיתונאים, גם של ה־CNN. אפשר ללמוד ממנו. וזה תלוי גם בנו כתקשורת, להציב סטנדרטים של עבודה, הרגלים של לענות לשאלות. אני חושב שאנחנו צריכים להתעקש על נוהלי שאלות ותשובות ועוגנים של מענה ראוי. קודם כול שיענו על שאלות בשביל הציבור שלהם".

"אני יכול להבין, כמו שקלמן אמר את זה, שנתניהו לא מוכן להתראיין אצל עיתונאים שבמקום לראיין אותו צועקים עליו וקוטעים אותו כל הזמן", מסכם עמנואל שילה, "מצד שני, הפתרון הוא לא ללכת לעיתונאים שמלכתחילה אתה יודע שלא ישאלו אותך אף שאלה קשה. במסגרת זו אני אומר, אצלנו בעיתון 'בשבע' אנחנו בסך הכול תומכים בממשלה הזאת, אבל אנחנו לא נמנעים מלבקר אותה - ואני בהחלט קורא לראש הממשלה נתניהו להעניק ריאיון לעיתון שתומך בו אבל מוכן גם לבקר אותו ולשאול שאלות קשות כשצריך".■

שינויים בתחבורה הציבורית ובהסדרי התנועה במהלך חודש הרמדאן

במהלך חודש הרמדאן, בימי שישי בתאריכים 20 , 27 לפברואר ו-6, 13 למרץ, 2026 (ג', י', י"ז, כ"ד באדר תשפ"ו) יבוצעו שינויים בהסדרי התנועה והתחבורה הציבורית באזור העיר העתיקה בירושלים

הסדרי תנועה לקווי התחבורה הציבורית:

קווים 1 3 ~~X~~ ו- 333 סופרבוס ייסעו דרך מנהרת צה"ל ורחובות יפו, חטיבת ירושלים, מעלה השלום עד רחבת הכותל ובחזרה באותו המסלול, ולא יעברו ברחוב סולטאן סולימאן.

קו 17 ייסע דרך שדרות חיים בר-לב ולא יעבור דרך הרחובות נעמי קיס, צאלח א-דין, דרך שכם ודרך הר הזיתים, בשני כיווני הנסיעה.

קו 83 סופרבוס ייסע דרך רחוב מעלה השלום בשני כיווני הנסיעה, בהתאם להכוונת המשטרה.

הסדרי תנועה לכלי רכב פרטיים

במהלך החודש יסגרו מדי יום שישי, הצירים הבאים לתנועת כלי רכב פרטיים:

➤ בין השעות 06:30 - 17:00

סולטאן סולימאן • ואדי ג'וז • דרך יריחו
שמואל בן עדיה • כביש העופל • ואן פאסן
דרך שכם • נעמי קיס • הנביאים (בין חיל ההנדסה לסולטאן סולימאן) • ענטרה בן שדאד

➤ * בין השעות 11:00 - 17:00

שד' בר-לב (המטה הארצי) • דרך חברון
רח' חטיבת ירושלים • רח' הצנחנים • מנהרת צה"ל
רח' חיל הנדסה • סלאח א-דין

* נתון לשינויים בהתאם להחלטת המשטרה

בשעות סגירת הצירים תופנה תנועת הרכבים לצירים חלופיים. מומלץ להימנע מהגעה לאזור בשעות הסגירה!

אנא הישמעו להוראות המשטרה והפיקוח העירוני
אכיפה מוגברת • רכב חונה בניגוד לחוק - יגרר

ikan maas

למידע נוסף עיריית ירושלים: jerusalem.muni.il | מוקד 106
מוקד משרד התחבורה 4515*

נעבור את הדרך הזאת יחד!

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים | הרשות הארצית לתחבורה ציבורית | X | סופרבוס | אקסטרה | משרדי ישראל מחוז ירושלים | צוות תכנית אב לתחבורה ירושלים | שוות לחיות בירושלים www.jerusalem.muni.il

שבתות התוכן **של אתר ישיבה**

להרשמה yeshiva.org.il/sales
או בטלפון: 055-290-1011

לא כל חדרי המלון מיועדים לשבת קבלת אורחים

מכת פתיחה

טקס הפאניקה השנתי: כשהנתונים משקרים והעניים האמיתיים נעלמים

כמיטב המסורת, גם החודש התקיים הטקס השנתי של ההלקאה העצמית הלאומית: פרסום דוח העוני של הביטוח הלאומי. הכותרות זועקות על "שני מיליון עניים" ועל כך שישראל היא "סגנית אלופת ה־OECD בעוני ילדים" (אחרי קוסטה ריקה, כמובן, אולי כי בשאר מדינות ה־OECD כבר כמעט אין ילדים). ארגוני הסיוע מיהרו לשגר לעיתונות את ההודעות הקבועות על קריסה חברתית, והפוליטיקאים התחרו ביניהם מי יזדעזע חזק יותר. וכמובן איך אפשר בלי תמונה של אישה מבוגרת מחפשת בקבוקים בפחי אשפה.

אבל מי שטורח לקרוא את הדוח המלא, מעבר להודעות לעיתונות, מגלה שהפאניקה מתוכנתת מראש והנתונים מספרים סיפור אחר לחלוטין. למעשה, דוח העוני העדכני הוא ההוכחה הטובה ביותר לכך ששיטת המדידה שלנו פשוט פשטה את הרגל.

הנתון הראשון שצריך להבין הוא שקו העוני בישראל הוא יחסי (חצי מההכנסה החציונית). בדוח הנוכחי, הקו זינק ל־3,547 שקלים לנפש - עלייה חדה משנה שעברה. האבסורד הוא שהעלייה בקו העוני נובעת מכך שרמת החיים בישראל עלתה. כשהייטיקסט מתל אביב מרוויח יותר, המורה מירוחם הופך לעני בסטטיסטיקה, גם אם כוח הקנייה שלו לא השתנה במילימטר. אנחנו רודפים אחרי הזנב של עצמנו.

הדוח מתעקש למדוד הכנסה שוטפת ולהתעלם מנכסים, ובכך יוצר עיוות מוסרי. קחו את שלמה, פנסיונר שמחזיק דירה במרכז בשווי ארבעה מיליון שקלים אך חי מקצבת זקנה. בסטטיסטיקה הוא עני מרוד. לעומתו איילת, אם חד־הורית ששוכרת דירה וקורסת תחת הנטל, אך משתכרת מעט מעל הקו - נחשבת מעמד הביניים. כל עוד הדוח מתעלם מבעלות על דירה, הוא חסר ערך.

הדוח מציג בדאגה שבלי התערבות הממשלה, העוני הכלכלי היה עומד על 31.1%. זה מוצג ככישלון, אבל זו דווקא תעודת כבוד. במדינות כמו צרפת, שיעור העוני הכלכלי (לפני קצבאות) מזנק לשיעורים דמיוניים של כ־36%. בשנת 2016 התוצר לנפש בישראל ובצרפת היה דומה, מאז התוצר לנפש בישראל זינק בקרוב ל־50%, כשצרפת מדשדשת וכורעת תחת נטל חובות. הנס האירופי הוא אשליה אופטית של כלכלה שלא מצליחה לפרנס את אזרחיה בלי צינור חמצן ממשלתי. בישראל, השוק הפרטי בריא הרבה יותר ומייצר הרבה פחות עניים מלכתחילה.

כ־65% מהעניים מגיעים מהמגזר החרדי והערבי. האם מישהו באמת מאמין שבחברה הערבית, שבה תעשיית הבנייה הפרטית פורחת, שליש מהמשפחות רעבות ללחם? או שאולי אנחנו רואים כאן את השתקפותה של הכלכלה השחורה (המוערכת ב־20% מהתוצר)? כשמדווחים על שכר מינימום והשאר במזומן, הסטטיסטיקה רואה עוני, אבל המציאות רואה העלמת מס.

במקום להתרגש מהכותרות על המקום השני ב־OECD, כדאי לזכור שישראל היא מדינה צעירה, הטרוגנית וצומחת. הפערים אצלנו הם נגזרת של הייטק מצליח מחד, ואוכלוסיות שאינן משתתפות במשחק הכלכלי מאידך. התשובה לנתוני הדוח היא לא עוד קצבאות ולא עוד ועדות. התשובה היא הסרת חסמים, מלחמה בהון השחור, ובעיקר עידוד בלתי מתפשר של יציאה לעבודה וצמיחה. את הדמעה והצדקה נשמור למי שבאמת זקוק להן, ולא לסטטיסטיקה המעוותת.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים יובל צוק

פריחת המניות הדואליות בבורסת תל אביב: סיכום נתוני 2025 ומבט ל־2026

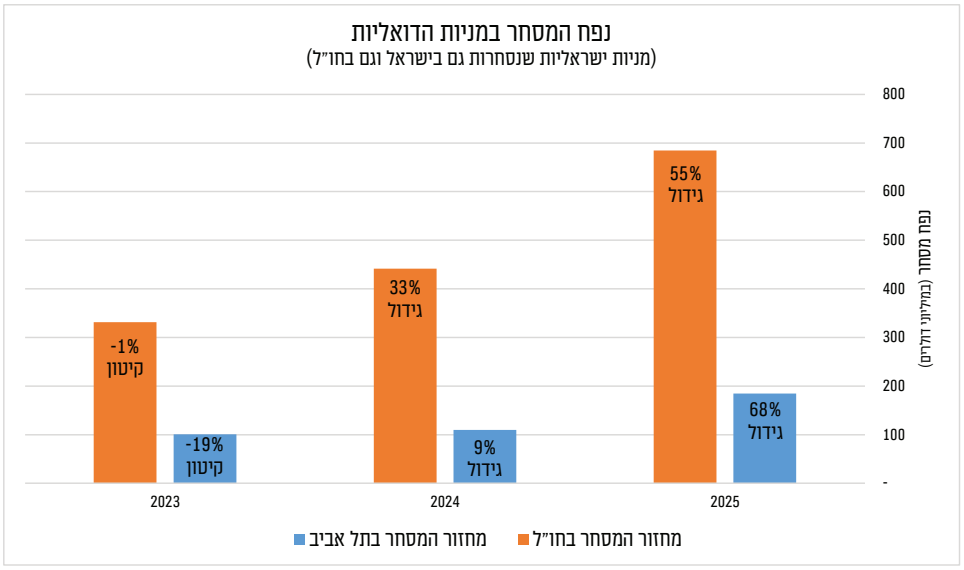

המניות הדואליות בבורסת תל אביב הן מניות ישראליות שרשומות למסחר גם בישראל אך גם בבורסה נוספת בעולם, לרוב בארצות הברית. שנת 2025 סימנה נקודת מפנה דרמטית למניות אלה, עם זינוק של כ־68% במחזור המסחר היומי הממוצע. קצב גידול זה עלה משמעותית על קצב הגידול בחו"ל (55%), נתון המדגיש את עוצמת מודל הרישום הכפול ואת האטרקטיביות הגוברת של השוק המקומי.

נכון לסוף 2025, נסחרות בתל אביב 50 מניות דואליות בשווי שוק מצטבר של כ־141 מיליארד דולר, המהווים כ־22% משווי השוק הכולל בבורסה. החברות הדואליות המובילות בשוויָן הן טבע, אלביט מערכות וטאואר.

הצמיחה בסחירות נשענת על כמה מנועים: הרחבת תוכניות עשיית שוק, גידול בנכסים מנוהלי מדדים, ויתרונות מובנים למשקיע הישראלי כמו חיסכון בעלויות המרה. המעבר למסחר בימים שני עד שישי בתחילת 2026 כבר הוכיח את עצמו כ"זריקת מרץ", עם מעורבות כפולה של משקיעים זרים בימי שישי בהשוואה לימי ראשון אשתקד.

במבט קדימה, הרישום הצפוי של ענקית הסייבר פאלו אלטו והאפשרות להקמת מכשירים עוקבים למדד ת"א־דואליות צפויים להגדיל את הנזילות עוד יותר. לאור הנתונים, ניתן להעריך בזהירות כי בשנת 2026 יעמוד המחזור היומי הממוצע במניות אלו על יותר מפי שניים מרמתו בשנת 2023.

הכותב הוא כלכלן ביחידת המחקר של הבורסה לניירות ערך

על הפרק

סערה סביב מכירת חברת הספנות 'צים', המתנגדים: חשש לפגיעה בעצמאות הימית של ישראל

דירקטוריון צים אישר השבוע את מכירת החברה לתאגיד הספנות הגרמני האפאג־לויד (Hapag-Lloyd) ולקרן פימי, בעסקת ענק המוערכת בכ־4.2 מיליארד דולר. מדובר בפרמיה של 58% על מחיר השוק, אך עדיין רחוק משווי השיא של 2022.

בעוד שבמישור העסקי המהלך נחשב להצלחה, הוא מעורר דאגה בקרב גורמי ביטחון וכלכלה. רשות הספנות והנמלים אף התריעה כי העברת השליטה לידיים זרות עלולה להוות "איום קיומי" בעיתות חירום. אולם מבנה העסקה המתוחכם, שבמסגרתו הפעילות תפוצל, נועד לתת מענה בדיוק לחשש זה: בעוד הפעילות הגלובלית תעבור לגרמנים, הפעילות הישראלית - הכוללת את מטה החברה, 16 אוניות וקווים אסטרטגיים - תעבור לשליטת קרן פימי הישראלית. כך, למעשה, נשמרת "מניית הזהב" של המדינה.

ישי דוידי, מנהל קרן פימי, הבהיר השבוע: "פימי מכירה בחשיבות האסטרטגית של חברת ספנות ישראלית עצמאית. אנו מקימים את 'צים החדשה' כחברה יציבה בעלת חוסן פיננסי, שתפעל בשיתוף פעולה עם אחת מחברות הספנות המובילות בעולם".

הקרב על הקרקע: מס הצדק של סמוטריץ' או מכה לחקלאים?

במסגרת חוק ההסדרים, שר האוצר מתעקש על מס של 1.5% על בעלי קרקעות. המטרה: מימון הפחתת מס ההכנסה. הביקורת: פגיעה קשה בהתיישבות ובחקלאות.

במסגרת דיוני התקציב וחוק ההסדרים, שר האוצר בצלאל סמוטריץ' ממשיך לקדם את החלת מס הרכוש על קרקעות בשיעור של 1.5%. באוצר מנמקים זאת כצעד של "צדק חלוקתי" שנועד לממן את הפחתת מס ההכנסה לאדם העובד ממעמד הביניים. לתפיסת האוצר, מיסוי הון וקרקע הוא "הרע במיעוטו" לעומת מיסוי עבודה. מנגד, היוזמה נתקלת בחזית רחבה של מתנגדים, גם מתוך הקואליציה. החשש העיקרי הוא מפני פגיעה אנושה בחקלאים ובבעלי קרקעות היסטוריים, שייאלצו לשלם מס גבוה על נכסים שאינם מניבים רווח שוטף. טענה נוספת נוגעת לבירוקרטיה: בעלי קרקעות רבים אינם בונים עליהן לא מתוך בחירה, אלא בשל עיכובים תכנוניים של המדינה עצמה, וכעת הם עלולים להיקנס על אוזלת ידה של המערכת.

שר הכלכלה נגד הכלכלה: "רק חברות נכות מנפיקות בישראל"

השר ניר ברקת חולל סערה כשהמליץ לתעשיות הביטחוניות, גאוות המשק הישראלי, להנפיק בחו"ל. העיתוי: דווקא בשבוע שבו ענקית הסייבר פאלו אלטו הביעה אמון בבורסה המקומית.

התבטאות חריגה של שר הכלכלה ניר ברקת הסעירה השבוע את השוק, כשטען כי "רק חברות נכות מנפיקות בישראל". ברקת לא הסתפק בכך ואף המליץ לחברות הדגל הביטחוניות - דוגמת רפאל והתעשייה האווירית - להירשם ולפעול כחברות בין־לאומיות בחו"ל כדי לממש את הפוטנציאל העסקי שלהן. האמירות עוררו תרעומת רבה, במיוחד לאור העובדה שהתעשיות הביטחוניות הן עוגן כלכלי וציוני חשוב.

דבריו של ברקת צורמים במיוחד על רקע פריחתה של הבורסה בתל אביב לאחרונה, ודווקא בשבוע שבו התבשרנו על מהלך הפוך: ענקית הסייבר העולמית פאלו אלטו החליטה להירשם למסחר בבורסה הישראלית כחברה דואלית - הבעת אמון מוחלטת בכלכלה הישראלית, שחסרה כנראה דווקא אצל השר הממונה עליה.

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

אפקט הבומרנג

אפקט הבומרנג הוא מונח המשמש לתיאור מצב שבו התערבות כלכלית מובילה לתוצאה הפוכה מזו שלשמה נועדה. מדובר בתופעה מוכרת בניתוח מדיניות, המופיעה כאשר צעדים ננקטים בלי להביא בחשבון את תגובת השוק.

ברוב המקרים, אפקט הבומרנג מתרחש כאשר ההתערבות מתמקדת בצד הביקוש, בעוד צד ההיצע נותר מוגבל. הזרמת כסף, מענקים או סבסוד לקונים עשויים להגדיל את היכולת לשלם, אך אם היצע המוצרים או השירותים אינו גדל בהתאם, התוצאה היא עליית מחירים ולא הקלה. במצב כזה, ההטבה שנועדה לסייע לצרכן נבלעת במחיר, ולעיתים מועברת ישירות למוכרים. הציבור נושא בעלות כפולה: פעם אחת דרך מימון ההתערבות, ופעם שנייה דרך ההתייקרות בפועל.

התופעה אינה מוגבלת לתחום מסוים. ניתן לזהות אותה בשוק הדיור, בשוק השכירות, בשוק העבודה ואף בענפי צריכה שונים. המכנה המשותף הוא התעלמות ממנגנוני תמריצים ומהדרך שבה שחקנים מגיבים לשינויי מחיר. המשמעות הכלכלית של אפקט הבומרנג היא ברורה: מדיניות שאינה מתחשבת במבנה השוק ובמגבלות ההיצע עלולה להחריף את הבעיה שאותה ביקשה לפתור. ניתוח רציני של צעדי מדיניות מחייב בחינה של ההשפעות העקיפות, ולא רק של הכוונה הראשונית.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

על הנייר
שחר חן

איגרות חוב מוניציפליות

איגרות חוב מוניציפליות (Municipal Bonds) הן כלי מימון חשוב לרשויות מקומיות בארצות הברית כבר 150 שנה. מדינות (States), ערים ורשויות מקומיות מנפיקות אג"ח אלו בעיקר לצורך מימון פרויקטי תשתית - כבישים, בתי ספר, בתי חולים ומערכות מים. מבחינה היסטורית, המאפיין העיקרי של אג"ח אלו היה הטבת מס: הריבית שהן משלמות פטורה ממס פדרלי, מה שהפך אותן לאטרקטיביות במיוחד למשקיעים במדרגות מס גבוהות.

למשקיע הישראלי, הפטור ממס הפדרלי האמריקני אינו רלוונטי, שכן הוא ממילא משלם בישראל מס על הכנסותיו מחו"ל. לכן, האטרקטיביות המיסויית בהשקעה באיגרות אלה נחותה לתושבי ישראל.

המהפך של 2009: כניסת האג"ח החייבות במס

במסגרת חוק ההתאוששות הכלכלית משנת 2009 (American Recovery and Reinvestment Act) יצר הקונגרס קטגוריה חדשה, שביקשה למשוך גם משקיעים זרים - Build America Bonds (BABs). אלו איגרות חוב מוניציפליות שחייבות במס פדרלי אך מפצות על כך בתשואה גבוהה יותר נוכח אובדן הפטור. התוכנית פעלה רק עד סוף 2010, אך יצרה שוק חדש בהיקף של מאות מיליארדי דולרים.

בעוד אג"ח ממשלתיות אמריקניות מציעות תשואות נמוכות יחסית בשל הביטחון הגבוה שלהן, איגרות החוב המוניציפליות החייבות במס מציעות פרמיה מסוימת עליהן. גם לאחר תשלום המס, התשואה נטו עשויה להיות גבוהה יותר בשביל משקיעים רבים לעומת איגרות החוב הממשלתיות המקבילות.

מקרה בוחן: קרן Invesco BAB

קרן הסל Invesco Taxable Municipal Bond ETF (BAB) היא דוגמה מעולה. הקרן, שהוקמה בנובמבר 2009, משקיעה בכ־1,000 סדרות אג"ח החייבות במס. נכון לסוף 2025, התשואה השנתית של הסל עומדת על 4.73%, בהשוואה לכ־4% בלבד לאג"ח תאגידיות בדירוגים דומים.

האחזקות העיקריות בקרן הן אג"ח של מדינות קליפורניה, ניו יורק וטקסס, בדירוג גבוה - יותר מ־82% מהאחזקות מדורגות AA ומעלה. המח"מ הממוצע של האיגרות בקרן עומד על 7.44 שנים, מה שמספק איזון טוב בין תשואה לסיכון הריבית.

נקודת מבט ישראלית

בישראל שלאחר קום המדינה, הממשלה שלטה ברוב מקורות ההון, והרשויות המקומיות הסתמכו על תקציבי המדינה. למרות הריכוזיות, הונפקו לעתים "מלוות" ייעודיים לצורכי תשתית. דוגמה בולטת היא "מלווה גבעתיים" ששימשה למימון בתי ספר וגנים.

בשנות ה־90 המליצו מחקרים שונים על פיתוח שוק אג"ח מוניציפלי כדי לצמצם את התלות בבנקים. כך היה שעיריית רמלה הנפיקה חוב בהיקף של 140 מיליון שקלים ב־2005, ואחריה הצטרפו גם רעננה (150 מיליון שקלים), יהוד נווה מונוסון (100 מיליון שקלים) ואילת (80 מיליון שקלים). למרות ההצלחה הראשונית, הגל נעצר בשל חסמים רגולטוריים וחוסר כדאיות כלכלית לרשויות קטנות.

בשביל משקיעים ישראלים שמחפשים חשיפה לדולר הנמוך ביחס לשקל ולאשראי איכותי, אג"ח מוניציפליות חייבות במס מציעות חלופה מעניינת. הן משלבות תשואה גבוהה ביחס לאג"ח ממשלתיות, סיכון נמוך יחסית כפי שמשתקף בדירוגי האשראי הגבוהים, ומגוון רחב של מנפיקים - יתרונות שקשה למצוא בשוק הישראלי.

אין לראות באמור שום המלצה ו/או ייעוץ המותאם לנתוניו, צרכיו ומטרותיו של כל אדם. אין לראות במידע זה משום המלצה או הצעה לביצוע פעולות כלשהן בניירות ערך.

עצם העניין
מאיר רובין

תחבורה שיתופית בישראל: הכרח כלכלי וחירות בסיסית

מדינת ישראל מתמודדת עם משבר תחבורתי עמוק, שמשפיע באופן ישיר על הפריון הכלכלי, על יוקר המחיה ועל רווחתם של מיליוני אזרחים. העומס הגובר בכבישים אינו רק אתגר תשתית, אלא תוצאה של מבנה שוק ריכוזי ורגולציה מיושנת המגבילה את היכולת של הציבור להשתמש בחלופות ניידות יעילות. הדיונים המתקיימים בימים אלו בוועדת הכלכלה של הכנסת סביב הצעת החוק לקידום תחבורה שיתופית, מציעים סוף סוף מענה מבוסס תחרות וחירות כלכלית לאתגרי התחבורה של אזרחי ישראל.

את הצעת החוק מובילים חברי הכנסת דן אילוז, משה פסל ואיתן גינזבורג, שקידמו בתחילה הצעות חוק נפרדות אך השכילו לגבש חזית אחת למען קידום הרפורמה. לצידם עומדת שרת התחבורה שתמיכתה הנחרצת איפשרה להצעת החוק לעבור בקריאה טרומית, ובתקווה גם תספיק כדי להכניס אותה לספר החוקים.

שיתוף הפעולה בין שלושת חברי הכנסת ובין השרה מעיד על ההכרה כי המערכת הנוכחית הגיעה למיצוי, והגיעה העת לאמץ מודלים טכנולוגיים מתקדמים המקובלים ברוב העולם המפותח, ולמעשה כמעט בכל העולם.

הרפורמה נשענת על עקרונות של יעילות ומיצוי משאבים קיימים. המודל המוצע יאפשר לבעלי רכבים פרטיים העומדים בתנאי סף מסוימים של בטיחות להעניק שירותי הסעה בשכר באמצעות יישומונים מקוונים. פתרון זה מיועד בראש ובראשונה לפתור את כשל "הקילומטר האחרון" - המרחק המונע מאזרחים רבים לוותר על רכבם הפרטי בשל הקושי לגשר על המרחק שבין ביתם לתחנות הרכבת או למרכזי התעסוקה.

סוגיית הפיצוי לנהגי המוניות מהווה מרכיב חשוב בדיונים. הצעת החוק מכירה בהסתמכות ההיסטורית של בעלי הרישיונות ("כובע") ומציעה מנגנון פיצוי הוגן. הפיצוי ימומן באמצעות היטל זמני על נסיעות שיתופיות שיועבר לקרן ייעודית, ובכך יובטח כי עלות תקופת ההסתגלות לא תוטל על תקציב המדינה או על ציבור משלמי המיסים. עם זאת, חשוב להדגיש את העיקרון המשפטי והכלכלי שלפיו רישיון ממשלתי אינו מהווה חסינות קבועה מפני תחרות או שינויים טכנולוגיים במשק: מדובר בהטבה לפנים משורת הדין למי שהסתמכו על המצב הקיים, ולא בזכות נוקשה שיש לכבד.

כנגד הטענות בנוגע לרמת המקצועיות והבטיחות של נהגים שיתופיים, נייר המדיניות והצעת החוק מדגישים את חשיבות חופש הבחירה. נהגי המוניות הם אכן בעלי מקצוע המפוקחים על ידי המדינה, אך לצרכן הישראלי צריכה להינתן הזכות לבחור בין רמות שירות שונות ובין מחירי נסיעה משתנים. מערכות הדירוג והפיקוח הטכנולוגי המובנות ביישומונים הוכיחו את עצמן בעולם ככלי יעיל לא פחות מרגולציה נוקשה לשמירה על סטנדרטים של שירות וביטחון אישי.

הניסיון הבין־לאומי בערים דומות בעולם מלמד כי שילוב תחבורה שיתופית מוביל לצמצום העומס בכבישים בשיעור ניכר בעיקר בשעות השיא, לירידה במספר בעלי הרכב הפרטי ולשיפור בנגישות התחבורתית. בישראל, מתן היתר לתחבורה שיתופית לפעול בנתיבי תחבורה ציבורית ימקסם את קיבולת הנוסעים בכבישים הקיימים וישחרר משאבי זמן יקרים.

לסיכום, הצעת החוק שמקדמים חברי הכנסת אילוז, פסל וגינזבורג, בגיבוי משרד התחבורה, היא צעד הכרחי להבטחת המשך הצמיחה של המשק הישראלי. הסרת החסמים הרגולטוריים ופתיחת השוק לתחרות יאפשרו לאזרחי ישראל ליהנות מתחבורה יעילה, זמינה וזולה יותר, ומחירות אישית וכלכלית רחבה יותר.

הכותב הוא מנכ"ל פורום קהלת

נחמדים מזהב
הרב יצחק ליפשיץ

תרומה

"ועשית מנורת זהב טהור מִקשה תיעשה המנורה ירכה וקנה גביעיה כפתוריה ופרחיה ממנה יהיו... כיכר זהב טהור יעשה אותה את כל הכלים האלה" (שמות כה, לא; לט).

בחברה שבה הדשא הסובב את הבית הוא דשא מלאכותי, הסחלבים באגרטל מפלסטיק והאסתטיקה נקבעת על פי שיוך למותגים, קשה להבין ולהעריך את הקפדת התורה על טוהר החומרים שמהם היו המשכן וכליו עשויים, את איכות החומרים ואת המדרג שלהם; לשים לב להבדל בין זהב טהור בתוך המשכן, כסף באדנים של קרשי המשכן, ונחושת של העמודים של חצר המשכן.

תשומת הלב לאיכות היא מן התכונות המבטיחות תעשייה איכותית. לייצור איכותי קודמת תרבות של הערכה לאיכות, וזו נובעת מן הנשמה היתרה של האדם. בעל חיים לרוב איננו בונה כלים, ואם הוא עושה כן בנייתו פונקציונלית בלבד. גם בבנייה אסתטית כבניית קינים של ציפורים מסוימות, המטרה היא פרקטית - הסבת תשומת הלב של המין האחר. ההשקעה באסתטיקה כערך העומד בפני עצמו היא אנושית.

בבניית בית לקדוש ברוך הוא, בדיוק כמו בקיום המצוות, יש מצווה מיוחדת להשקיע בנוי, בהדר: "התנאה לפניו במצוות. עשה לפניו סוכה נאה, ולולב נאה, ושופר נאה, ציצית נאה, ספר תורה נאה" (שבת קלג, ב). ההשקעה ביופי מצביעה על מעורבות אישית מלאה, על אכפתיות, על עירוב הנשמה היתרה שבאדם, שהיא עצמה חלק א־לוה ממעל.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

קהילה אחת, לב אחד: גבולות הפיצול בבית הכנסת

כאשר יש מקום בבית הכנסת לכל המתפללים, ואין סיבה ערכית משמעותית להקים בית כנסת נוסף, אסור לחלק את הקהילה ← התורם להקמת בית כנסת כזה אין בידו מצווה אלא עבירה ← הניסיון מוכיח שאנשים שקשורים לקהילה גדולה, מקבלים ממנה יותר תמיכה וחיזוק בימי שמחה וצער ← לעיתים, כאשר יצר המחלוקת גובר, הקמת בית כנסת נוסף היא הרע במיעוטו ← כאשר רבו המתפללים המשתייכים לעדות שונות ומעדיפים להתפלל את כל התפילה בנוסח אבותיהם, יהיה זה טעם מוצדק להקמת מניין נוסף

הקמת בית כנסת נוסף

שאלה: בקהילה שלנו יש בית כנסת שכל בני הקהילה מתפללים בו, ולאחרונה אדם אחד החל ליזום הקמת בית כנסת לעילוי נשמת אביו. לשם כך הוא מתכוון לקנות דירה בקומה הראשונה בבניין דירות, ולהופכה לבית כנסת. הוא פונה לאנשים בקהילה ומחוץ לקהילה כדי שיתרמו כסף לבניית בית הכנסת, בטענה שזו מצווה גדולה. כנגדו יש מי שטוענים שזו יוזמה מיותרת, שכן בית הכנסת מכיל את כל המתפללים, ולכן אין מצווה בתרומה להקמת בית כנסת זה.

שאלה נוספת: דיירים בקומות העליונות מתנגדים להקמת בית כנסת מתחת לדירתם, בטענה שאסור לגור בדירה שמעל בית כנסת.

אחדות הקהילה בבית הכנסת

כאשר יש מקום בבית הכנסת לכל המתפללים, ואין סיבה ערכית משמעותית להקים בית כנסת נוסף, אסור לחלק את הקהילה (מגן אברהם קנד, כג). ממילא התורם להקמת בית כנסת כזה אין בידו מצווה אלא עבירה, מפני שהאחדות היא ערך עליון בישראל, וכפי שאמרו חכמים (דברים רבה ה, ו) שבזמן שישראל מאוחדים, אפילו אם יש בהם חטאים חמורים, הקב"ה מסייע בידם לנצח את אויביהם. אבל כשיש ביניהם פירוד, אף שיש בידם מצוות רבות, אין הקב"ה מסייע בידם והם ניגפים לפני אויביהם. אף שמו של בית הכנסת נקרא על שם האחדות, שכולם מתכנסים בו יחד. בנוסף לכך, ככל שמספר המתפללים גדול יותר, כך מתגדל יותר כבוד שמיים, שנאמר (משלי יד, כח): "ברוב עם הדרת מלך" (משיב דבר א, מו; משפטי עוזיאל ג, יט).

כך כתב הנצי"ב: "הפירוד במקום שאין הכרח עבירה גדולה, דכתיב בזעקך יצילוך קיבוציך, וכל שהקיבוץ רב התפילה נשמעת יותר, ואינו דומה עשרה מתפללין יחד למאה העושין מצווה אחת ומהדרין מלכו של עולם. ובבראשית רבה פרשה ד' איתא דלא נאמר כי טוב ביום שני משום הבדל המים, ואמר ר' טביומי 'אם מחלוקת שהיא לקיומו של עולם אין בו כי טוב, מחלוקת שהיא לערבובו של עולם על אחת כמה וכמה'. ואין הפירוש מחלוקת כאן, אלא פירוד בין הדבקים כמו חלוק המים, אפילו לא יהיו ניצים ורבים זה בזה" (משיב דבר א, מו), ואף על פי כן לא נאמר עליה 'טוב'.

וכך כתב הרב שלמה דרימר (שו"ת בית שלמה אורח חיים כו), שאין להיפרד לשם נוחות יתרה או כבוד: "אם הבית המדרש מכילה את כולם, וליבם גם כן שלם עם אנשי בית המדרש, אסורים ליפרד, אם כוונתם רק שיהיה להם מקום מרווח יותר להתפלל, או משום כבוד המדומה ושאר טעמים חלושים, שאינם כדאי נגד כבוד המקום ברוך הוא וברוך שמו, שברוב עם הדרת מלך".

וכך כתב הראשון לציון הרב עוזיאל (משפטי עוזיאל ז, יט): "אין היתר לעשות בתי כנסיות עראיים או אפילו קבועים בחדרים פרטיים... במקום שיש בתי כנסת ציבוריים, כי כל בתי כנסת כאלה ממעטים דמותו של בית הכנסת בהידורו ושכלולו וגם בשיפורו הפנימי... כמו שנאמר: ברוב עם הדרת מלך. וכל המעטת דמות בית הכנסת הרי היא בכלל זלזול בית הכנסת ופריסה מהציבור". אומנם בישכיל עבדי חלק ד' אורח חיים יב, מתיר במקום שבו רגילים להקים בתי כנסת רבים, אך כאמור רבים לא כתבו כמותו. והרב עוזיאל ביאר שהקמת בתי כנסת פרטיים קטנים ממעטת כבוד שמיים.

הערך החינוכי בעבור הקהילה והילדים

גם הניסיון מוכיח שאנשים שקשורים לקהילה גדולה, מקבלים ממנה יותר תמיכה וחיזוק בימי שמחה וצער. בנוסף לכך, קהילה גדולה מסוגלת לארגן יותר שיעורי תורה ופעילות חסד, וחבריה יכולים להתעלות יותר בתורה ובמעשים טובים. אף הילדים שגדלים בקהילה גדולה וחזקה זוכרים יותר לטובה את התפילות בבית הכנסת ואת אחוות המתפללים, וכשהם גדלים הם חפצים יותר להמשיך בדרך התורה והמצוות. לכן, אף שייתכן שחלק מן האנשים ירגישו יותר בנוח במניין קטן שינהג כפי נטיית ליבם או שבו יוכלו לשמש יותר פעמים כחזנים, עדיף שיוותרו כדי לשמור על אחדות הקהילה.

הרע במיעוטו כאשר ישנם בעלי מחלוקת

לעיתים הקמת בית כנסת נוסף היא הרע במיעוטו, וזה כאשר יצר המחלוקת גובר, וכל דברי המוסר אינם מועילים, ובני הקהילה, ולעיתים אף הרבנים, שוקעים במחלוקות וחוטאים בקטטות. ואזי עדיף שיחטאו פחות וייפרדו ויקימו בית כנסת נוסף (משנה ברורה קנ, ב, על פי רדב"ז ג, תעב).

מתי צריך להקים בית כנסת נוסף

כאשר בית הכנסת צר מהכיל את כל המתפללים, ואין פתרון מניח את הדעת, צריך לבנות בית כנסת נוסף. ואזי המעכב את בניית בית הכנסת הנוסף, מונע רבים מלעשות מצווה (ריב"ש רנג; מגן אברהם קנד, כג). לעיתים המצב גבולי, אלא שידוע שישנם אנשים בשכונה סמוכה שאין בה בית כנסת, ומפאת המרחק אינם באים להתפלל בבית הכנסת הוותיק, ואם יקימו בית כנסת בקרבת מקום מגוריהם, יבואו להתפלל בו, ואז נכון להקים בית כנסת נוסף בקרבת מקום מגוריהם (כעין זה כתב באגרות משה אורח חיים ב, מו).

לעיתים, למרבה הצער, יש סיבה נוספת שמצדיקה הקמת מניין חדש, כגון שבישן מתנכרים למצוות יישוב הארץ ואחדות ישראל עם כל חלקי העם, ורוצים להקים בית כנסת שנאמן לכלל ערכי התורה, ולמנות רב שמחנך לכך. מכיוון שזה עניין עקרוני, לחנך לערכי התורה הנכונים - צריך להקים את המניין בעבור זה (ועיין באבני נזר אורח חיים לו, שהתיר להתחלק לשם "טעם הגון").

ריבוי מניינים מגוונים תחת קהילה אחת

לעיתים הוויכוחים אינם אישיים אלא נובעים מתוך דגשים בסגנון התפילה, ואזי ייתכן שראוי להקים כמה מניינים במסגרת הקהילה: אחד לרוצים להאריך בתפילה כדי לכוון יותר, ואחד לרוצים לקצר כדי שלא להטריח את הציבור, ואחד לרוצים להרבות בשירה ולשלב את הנוער בתפילה. שכן בשונה מערך אחדות הקהילה שגובר על ערכים רבים אחרים, הערך של "ברוב עם הדרת מלך" אינו גובר על ערכים אחרים, אלא שרצוי מאוד שיהיה לקהילה רב שיהיה שותף בעיצוב המניינים השונים, וישקוד יחד עם כלל הציבור על איחוד הקהילה.

מניינים לפי עדות תחת קהילה אחת

כיוצא בזה, לעיתים הצורך להיפרד נובע מהבדלי הנוסחים, כגון שהמניין הקיים הוא לפי נוסח מסוים, ובינתיים המניין גדל ובו גם רבים בעלי נוסח אחר, או שבתחילה נהגו לשלב שני נוסחים יחד, וכאשר רבו המתפללים, רבים מהם מעדיפים להתפלל את כל התפילה בנוסח אבותיהם. וזה טעם מוצדק להקמת מניין נוסף, ובתנאי שלא יתבטל המניין הראשון (מהרש"ם ג, קסח). גם במקרים אלו נכון להתייעץ עם הרב המקומי, כדי שמחד יוכל כל אדם להתפלל בנוסח אבותיו, ומנגד הקהילה תישאר מאוחדת, כגון ששני בתי הכנסת יהיו באותו מתחם ושיעורי התורה והשמחות שבשניהם יהיו משותפים לכול (ראו פניני הלכה תפילה ו, ו).

> לעיתים הוויכוחים אינם אישיים אלא נובעים מתוך דגשים בסגנון התפילה, ואזי ייתכן שראוי להקים כמה מניינים במסגרת הקהילה: אחד לרוצים להאריך בתפילה כדי לכוון יותר, ואחד לרוצים לקצר כדי שלא להטריח את הציבור, ואחד לרוצים להרבות בשירה ולשלב את הנוער בתפילה. שכן בשונה מערך אחדות הקהילה שגובר על ערכים רבים אחרים, הערך של "ברוב עם הדרת מלך" אינו גובר על ערכים אחרים

בית כנסת בקומה ראשונה בבית דירות

מכאן לשאלה השנייה: כאשר בנו עלייה מעל בית הכנסת הורו הראשונים שלא לקבוע שם מקום שינה, וקל וחומר שלא להתקין שם שירותים (מהר"ם מרוטנבורג, שולחן ערוך אורח חיים קנא, יב). כמו כן אסרו חכמים לבנות בית גבוה מבית הכנסת, וקל וחומר שאין לבנות דירה מעל בית הכנסת (ריטב"א שבת יא, א).

אומנם כאשר מדובר בבית דירות, ורק לאחר מכן נרכשה אחת הדירות לצורך בית כנסת, מצד ההלכה הדירות שמעליו לא התקדשו, ואין שום הגבלה על הדיירים שמעל בית הכנסת (רמ"א קנא, יב, על פי מהר"י וייל). למרות זאת אחרונים רבים חששו לסכנה הסגולית שבזה, וכתבו שהרוצה לשמור את נפשו, יתרחק מלגור מעל בית הכנסת (כנסת הגדולה, ט"ז קנא, ד; מגן אברהם יח; משנה ברורה מב. ובמשפטי עוזיאל חלק ג' אורח חיים יט, אסר). אכן לשיטתם, אסור להפוך דירה בקומה תחתונה לבית כנסת, ולאסור בכך את השימוש בדירה שמעליו.

מה עושים בדיעבד

אומנם בדיעבד, אם הקימו בית כנסת מתחת לדירת מגורים, אפשר להמשיך לגור בה, שכן הרמב"ם (שו"ת פאר הדור עד) הקל לגור בדירה שנבנתה מעל בית כנסת, ורק מעל מקום ארון הקודש כתב שאין לישון ואין להניח כלי מלאכה. וכתב החיד"א למעשה שאין לחשוש לסכנה סגולית כאשר מתגוררים מעל בית הכנסת, מפני שכל הפוסקים שחששו להחמיר בזה, לא ראו את תשובת הרמב"ם, ואילו היו רואים אותה היו חוזרים בהם (ברכי יוסף קנא, י; חיים שאל ח"א נו). כן נכון לנהוג למעשה, מפני שבכל החששות הסגוליים, יש לחשוש פחות בימינו (ראו פניני הלכה אמונה ומצוותיה כו, יא-יב; יט, יד).

מקרה שבו צריך להקים מניין בדירה

לעיתים ישנו קשיש או נכה שקשה לו לצאת מביתו, וקרוביו ומכריו רוצים להתפלל עימו במניין, ובמיוחד כאשר מדובר בתלמיד חכם גדול, שתלמידיו רוצים להקים בעבורו מניין בביתו. ואזי על מקימי המניין לעמוד בכללי השימוש הקבועים בחוק ובהסכמי השיתוף. מסתבר שכל זמן שהמניין הוא קטן ושקט, אין בכך הפרעה לשכנים. כאשר ישנה גמישות בפירוש החוק, הואיל ומדובר בצורכי מצווה, נכון לפרשו לטובת בית הכנסת, ולא למנוע את השימוש מחמת הרעש המועט שנגרם מהעוברים בחדר המדרגות והתפילה. ■

סטודיו בת עמי

אשכולות (ע"ר)
מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

במיוחד בשבילך מביות אשכולות

נופש נשים 12 מפנק במלון קיבוץ לביא

נופש מסובסד לנשות הפצועים

נשים, אמהות, בנות, אחיות וגיסות
בואו להתמלא ולקבל כוחות להתמודד עם
תקופה מאתגרת באווירה חמה ומעודדת

בוחרים באור
הופעה של איריס ותובל חיים

מגוון סדנאות:
קליעת סלים | צריבה על עץ | ציור בדיו | פסיכודרמה | שזירת פרחים | תכשיטים | זומבה | ליבוד | הדפס | רוקחות | נשימה | כתיבה

לתוכנית המלאה ולהרשמה סרקו:

מחיר לנופשת אחת: בחדר של 3 ₪890
בחדר של 2 ₪990 | יחיד בחדר ₪1500

ניתן לממש הטבות למשרתי מילואים

לפרטים: 08-6630030

10-12.3.2026
שלישי-חמישי כא'-כג' אדר

כשר למהדרין | בריכה נפרדת

חצי פנסיון | מספר המשתתפות מוגבל
הסעות בתשלום (בהרשמה מראש) מירושלים ותל אביב

ע.ל.ח יתכנו שינויים

להרשמה ולתכנית המלאה: www.eshkolot-il.com

זיו מאור

משפט בציון ייפדה

הדיון בבג"ץ על כפיית נורמות רפורמיות ברחבת הכותל מתקיים בצילה של הוראה חוקתית עתיקה המפקיעה מהשופטים את הסמכות לדון בעניין. באותה הוראה מסתתר קלף מנצח במאבק להצלת הדמוקרטיה הישראלית

בדרך כלל ציטוט דבר חקיקה מלא הוא פובליציסטיקה גרועה. אבל יש מקרים שבהם פשוט אי אפשר שלא. להלן לשונו הכמעט מלאה של "דבר המלך במועצה על ארץ־ישראל (המקומות הקדושים), 1924": "2. למרות כל הוראה... בכל חוק אחר בישראל, האומרת את ההיפך, לא יבורר ולא יחולט על ידי שום בית משפט בישראל כל משפט או ענין הקשורים במקומות הקדושים או בבנינים הדתיים או במקומות הדתיים בישראל... 3. נתעוררה שאלה אם איזה משפט או ענין נופלים בגדר הסעיף הקודם... תובא השאלה לפני שר הדתות, והוא יחליט בשאלה... החלטת שר הדתות תהא החלטת גמר ומחייבת את כל הצדדים".

קוראיי הוותיקים כבר יודעים בוודאי לאן זה הולך. ביום שלישי דן בג"ץ בעתירת הרפורמים בעניין הכותל, בניגוד מפורש להוראת דבר המלך במועצה הנ"ל. אין כל חדש ברמיסת החוק על ידי שופטינו, ובכל זאת אבחן את החקיקה שציטטתי, ולאורה את אי דחייתה על הסף של העתירה בעניין הכותל.

ב־1 ביולי 1920 מסר לואי ז'אן בולס, המפקד האחרון של כוח הכיבוש הצבאי הבריטי בארץ ישראל, את השלטון על הארץ לנציב העליון הראשון הרברט סמואל. הנציב החדש, עם השקת הכיבוש הבריטי האזרחי על הארץ, מסר לבולס "קבלה" שבה נכתב בהומור בריטי אופייני: "קיבלתי מדינה אחת במצב תקין, ט.ל.ח.". אבל סמואל גילה מהר מאוד את הקשיים הייחודיים בשליטה על ארץ הקולטת עם של עורכי דין. כמה לקונות במצב המשפטי חייבו את כינונו של "דבר המלך במועצה" מ־1922, שהיה למעשה חוקה שהגדירה את המבנה השלטוני של המנדט בארץ ישראל, ובתוכו את הסמכות של בתי המשפט המנדטוריים לעשות מה שבתי משפט עושים במדינות מתוקנות - להכריע בסכסוכים.

אבל מהר מאוד התברר שפקעת העדות הנוצריות שבירושלים הציבה למנדט הצעיר אתגר בלתי אפשרי: העות'מאנים, בסגנון מזרח תיכוני אופייני, השקיטו סכסוכים בין הכיתות השונות באמצעות צווים - פירמנים - שהקצו כל אריח על הקיר וכל עמוד תאורה לזרם נוצרי אחר. מאות שנים של רשלנות פקידותית במוסדות הכיבוש הטורקי, יחד עם מיסטיקה נוצרית, הפכו את ירושלים העתיקה לסיוט שלא ניתן להכריע בו בסכסוכים בדרך רגילה. כתב המנדט שהעניק חבר הלאומים לבריטים כלל את החובה לשמר את הסטטוס־קוו בענייני דת, והשיטה העות'מאנית הפכה את המשימה הזאת לבלתי אפשרית. אז הבריטים הזדרזו לתקן את ה"חוקה" מ־1922, ושנתיים אחר כך תיקנו את דבר המלך שאותו ציטטתי: תכליתו היא להגיד לכיתות הנוצריות שבירושלים: תסתדרו לבד.

מיד לאחר ההכרזה על מדינת ישראל בתש"ח, חוקקה הכנסת הצעירה את פקודת סדר השלטון והמשפט, שקבעה שתוקפם של כל החוקים המנדטוריים יימשך אלא אם ישונו על ידי הכנסת, מלבד הספרים הלבנים והגבלות העלייה שבוטלו מיידית. דברי המלך במועצה, אם כן, נשארו בתוקפם. לאורך השנים נמחקו עוד ועוד סעיפים מדברי המלך, אבל דבר המלך בעניין המקומות הקדושים מעולם לא שונה. ניתן להניח שאחת הסיבות לכך הייתה זהה למוטיבציה של הבריטים בחקיקתו: העדות הנוצריות בירושלים נותרו כאב ראש כפי שהיו לפני מאה שנה, ושליחתן לפתור את סכסוכיהן בשיח בין האפיפיור בוותיקן ובין הפטריארך האקומני באיסטנבול הוא פתרון שקונה שקט. אבל מאחר שלשון דבר המלך אינה מפלה בין הדתות השונות, הוא תקף במידה זהה גם ליהודים.

בג"ץ, כמו בג"ץ, נתלה בכל זיז כדי לקדם את משנתו הפרוגרסיבית, וגם מקומו של דבר המלך על המקומות הקדושים לא נפקד. המשטרה, כידוע, אוסרת על יהודים להתפלל בהר הבית בגלל "פגיעה בסדר הציבורי". הקורבנות של המדיניות הגזענית הזאת עתרו כמה פעמים לבג"ץ, והצביעו על כך שחופש הפולחן במקומות הקדושים מוגן בשני חוקי יסוד ובכמה חוקים רגילים. השופטים פסקו: אנחנו מוסמכים להכריע בשאלת הפגיעה בסדר הציבורי, אבל דבר המלך מונע מאיתנו מלהתערב בענייני המקומות הקדושים. לכן העתירה נדחית.

במקרה אחר עתרו רפורמים נגד המשטרה שאסרה עליהם להתפלל כדרכם בקשת רובינסון, מאותה סיבה בדיוק: פגיעה בסדר הציבורי. המשטרה השיבה שבג"ץ אינו מוסמך לקבל את העתירה בגלל דבר המלך - אבל השופטים פסקו שקשת רובינסון היא בכלל לא מקום קדוש, אלא אתר ארכאולוגי, ולכן יש להם סמכות להכריע שחופש הפולחן של העותרים חשוב יותר מהסדר הציבורי שעליו ביקשה המשטרה להגן.

ועכשיו, המיעוט הרפורמי מבקש לכפות את שיטות הפולחן שלו על הרוב האורתודוקסי במדינת ישראל. למרות שעומדת לרשותו הרחבה הדרומית, למרות שהרפורמים של ארצות הברית הכריזו כבר ב־1885: "איננו מצפים לחזור לפלשתינה, ולא לעבודת הקורבנות תחת בני אהרון, אף לא לכינונו של שום חוק הנוגע למדינה יהודית" - הדרישה הדכאנית והצבועה הזאת מצאה אוזן קשבת אצל שופטים שלא דחו את העתירה על הסף.

אבל דבר המלך על המקומות הקדושים נותן שביב של תקווה לא רק בעניין הכותל, אלא גם בהעמדת השופטים על גבול סמכותם. התקווה נעוצה במשפטים האחרונים של הפקודה: שר הדתות (ולשם הדיוק: הממשלה העבירה את הסמכות הזאת לראש הממשלה ב־2004) הוא שמוסמך לקבוע שהשופטים אינם מוסמכים לפסוק בנושא, ואף נכתב במפורש שהחלטתו היא סופית ולא ניתן לערער עליה.

ביטול הליך משפטי באמצעות החלטה מינהלית של ראש הממשלה, מכוח הסמכה שמעמדה החוקתי מוכר ומובהק (בניגוד למעמד החוקתי המעורער של חוקי היסוד), יהיה תקדים שיזהר למרחוק, ויכול גם להשפיע על המערכה בין הרשויות בכנסת הבאה.

מאיר סיידלר

בין העלאה למודעות להנדסת תודעה

העלאה של מצוקות חברתיות שלא היינו ערים להן למודעות הכרחית לתיקון החברה. אלא ש"העלאה למודעות" של מציאות מדומה משרתת אג'נדה מזיקה

בעולם המערבי - ובפרט בקרב העם היושב בציון, שאמפתיה, על פי הרמב"ם, היא אחת מסגולותיו - מושמעת לעיתים תכופות הדרישה מהציבור להעלות דבר מה למודעות - שלא הייתה לו מקודם - כדי לתקן את הדרוש תיקון בחברה. יש אכן הרבה דברים שעלינו להעלות למודעות כדי שתיווצר תהודה ציבורית, שתיתן דחיפה לפעילות חברתית וממשלתית ולתקציבים הדרושים לכך: צרכים של אנשים עם מוגבלויות, הטיפול בפגועי נפש, פגיעות מיניות, אלימות במשפחה ועוד.

אלא שהשיח הפרוגרסיבי - לאחרונה המליצו לי כמה מחבריי להפסיק את השימוש במונח שחוק זה, אבל עד שתומצא מילה הולמת אחרת אין לי מונח טוב יותר - מנסה בעקביות להעלות למודעותנו דברים שאינם קיימים. הוא עושה זאת בשם הרגישות החברתית, אך מאחוריה מסתתרת למעשה תפיסת "עולם ישן עד יסוד נחריבה", כדי לבנות על הריסותיו עולם חדש נפלא מבית מדרשו של ג'ון לנון: "דמיינו שכולם חיים רק בשביל העולם הזה... דמיינו שאין מדינות... וגם אין דתות", פִּיס.

בהמשך אנסה להדגים את השימוש שנעשה ב"העלאה למודעות" כדי לעוות לנו את השכל בשני תחומים הנושקים זה לזה: פגיעות מיניות ולהט"ב.

בכנס ירושלים ה־23 מטעם קבוצת 'בשבע' שהתקיים השבוע, חולקו פרסים לאנשי מעשה בתחומים שונים. אחד הפרסים הוענק לרב שמואל אליהו ולבתו אפרת רבינוביץ', על ניהול בית דין לפגיעות מיניות. בדברים שנשא הרב שמואל לאחר קבלת הפרס הוא תיאר במלים שאין נוקבות מהן את סבלם של אנשים שחייהם נהרסו בעקבות פגיעות מיניות שחוו. בתו פנתה מעל הבמה לכל מי שחווה פגיעה מינית ומסיבה כלשהי לא רוצה לפנות לרשויות, להגיע לבית הדין לפגיעות מיניות כדי לקבל תמיכה ולשמוע כיצד ניתן לפעול, הן כדי להשתקם והן כדי להעניש את הפושעים - כל מקרה לגופו. המילים "העלאה למודעות" אומנם לא נאמרו בדבריהם של הרב ובתו, אבל זה בדיוק מה שהם פעלו: העלאה למודעות, שמטרתה היא שיותר ויותר אנשים ידעו על קיומו של בית הדין לפגיעות מיניות.

אלא שמצוקות אמיתיות כגון אלה מלוות בחברה שלנו לא פעם בקריאה צורמת של גורמים אינטרסנטיים מאזורי החיוג של השמאל - המבקשים להעלות למודעות השכם וערב תופעות שאינן קיימות, מהסיבות שהוזכרו למעלה. גורמים אלה מנצלים לאחרונה בפרט את טוב ליבו של הציבור שלנו, של אנשי הציונות הדתית, ונוטעים גם בו מצגי שווא: אחד ממצגי שווא אלה - כתבתי על כך לפני שבועיים - הוא צעקת השבר על פגיעות מיניות מהסוג הנורא ביותר: פגיעות מיניות טקסיות. הגדרתן של פגיעות אלה אינה ברורה, אך מדובר על כל פנים בפגיעות מיניות שמתרחשות במסגרת של טקס דתי: לא אצל האינקה והאצטקים, וגם לא רק במרתפים חשוכים של מנזרים, אלא בתוך תוכנו.

בשיחה שהייתה לי בעקבות הענקת הפרס עם הרב שמואל אליהו, הוא דחה מכול וכול טענות שקיימת תופעה שכזו בציבור היהודי במדינה. ולא, הרב אליהו אינו חשוד בטיוח! על רקע דברים שהשמיע מעל הבמה - הוא דיבר על 96 פניות שהגיעו לבית הדין שלו בחודש אחד בלבד, כל אחת מהן חיים שלמים שזקוקים לשיקום - שאלתי אותו אם הוא שמע גם על פגיעות מיניות טקסיות. תשובתו לא יכלה להיות נחרצת יותר: אין דבר כזה במדינת ישראל. לדבריו, במשך כל שנות פעילותו של בית הדין הגיעו אליו שלושה מקרים שטענו לפגיעות מסוג זה, וכל שלושתם התבררו בסוף כלא אמינים (הם אולי אכן נפגעו, אבל לא במסגרת של טקס דתי).

האובססיה של השמאל ושל הפרוגרס - אני מתנצל שוב על השימוש במונח שחוק זה - להעלות למודעות חדשות לבקרים תופעות שאינן קיימות, היא, כפי שציינתי, חלק מאג'נדה המבקשת להציג את החברה הישראלית כחברה רעה. בנידון דידן - פגיעות מיניות טקסיות - מדובר באג'נדה המכוונת נגד היהדות, כי טקסים זה עניין דתי: הסאבטקסט הוא שזה צומח מתוך הדת היהודית.

דוגמה נוספת לשימוש לרעה שעושים בשם הדרישה ל"העלאה למודעות" קשורה ללהט"ב, ליתר דיוק לאות ט' של קבוצה זו. אנשי הלהט"ב, שהם חוד החנית של הפרוגרס בימינו, הצליחו להעלות למודעותנו תפיסה שבימים כתיקונם הייתה לכל היותר זוכה להוקרה במסגרת של מדע בדיוני: התפיסה המיסטית (!) שאתה יכול להיות גבר בגוף של אישה ולהפך. במדעי הטבע, שהם המדעים הרלוונטיים בתחום זה, אין ולו מחקר אחד שתומך בתפיסה שכזו. להפך: מבחינה מדעית זה בלתי אפשרי. מה כן יש? גבר שמרגיש שהוא אישה ואישה שמרגישה שהיא גבר. אלה מקרים שלא מזמן עוד היו מוגדרים כהפרעות נפשיות. עד שבאה תנועת הלהט"ב שניסתה (ובמידה רבה מאוד גם הצליחה) להכריח את החברה כולה לציית לדרישותיו ההזויות של המלך הטרנסג'נדרי הערום ולדקלם את הנרטיב שלו. בסוף זה לא יצליח להם, אבל בינתיים אנחנו עוד לא שם. בסוף, אנחנו עדיין באמצע, בתוך הקלחת הטרנסג'נדרית המטורללת.

כללו של דבר: כאשר ההעלאה למודעות משרתת אג'נדה חברתית־פוליטית היא לא רק חסרת תועלת אלא מזיקה ממש, באשר היא מסיטה את המבט (ואת התקציבים!) מבעיות אמיתיות שקיימות בחברה. אבחון לא נכון גורר טיפול לא נכון. במקום להשקיע משאבים וכספי ציבור כדי להעלות למודעות דברים שאינם קיימים, יש לטפל בצורה נכונה בבעיות האמיתיות - הן של נפגעים ונפגעות מפגיעה מינית, והן של מי שחושב שנולד בגוף הלא נכון.

vertica
ALWAYS READY

BACK FOR GOOD

אלפי גברים מאושרים שיפרו את התפקוד בזכות ורטיקה

מכשיר רפואי ביתי פורץ דרך לחיזוק התפקוד הגברי,
היחיד בעולם שמחזק ומשקם את מנגנון האיבר

- ללא כדורים ומבלי לצאת מהבית
- טיפול מקצועי ומדעי בשורש הבעיה
- תהנה מפעילות ספונטנית
- טפל בנעימים וללא תופעות לוואי
- השג תוצאות לטווח ארוך

ורטיקה שינתה לי את החיים.
הבנתי שזליגה ורידית היא הבעיה והורטיקה היא הפתרון. כבר אחרי חודש הרגשתי שיפור. היום, שנה וחצי אחרי, אני מתפקד באופן מלא עם בת הזוג שלי, לשביעות רצוני, ורצונה. בלי כדורים ובלי תסכול, פשוט עובד.

ש, בן 69

בשורה התחתונה, עובד מעולה.
גאווה ישראלית. הייתי תלוי בכדורים, אבל כבר אחרי שבועיים עם ורטיקה ראיתי תוצאות. אחרי חודש וחצי, לא צריך יותר כדורים. מגיע לתפקוד מלא, חזק ואיתן. מכשיר אמין, בדיוק כמו שמפרסמים. ממליץ בחום.

ד, בן 46

הזמן לעצמך ורטיקה. הצעד הראשון מתחיל כאן

התייעץ איתנו 073-8022331 | בקר באתר vertica-labs.com

ורטיקה היא מוצר של או-מד מדיקל, חברת מדטק ישראלית
המתמחה בפיתוח פתרונות חדשניים לאורולוגיה תפקודית | נבדק
במחקר קליני ראשוני במרכז הרפואי רמב"ם והשיג מעל 85% הצלחה

משרד הבריאות
למיים בריאים יותר

רמב"ם
הקריה הרפואית לבריאות האדם

אריק בלומברג

מבחן הבגרות של הציונות הדתית

אי העברת חוק הגיוס תוביל בהכרח לפירוק הממשלה בעיצומו של אחד הצמתים הגאו־פוליטיים הקריטיים שידעה ישראל בסוגיות הרות הגורל שעומדות על הפרק

בחודשים האחרונים סימנו גורמים בציונות הדתית, שמהווים אופוזיציה לממשלה הנוכחית, את סוגיית חוק הגיוס כעקב האכילס העיקרי של מפלגת הציונות הדתית. הטענות בדבר "כניעה לחרדים" נועדו לערער את אמון בוחריה של המפלגה שנאשמת בכך שאינה מתנגדת נחרצות למתווה חוק הגיוס גם במחיר יציאה מהממשלה ופירוקה. כך הפכה סוגיית גיוס החרדים, שמטלטלת את החברה הישראלית מאז קום המדינה, לוויכוח שטחי יצרי שמנצל ערך אידאולוגי שמזוהה כל כך עם הציונות הדתית לצורכי ניגוח פוליטי.

בני ובנות הציונות הדתית מחונכים מילדות לתפיסה אינטגרטיבית שרואה בלימוד התורה, בחיי המעשה, בשירות הצבאי ובבניין המדינה חלקים משלימים של זהות לאומית אחת. אותו מודל ייחודי ממצב את הציונות הדתית בעמדת תיווך אידיאלית: יכולתה ואחריותה להוביל ולפקח על מודל שירות הדרגתי, מותאם ואמין שאינו פוגע בזהות החרדית. הציונות הדתית ניצבת בצומת דרכים: האם תצליח לשמש כמתווכת בסוגיה החברתית והתרבותית הנפיצה ביותר בחברה הישראלית, או להישאב ללחץ פנימי של שיח השוויון בנטל ודרישת גיוס מיידית. זאת תוך התעלמות מהעובדה ששינויים סוציולוגיים בסדרי גודל היסטוריים אינם מתבצעים באבחה ומצריכים גישה אבולוציונית של אמון ושמירה על זהות תרבותית. ככל שיצטברו שנים של מציאות מוכחת בשטח שבה מי שנכנס חרדי יוצא חרדי, כך יתגברו תהליכי השינוי וההתקרבות המבורכים שעובר המגזר החרדי.

השבוע היינו עדים לטקס השבעה נוסף בחטיבת החשמונאים, שנערך במעמד ראשי ישיבות ובני משפחות נרגשים. גם הנתונים מעידים על עלייה מתמשכת במספר החרדים שמבקשים להשתלב בחי"ר, בליבת המודיעין, במג"ב, בשירות בתי הסוהר והכבאות. השינוי ניכר גם בשדה המבצעי, כשבשבועות האחרונים הושלמו תיקונים חשובים והיסטוריים בפקודות המטכ"ל שיאפשרו למתגייס החרדי לשמור באדיקות על אורח חייו החרדי, כתנאי יסוד לגיוס חרדים לצה"ל.

אי העברת חוק הגיוס תוביל בהיתכנות גבוהה לפירוק הממשלה בעיצומו של אחד הצמתים הגאו־פוליטיים הקריטיים שידעה המדינה, כשחרב התקיפה מונחת על צוואר משטר האייתולות וחזית הכרעה בעזה היא עניין של זמן. ברקע פועל ממשל אמריקני מהאוהדים שידעה ישראל, אך גם מהקפריזיים והלא צפויים שעימם התמודדה ישראל, עם מחנה בדלני לצד זרם אנטישמי גובר שרואה בקשר עם ישראל נטל אסטרטגי. מאידך, מעולם לא היה קיים קשר אינטימי והדוק כל כך בין נשיא אמריקני לראש ממשלה ישראלי. השבוע קיבלנו לכך גושפנקה נוספת, כשראש הממשלה נתניהו ביקש פגישה דחופה עם הנשיא טראמפ, ונענה מיידית בחיוב כשבטווח של ימים ספורים נסגרה פגישה בין שני המנהיגים, השביעית בשנה וקצת. רק לזכור את פגישתו המנומנמת של ראש הממשלה לשעבר נפתלי בנט, שהגיע לפגישה קריטית עם הנשיא ביידן בסוגיית איראן, כשהוא וצוותו מתעקשים להגיע לבית הלבן דווקא בגיהינום של אוגוסט בוושינגטון, כשכל מי שיכול נמלט מהעיר שבחופשה והקונגרס ריק מאדם. לכך יש להוסיף את עיתוי הביקור בשבוע שלפני תאריך היעד ליציאת אחרוני הכוחות האמריקניים מאפגניסטן, כשביידן וצוותו טרודים עד צוואר בעיצומו של משבר שהתברר כקו פרשת המים של ממשל ביידן. מה שקיבלנו בתמורה הוא דחיות ואי ודאות בביקור של ראש ממשלה ישראלי, שישב פחות או יותר בחוסר מעש בעיבורה של וושינגטון, שעה שנשיא ארצות הברית נאלץ להדוף גלי ביקורת עצומים אגב פופולריות מתרסקת.

בתוך כך, במערכת הבחירות הקרובה ניצב המאבק ב"דיפ סטייט" שכבר מזמן יצא מהצללים ומניח את תפיסת עולמו באופן גלוי על השולחן. בראשו המאבק מול מערכת משפט מוטה, שבין היתר בא לידי ביטוי בתיקון לחוק שינוי הרכב הוועדה לבחירת שופטים שייכנס לתוקפו רק בכנסת הבאה וצפוי לרדת סופית מהשולחן במקרה של הקמת ממשלת שמאל־מרכז, והעובדה שבקדנציה הבאה צפויים להתמנות לבית המשפט העליון שמונה שופטים שזהותם תלויה בממשלה שתקום. כך גם בנוגע לסוגיית מינויי הבכירים והמשך כהונתו של ראש השב"כ דוד זיני. יאיר גולן, שלפי כל הסקרים צפוי לקחת חלק מרכזי בממשלת השמאל־מרכז העתידית, חוזר ומדגיש שיפעל מיידית לביטול מינויו של זיני, כמו גם שאר המינויים שביצעה הממשלה.

גם בזירה הלאומית־ציונית צפויים להיעצר ההישגים חסרי התקדים ביו"ש מאז 1967, כשהשר סמוטריץ' וחברי ממשלה נוספים דוחפים את תנופת הבנייה והתשתיות עם יותר מ־50 אלף יחידות דיור והקמת יותר מ־50 יישובים חדשים. זאת מתוך הבנה שאף ממשל אמריקני לעולם לא יהיה ציוני יותר מהממשל הישראלי שעומד מולו, וזוהי העת לנצל אופטימלית את חלון ההזדמנויות המדיני שנפתח בפנינו. לאלה מתווספים איומים גלויים כקמפיין להכשרת הרשימה המשותפת לשותפות עתידית בממשלת שמאל־מרכז, איומי הקפאת תקציבי ההתיישבות, סגירת רשתות חברתיות וערוצי תקשורת ועוד.

הגיע הזמן שאותם גורמים שאוחזים בתפיסת "הכול או לא כלום" יאמצו קול שקול שמבין שוויתור על אחריות שלטונית בשם עיקרון ראוי ונכון כשלעצמו - אך שגוי בחוסר הרצון לבחון אותו בפרספקטיבה רחבה - מהווה מתכון להפסד לאומי אסטרטגי. דווקא בזמנים שבהם נדרש איזון עדין בין זהות יהודית לרוח ממלכתית, בין שמירה על עקרונות להובלת שינויים מתוך אחריות, מן הראוי שבני הציונות הדתית לא רק יראו עצמם כשחקנים בזירה הפוליטית היצרית, אלא כמבוגרים האחראים שבה.

הכותב הוא מנכ"ל חברת בלומברג תקשורת

עומר רחמים

גבירותיי ורבותיי, מהפך

מהפכת ההתיישבות ביהודה ושומרון קורמת עור וגידים לאיטה מאחורי הקלעים במשך שנים - תוכניות לתשתיות וכבישים, אישורים ליחידות דיור ויישובים חדשים. אבל כעת הנס כבר לנגד עינינו

במדינת ישראל, מוכת הפקידות ומערכת המשפט, מהפכות לא מצטלמות טוב. מהפכות, לפחות אלה שמשנות באמת מדיניות מקצה לקצה, מתרחשות במסדרונות קרים, ארוכים ומשעממים, בחדרים קטנים עם ריהוט עץ פשוט, מלאי כבלי חשמל ותקשורת המפוזרים ברישול. מהפכות הן תוצאה של אין־סוף שעות חשיבה ובירור, ניסוח טיוטות וניירות מדיניות. שוב ושוב. מהפכות באות אחרי דיונים ארוכים עם יועצים משפטיים חמורי סבר, בסיומם של מסעות ותלאות מול פקידי ממשלה שמנסים לעשות הכול כדי שלא יזיזו להם את הגבינה.

מחוללי המהפכה צריכים להתגבר על גלים עכורים של כתבות שליליות, דה לגיטימציה וניסיונות הפחדה. הם צריכים לדעת לסחור היטב במקח וממכר פוליטי בלי לוותר על ערכים, לדעת על מה להתעקש ועל מה ולא. לכן כל כך קשה לעשות כאן מהפכות. לכן כל כך קשה לגבש כאן מדיניות.

וזה מה שמדהים במהפכת ההתיישבות שאנו רואים ביהודה ושומרון בשלוש השנים האחרונות. השר בצלאל סמוטריץ' ואנשיו במנהלת ההתיישבות עושים יום אחר יום את הבלתי ייאמן. מגשימים חלומות של שנים. פורצים את גדרות התודעה ומוכיחים שגם במדינת ישראל מוכת הפקידות ומערכת המשפט אפשר לעשות מהפכות.

חכמינו לימדו אותנו שאין בעל הנס מכיר בניסו. בשונה ממה שנדמה, בעלי הנס בהקשר מהפכת ההתיישבות של השר סמוטריץ' הם גם תושבי יהודה ושומרון, אבל ממש לא רק הם. אזרחי מדינת ישראל כולם זוכים לנס של ביצור ההתיישבות ביהודה ושומרון.

במשך שנים רבות התרגלו תושבי יהודה ושומרון לקבל שירות פחות טוב מאחיהם שנמצאים מעברו השני של הקו הירוק. מאות אלפי אזרחים היו צריכים להמתין לרגע שבו נשיא ארצות הברית, בכירים אחדים באיחוד האירופי, ראש ממשלת ישראל ועוד כמה שחקנים פוליטיים יקומו בבוקר עם המון רצון טוב ויסכימו להואיל בטובם לאשר לקבל כמה פרוסות דקות של אישור יחידות דיור. מיד כשהתפרסמה הידיעה על הבשורה הגדולה נאלצו המתיישבים להתחלק במספר יחידות מצומצם, שלא תאם את ההתפתחות הטבעית של המתיישבים. מובן שלאחר המאבק המתיש הזה היו המתיישבים צריכים להודות מכל הלב על הזכות שניתנה להם לקבל פירורי בנייה.

ועכשיו, נס. ביהודה ושומרון מאושרות יחידות דיור כמו בכל מקום אחר במדינת ישראל, כבר לא צריך לעבור מסעות ייסורים כדי לתכנן ולבנות בית.

כדי להבין את גודל האבסורד שהיה כאן עד שהגיעה מהפכת ההתיישבות, צריך להבין איך סללו כבישים חדשים ביהודה ושומרון. משרד הביטחון טען שהוא לא אמור להוציא את הכסף על כבישים, כי הוא צריך לקנות טנקים וטילים למלחמה הבאה. משרד התחבורה מצידו אמר שיהודה ושומרון אינם חלק ממדינת ישראל הריבונית, ולכן הוא לא יכול לתכנן ולבצע. וכך במשך שנים לא נסללו כבישים חדשים. וכאשר הצליחו לסלול כביש עוקף קצרצר על מנת שתושבי קרני שומרון לא ייאלצו לעמוד בפקקים יום יום, הכביש מומן, באופן מופרך לחלוטין, מכספים קואליציוניים.

המתיישבים לקו בכפליים: הם גם לא קיבלו שירותים בסיסיים, וגם כשקיבלו את כבשת הרש והצליחו לדאוג למשהו קטן, הואשמו בשוד הקופה הציבורית. איך אמר יאיר לפיד? "איפשהו בין איתמר ליצהר קבור הכסף שיכול היה לשמש לנו לכיתות קטנות יותר, לשירותי בריאות טובים יותר, לצמצום אי השוויון בחברה הישראלית וגם לכיפות ברזל ולטילי חץ 3 ולהתעצמותו של צה"ל".

עכשיו, נס. הזרע שנשתל בזמן כהונתו של השר סמוטריץ' כשר התחבורה הוא כבר עץ גבוה שנותן פירות מתוקים. כבישי יהודה ושומרון הם חלק בלתי נפרד מתוכנית החומש של משרד התחבורה. כבישים ותיקים מתרחבים, כבישים חדשים נפרצים.

בעוד הרשות הפלשתינית תפסה בתוכנית סדורה עוד ועוד שטח בתוכנית גרנדיוזית שתוקצבה בעשרות מיליונים, גדרות היישובים לא היו רק גבול הבנייה אלא גם גבול התודעה. ניסיונות להקמת יישובים חדשים נתפסו כפרובוקציה ונגדעו בעודם באיבם. לא עוד.

נס. כ־70 יישובים חדשים עלו על הקרקע. חרפת הגירוש מיישובי צפון השומרון מתוקנת. בחומש האור כבר דולק. בשאנור העבודות בשיאן, וגם גנים וכדים כבר אושרו. נס. היינו כחולמים.

וזו רק ההתחלה. אדמות סקר עמדו שנים כאבן שאין לה הופכין וכעת הופכים אותן לאדמות מדינה. האיסור הגזעני על רכישת קרקע ליהודים בוטל, חוות עולות חדשות לבקרים. כל אלה ועוד הרבה מאוד, נס ועוד נס ועוד נס.

ימי חודש אדר ונס פורים הם הדוגמה האולטימטיבית לכך שניסים קורים לא רק מעל הטבע אלא בתוך הטבע ממש. בעבודה יומיומית, של אנשים אמיתיים, שמקדמים עוד החלטת ממשלה ועוד תקציב ועוד שינוי מדיניות, צעד אחר צעד משנים את פני המרחב. משנים את התפיסה. עושים מהפכה. מהפכות לא מצטלמות טוב, אבל התוצאות שלהן יפות. יפות מאוד.

הכותב הוא מנכ"ל מועצת יש"ע

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

הזמנה
קבלת
תוספת זמן

לא הספקת להירשם השנה לתואר שני?

מכללת הרצוג מאפשרת לך
להצטרף לסמסטר ב'
בחוגים: מחשבת ישראל, תושב"ע ותנ"ך

הירשמו עכשיו!
הלימודים נפתחים בט"ז באדר

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

סוזי דים

לא לזרוק את התינוק עם המים

המאבק לגיוס חרדים חשוב מאין כמותו, אך הפלת ממשלת הימין בשמו היא טעות אסטרטגית. במקום לשבור את הכלים נדרשים אחריות, סבלנות ותהליך הדרגתי שלא יסכן את המחנה הלאומי

מי שמתאמצים לשתק ולהפיל את ממשלת הימין, משולים למי ש"שופך את התינוק עם המים". מדובר במצב קיצון של טיפשות טרגית: מרוב להט לשפוך את המים (כלומר לגייס את החרדים), לא שמים לב שבעצם שפכו גם את התינוק (כלומר ממשלת הימין). יש להזכיר, תהום פעורה בין ממשלות ימין לשמאל, בין "שלום תמורת שלום" לבין "שטחים תמורת שלום", שהידרדרה ל"שטחים תמורת כלום" ול"שטחים תמורת טבח".

ההרס כבר כאן. קמפיין גיוס החרדים כבר מזמן שופך את התינוק. חקיקה קואליציונית לאומית משותקת מזמן. הקדנציה הימנית מתבזבזת זה מכבר. חלק מהקמפיינרים כלל אינם אנשי ימין. בחודש שעבר נכתב טור דעה שטען כי "הסכם ההשתמטות" דומה להסכם אוסלו. לא בטוח שהכותב היה בחיים עת התפוצצו כאן אוטובוסים ונטבחו הקשישים בליל הסדר במלון פארק בנתניה. אבל באנגלית הכותב מעיד על עצמו שהוא "politically non-binary": לא שמאלן ולא ימני. אלא שלאלה מאיתנו שמבינים שאין לשפוך תינוק יקר, משוש חיינו, הנה כמה תובנות כיצד נשמרים שלא לעשות זאת.

תובנה א: לעיתים יש בעיה רפואית "מורכבת", לקות שנגרמת מריבוי גורמים ולא מגורם יחיד. כך גם בעיית נטל המילואים, כי לא רק החרדים מושכים בכתף וממאנים להתגייס לקרבי. שיעור המתגייסים לקרבי יכול לנוע בין 94 אחוזים (!) בישיבת בני עקיבא סוסיא, ל־58 אחוז בשוהם, ל־33 אחוז (כשליש...) בכפר הירוק ברמת השרון, ולאפס אחוזים בישיבה חרדית. אלה הם פערי ענק. אבל החרדים אינם כל הסיפור, אלא ישנן מדרגות. אם נשכנע את צה"ל לפרסם את שיעורי הגיוס לקרבי לפי תיכונים, ניטיב לאתר איפה מוקדי הבעיה.

תובנה ב: במלחמת יום כיפור שיעור הקיבוצניקים היה כשני אחוזים מהאוכלוסייה ו־18 אחוז מהנופלים. לכן קמפיין שאומר שהציונית הדתית קורסת מנטל המילואים, ולכן (במשתמע) צריך לפרק את ממשלת הימין וליוותר על עשייתה החיונית, שיחשוב אם באמת אנו קורסים. אולי אתם מגזימים? הרי אילו כל דמות שסובלת הייתה קורסת, לא היו נולדים תינוקות. בפועל, חדרי הלידה מלאים יולדות. קשה מאוד ללוחמים גיבורי התהילה שלנו, אך אין הם קורסים.

תובנה ג: מי שרוצה לעסוק בעידוד גיוסם של החרדים, שיעשה מעשה מועיל. במקום לדחוק בקואליציה להפיל את עצמה ("לשפוך את התינוק"), התייחסו לטענות העניניות של הציבור החרדי ("אלף למטה אלף למטה", שבטי לוי וישכר, 300 לוחמי גדעון וכדומה).

תובנה ד: זכרו שדברים לוקחים זמן, ומכאן שזהו חוסר אחריות לדרוש שהכול יקרה בחלון זמן אפסי. רבים כמוני זוכרים את הימים שבהם לא היה לשומרי מצוות מה לאכול בצה"ל בפסח למשל. ממש כפשוטו. שכנה כאן ברחובות הפצירה אז באחי שיסייע לבן שלה, שהסתגר בחדרו בסיס מאז תחילת החג כי לא שומרים על פסח במטבח. כשאחי הלך לשכנע את בנה לבוא ולאכול, הוא סירב. אחי ירד למטבח בעצמו, כדי להביא לו אוכל לחדר. "הדבר הראשון שראיתי במטבח", אחי סיפר לי אז, "היה שתי כיכרות לחם". זכור לי גם שכן דתי נוסף שלא היה לו אוכל בפסח בצה"ל. כיום הוא חרדי, תושב בית שמש. לא יודעת מה הוא אומר לבניו כשהם מתייעצים איתו. לא שהמצב היום דומה, אבל יש משקעים מן העבר. בעלי עשה מבחן כניסה מפרך לבה"ד 1 באוגוסט, בלב מדבר, ללא אוכל ומים, כי מבחן הכניסה נקבע לתשעה באב. שאלתי אז: "מדוע לא התלוננת?", ובעלי השיב: "חיפשו אילו צוערים להעיף, לא רציתי שיראו בי דתי תחמן". היום המצב לא כך, אבל גם כיום, המפקד של בני אמר לי במפורש שהדת אמורה לתפוס מקום משני בצה"ל: פקודות במקום הראשון, והדת - אם מתאפשר. וכשנפל הלוחם החרדי ישראל יודקין, משפחתו הצנועה ביקשה בסך הכול לרשום הי"ד ולא ז"ל סתמי על קברו. האם הממסד הביטחוני השיב "עד חצי המלכות ותעש"? לא. המשפחה עברה גיהינום עד שהממסד הסכים לבקשה המזערית והמוצדקת. וכי מישהו בציבור החרדי או הדתי שכח את כל אלה? ברור שלא. לכן הדברים לוקחים זמן. השירות הקרבי הוא קושי אמיתי ומצווה גדולה. כולם יגיעו לשם בעזרת השם, אבל זה יקרה קמעא קמעא וכידוע, עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה.

הכותבת היא דוברת מטות הערים, ארגון המפיק את דוח מטות ערים

יעקב כץ (כצל"ה)

החלטה מזוקקת

ממשלת לפיד החליטה לסגור את בתי הזיקוק בחיפה משיקולי איכות הסביבה. מלחמת התקומה מלמדת שאסור לנו לוותר על הפקת אנרגיה באופן עצמאי

לכבוד ידידי ורעי, שר האוצר בצלאל סמוטריץ',

אני פונה אליך בצוק העיתים, ואני מודע להחלטות הרות הגורל שמונחות לך על השולחן. אני מבקש להניח לפתחך נושא משמעותי נוסף.

מבקר המדינה מתניהו אנגלמן הטיל השבוע פצצה: הוא קרא לממשלה לבחון מחדש את ההחלטה שקיבלה ממשלת לפיד, לסגור את בתי הזיקוק בחיפה ולא להקים במקומם בית זיקוק חדש במקום אחר ברחבי ישראל.

ממשלת לפיד קיבלה את ההחלטה בשנת 2022, תחת לחץ של ארגוני איכות הסביבה. היא הייתה בטוחה שהשלום העולמי הגיע למזרח התיכון ושמדינת ישראל יכולה להסתדר בלי בית זיקוק משלה ופשוט להתחיל לייבא תזקיקי נפט באוניות, כמו שעושות חלק ממדינות אירופה. וגם לייבא דלק למטוסים. וגם גז לבישול ביתי. השלום והפרוגרס אהבו.

אבל אז הגיע חג שמחת תורה תשפ"ד, ואיתו האירועים הנוראיים, ובעקבותיהם פרצה מלחמת התקומה. תוך זמן קצר התברר שבמצב מלחמתי מדינת ישראל לא יכולה להסתמך על ייבוא של דלק, כי חברות ספנות רבות בעולם לא מוכנות להגיע לאזורי מלחמה. לאחר מכן הגיע מבצע 'עם כלביא' בקיץ 2025, המלחמה עם איראן, והדבר הראשון שהאיראנים עשו היה לפגוע בטילים בבתי הזיקוק בחיפה ולהשבית אותם.

מבקר המדינה מתניהו אנגלמן דורש מהממשלה לחשב מסלול מחדש, לחזור להנחות היסוד ולבצע עבודת מטה סדורה על בסיס תרחיש הייחוס שהתעדכן בעקבות מלחמה של שנתיים. כמו שרק אחרי 7 באוקטובר נפל לנו האסימון שאנחנו לא יכולים להסתמך על ייבוא של תחמושת וחייבים שתהיה לנו יכולת ייצור עצמאית של טילים ופגזים, כך גם באנרגיה: אי אפשר להסתמך על ייבוא דלק חיוני - למכוניות, לטנקים, למטוסים - כשבית הזיקוק היחידי שקרוב אליך נמצא בטורקיה, הידידה הגדולה של ישראל.

שליט טורקיה, רג'פ טאיפ ארדואן, הבין כבר לפני שנים: בית זיקוק עצמאי ויכולת ייצור עצמית של דלקים הם נשק אסטרטגי. זו הסיבה שכשמדינות אירופה נשטפו בגל הפרוגרסיבי של "העיקר איכות הסביבה" וסגרו עוד ועוד בתי זיקוק ברחבי אירופה, השליט הטורקי החליט לפעול בכיוון ההפוך: להקים עוד ועוד בתי זיקוק ברחבי טורקיה ולהפוך את טורקיה למעצמת זיקוק גלובלית, שאירופה והמזרח התיכון לא יכולות בלעדיה ותלויות בחסדיה.

במסגרת הניסים הגדולים שקרו לעם ישראל מאז אותו יום מר ונמהר של טבח שמחת תורה, ראוי לציין גם את נס ההתפכחות ממחשבת הפרוגרס. כעת בא מבקר המדינה מתניהו אנגלמן וקורא לילד בשמו: יש לבצע עבודת מטה סדורה, לבחון מחדש את ההחלטה לסגור את בזן ולהתבסס על ייבוא תזקיקים, שכפי שהוכח במהלך השנתיים וחצי האחרונות - זה לא הפתרון למשק אנרגיה של מדינה מוקפת אויבים.

הכדור עובר עכשיו אל הממשלה ובעיקר אל שר התשתיות אלי כהן, אשר לא המתין לדוח המבקר וכבר הודיע על תוכניתו להעתיק את בתי הזיקוק לאזור התעשייה מישור רותם בנגב. אני מבקש להאיר בזרקור גם על התוכנית הזאת ולחדד - יכולותיה של בזן, כפי שבאו לידי ביטוי בשנתיים האחרונות, חייבות להישאר בידיים שלנו. אל לנו לבצע מהלכים פוזיזים, כל סגירה עתידית של בתי הזיקוק בחיפה תהיה תלויה בהעתקת יכולות אלה בתוך שטחי הארץ שלנו.

תחת הנחת העבודה הזאת, הכיוון של שר האנרגיה נכון. ניתן לסגור בתי זיקוק בחיפה ולהקים חדשים בדרום, אבל חייבים להבטיח שמשק האנרגיה הישראלי יוכל להסתמך על יכולת ייצור עצמאית של דלקים חיוניים - לחשמל, למכוניות, לטנקים ולמטוסים - בלי להזדקק לטובתו של הצורר מאנקרה. השאלה היא אם יאיר לפיד, שכראש ממשלה דחף בכל הכוח להחלטה המופקרת ההיא של סגירת בזן, מסוגל להתייצב מול הציבור ולומר: את חטאיי אני מזכיר היום. טעיתי. ישראל לא יכולה להסתמך על בתי זיקוק בטורקיה או באירופה.

לשפרה ושמואל גולדברג
ברכות לנישואי
יקיר עם ירדן
יהי רצון שיהא ביתם בניין עדי עד
בשבע

לחנה וצביקה שלזינגר
ברכות לנישואי הבן
ערן עם ירדן
יהי רצון שיהא ביתם בניין עדי עד
בשבע

למירית וצביקה טבת
מזל טוב להולדת הנכד
בן לטליה וליאור בן נעים
שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לקוטי וברוך קפלן
מזל טוב להולדת הנכד
בן למוריאל ורועי פלדמן
שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

הרב עזריאל אריאל

מי במרכז?

הציווי "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" מבטא בעומקו את הפתרון האידיאלי לקונפליקט שבין התפיסה היהודית לתפיסה הליברלית, כפי שלימד אותנו הרב קוק

הוויכוח המתמשך על הרפורמה במערכת המשפט חשף את התהום הפעורה בין התפיסה הליברלית המודרנית לבין תפיסת העולם היהודית. סלע המחלוקת מונח בשאלה העקרונית: מי במרכז? האדם או הקב"ה? השקפת עולם דתית, באשר היא, שמה את הקב"ה במרכז החיים, ותפקידו של האדם הוא לממש את היותו 'עבד ה'' - תאוצנטריות. השקפת העולם הליברלית תובעת את מקומה של האוטונומיה האנושית החופשית - אנתרופוצנטריות. האדם הוא במרכז, והוא יבחר בחיים דתיים רק אם יגיע בעצמו למסקנה שהם מועילים לאיכות החיים שלו ולקידום הערכים שהוא עצמו בחר להתחייב אליהם. לדידו, אין שום ערך מוחלט העומד מעל לאדם, וודאי שאין ערך שמותר לקפח למענו חיי אדם. האם ניתן לבנות גשר, אפילו צר מאוד, כדי לגשר על פניה של תהום עמוקה זו?

אחדות ההפכים

מורה דרכנו בשאלה קשה זו הוא מרן הרב קוק זצ"ל. במקומות רבים הוא עוסק במערכת היחסים המורכבת שבין האדם לבוראו. במאמר 'דעת א־לוהים' הוא לא מקבל את התפיסה הדתית הרווחת, כאילו מדובר רק ביחסי סמכות, יחסי אדון-עבד. הקב"ה לא פונה אל האדם רק "מלמעלה", אלא גם נוכח בתוכו - "מלמטה".

אמונתנו בכך שנבראנו בצלם א־לוהים כוללת בתוכה מפגש עם המידות הא־לוהיות הטבועות בנשמתנו. אהבת ה' אפוא איננה רק כמיהה אל הנשגב הנמצא מחוצה לנו, אלא גם הזדהות עם מי שמופיע אלינו כבעל אותן מידות טובות שאנו פוגשים בעצמנו. מן ההיבט הזה, אנו אוהבים את ה' א־לוהינו דווקא משום שאנו אוהבים את עצמנו. הערצתנו אליו כרוכה בין השאר בהערכה הגדולה שאנו מעריכים את הכוחות הגדולים ואת המידות הטובות שאנו פוגשים באישיותנו. אמונתנו בו אינה מנותקת מן האמון שאנו נותנים בעצמנו, וביטחוננו בו מחובר אל הביטחון שיש לנו בכוחות ובכישרונות שהוא נתן בנו, כשאנו מכירים בכך שמי שנטע בנו את אותם כוחות ממשיך להעניק לנו אותם בכל עת (הרחבנו על כך במאמרנו 'ישראל בטח בה'', באתר 'אסיף').

אמונתנו איננה נבחנת בכך שאנו תופסים את עצמנו כחדלי אישים וחסרי אונים הממתינים באפס מעשה למי שיעשה חיל בשבילנו ובמקומנו. אנו יודעים לומר "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), אבל לא מתוך שחצנות אנושית, אלא מתוך ענווה גדולה, המזדהה בכל לב עם הציווי: "וזכרת את ה' א־לוהיך כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל" (שם, יח). אתה הוא העושה חיל, אולם כל כוחך לא בא אלא מה' א־לוהיך (שיחות הרצי"ה עקב, סדרה א, 5). ה'אני' וה'אין סוף' אינם עומדים בעימות מתמיד. ה'אין סוף' מתגלה, באופן חלקי ומצומצם, ב'אני'.

עול מלכות שמיים ואוטונומיה אישית

האם די בכך כדי ליישב את המתח שבין יהדות לבין ליברליזם? - לא נעשה לעצמנו חיים קלים. האישיות האנושית מורכבת מחלקים שונים - חלקים גבוהים, שבהם בא הצד הא־לוהי שבנו לידי ביטוי, וחלקים נמוכים, שבהם שולט ה'אגו' שלנו, עם כל אנוכיותו, קטנוניותו וגסותו. גם החלקים הגבוהים שבנו, עם כל הגדולה שיש בהם, חלקיים ומצומצמים הם אל מול הטוב והקדושה האין־סופיים של מי שנטע אותם בנו.

לצד ההבטחה "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע" (שמות כד, ז), נדרשה גם כפיית הר כגיגית עם איום חריף בצידה: "אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם" (שבת פח, א). ועם זאת, אדם שחש בתוכו את השאיפה לטוב ולקודש הקיימת בנשמתו, לא אמור לחיות בתודעה של קונפליקט בין האוטונומיה האישית שלו לבין דבר ה'. הקונפליקט בהחלט קיים, אבל בתור מתח פנימי בתוכו של האדם, בין שני קולות המתנגשים באישיותו. ומאחר שהוא מכיר בכך ששאיפות הקודש והטוב הן המבטאות את עיקרה של אישיותו, הוא רוצה להעדיף אותן על פני הנטיות הנמוכות שיש בו. דבר ה' המתבטא בתורה לא נתפס אצלו כמה שבא לדכא אותו. ה'תורה' היא בשבילו 'הוראה' והדרכה כיצד לממש את עצמו בדרך מאוזנת, הנותנת את המקום הראוי גם לחומר וגם לרוח, גם לקודש וגם לחול, ומרימה את מכלול האישיות לחיים של משמעות וסיפוק עמוק.

האם הדבר הזה אפשרי? - ברמה העקרונית, כן. האם הוא מתממש בחיינו אנו? יש מי שזוכה לכך יותר ויש מי שפחות, ואף הרבה פחות. זהו חזון העתיד. זוהי הברית המחודשת שמופיעה אלינו בנבואת ירמיהו: ברית זו לא תהיה "כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ מצרים, אשר המה הפרו את בריתי ואנוכי בעלתי בם, נאום ה'"; אלא "נתתי

> תפקידו של בית המקדש הוא גדול בהרבה מאשר להשכין את השכינה בתוכו כדי להעמיד את הקדושה במרכז החיים שלנו. תפקידו הוא להשרות את השכינה בתוכנו, בתוך ליבנו פנימה. או אז ישכון השלום בין שני היריבים המרים – היהדות והליברליזם, מתוך הכרה בכך שמה שנמצא במרכז החיים הוא 'הא־לוהי שבאדם'

את תורתי בקרבם ועל ליבם אכתבנה". כתוצאה מכך לא יהיה עוד צורך בכפייה חיצונית, "ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר: דעו את ה', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, נאום ה'" (ירמיהו לא, לב-לד).

מן העתיד אל ההווה

בכמה מקומות עומד מרן הרב זצ"ל על כך שחזון העתיד כבר מתחיל להתממש. כך באורות הקודש: "בימים הראשונים היה השכל הכללי של האנושיות פחות מפותח, וחפצו היה גם כן יותר ברברי, אז היה החזון הא־לוהי כולו נועד לדחות את השכל הסורר המשועבד רק להחפצים הבהמיים... ולדחוק תמיד את החפץ הטבעי, שהייתה התעוררותו יותר מכוונת לקראת הכיעור והחטא". אבל העולם הולך ונעשה מתוקן יותר. "התבסמות העולם... זיקקה הרבה את רוח האדם, עד שאף על פי שלא נגמרה עדיין טהרתו, מכל מקום חלק גדול מהגיונותיו ושאיפת רצונו הטבעי הינם מכוונים מצד עצמם אל הטוב הא־לוהי" (אורות הקודש ב, תקמה).

התביעה העכשווית לתת מקום לאוטונומיה האישית לא צמחה בחלל ריק. "נגד אותו החלק שכבר נזדכך מוכרחת היא הליברליות להתפשט, והאנרכיה לתפוס מקום" (המילה 'אנרכיה' - מהמקור בשמונה קבצים א, קט). האם זה אומר שהגיעה העת להעמיד את האדם במרכז ולסמוך על ההזדהות שלו עם דבר ה' שבקרבו? - לא ולא! עוד רבים הם "חלקי הרוח של הדעת והרצון האנושי שעדיין לא נתבסמו, והם עומדים עודנה במצבם הפראי". מסיבה זו, "עוד הסכנה בהם יותר גדולה, כשהשרידים הרבים של הברבריות, הולכים במצבם הטבעי הפרוע". וזה מפני שהאשליה שכבר הגענו אל המצב המתוקן גורמת "להעטיף מעטה של ברק נוצץ על כל תועבה ושקר".

התביעה הליברלית מזהה את השינוי ברוח האדם, אולם מקדימה את זמנה, ואנו נתונים "בתוך כף הקלע": מצד אחד, עוד לא הגיעה העת, ומצד שני "כשבאה המסורת והדת, אפילו בצורתה היותר טהורה, לכבוש תחת ידה את זה החלק המזוקק - לא תצליח". עלינו להכיר במתח הקיים בתוכנו בין הקול ה"דתי" הישן לבין הקול ה"ליברלי" החדש, ולנהל אותו בדרך המתאימה לדורנו. נכיר בכך ש"החופש האישי הזה, ותביעותיו הטבעיות הטובות, הוא מוכר לאחד מכיכרי הדת והמוסר עצמם". ובעזרת הכרה זו עצמה "מתאשר עוד ביותר הכוח של הדת והמוסר לשלוט על הצד הפראי שבאדם, ולהיות מכובד ואהוב מצד העליון והטוב שבו".

היישום המעשי של הבנה זו, כתפיסה חינוכית סדורה, עומד בתשתית של הספר 'אורות התשובה'. ומתוך כך מדריך הרב ש"התשובה הראשית, שהיא מאירה את המחשכים מיד, היא שישוב האדם אל עצמו, אל שורש נשמתו, ומיד ישוב אל הא־לוהים, אל נשמת כל הנשמות, וילך ויצעד הלאה מעלה מעלה בקדושה ובטהרה". ולכן "רק באמת הגדולה של התשובה אל עצמו ישוב האדם והעם... ההוויה כולה, אל קונה, לְאור באור החיים" (אורות התשובה טו, י).

"ושכנתי בתוכם"

רעיון זה גנוז בפתיחתה של פרשת 'תרומה', הפותחת בציווי: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח). בהבנה הפשוטה, ציווי זה מבטא את התפיסה הדתית המוכרת, הדורשת להעמיד את הקדושה ואת דבר ה' במרכז החיים, ולהזיז את אישיותו של האדם אל השוליים. אולם רבי משה אלשיך מביא על כך מדרש מפורסם, שהמקור שלו אינו ידוע: "המשכן, אין השראת שכינה בו מצד עצמו כי אם באדם, כמה דאת אמר: 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם', כי 'בתוכו' לא נאמר אלא 'בתוכם'..." (המילים האחרונות מובאות גם בשל"ה, בשער האותיות. וכך מצאנו אצל חסידים, כמו הכלי יקר, ואצל מתנגדים, כמו נפש החיים והמשך חכמה. ועי' שמות כט, מה-מו).

תפקידו של בית המקדש הוא גדול בהרבה מאשר להשכין את השכינה בתוכו כדי להעמיד את הקדושה במרכז החיים שלנו. תפקידו הוא להשרות את השכינה בתוכנו, בתוך ליבנו פנימה. או אז ישכון השלום בין שני היריבים המרים - היהדות והליברליזם, מתוך הכרה בכך שמה שנמצא במרכז החיים הוא 'הא־לוהי שבאדם'. תובנה זו, יש בכוחה להוריד מעט את גובה הלהבות בעימות החריף שיש כיום בין חלקי העם, "והיה המשכן אחד". ■

הכותב הוא רב היישוב עטרת במטה בנימין וראש מחלקת 'אחווה' - לחברה ומשפחה, ב'מרכז תורה ומדינה'

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

חיוב ציצית במעיל עם ריצ'רץ' בצדדים

שאלה: קיבלתי מעיל חדש עשוי 100% פוליאסטר, שיש בו ריצ'רץ' מקדימה כדי ללובשו וריצ'רצ'ים בצדדים (אחד בכל צד, ימין ושמאל). האם צריך להטיל בו ציצית?

תשובה: כל הדיון מתחיל רק אם הריצ'רץ' בצדדים נפתח לרובו של הבגד. אם פחות מכן, הרי שזה לא בגד של ארבע כנפות. הרב יעקב אריאל (אהלה של תורה ה, י) כתב לגבי "חולציצית", שרוכסן לא נחשב כסגירה והרי זה בגד של ארבע כנפות וחייב בציצית. הרב בקשי דורון (בנין אב ה, ד) כותב שלדעתו אין זה ציצית, אך לאחר התכתבות עם הרב יעקב אריאל משמע שמקבל את דעתו, אלא שמחמיר לא לעשות בגדים כאלה. יוצא שבגד כזה ראוי לשים בו ציצית לחומרא, או לתפור את הריצ'רץ' באופן כזה שלא יוכל להיפתח ואז אין חשש ולא צריך לשים ציצית.

הרב בנימין במברגר

סידור הזקן לשיטת המקובלים

שאלה: לפי שיטת המקובלים, האם מותר לדלל את הזקן ולקצוץ אותו?

תשובה: לפי דעת המקובלים מותר לקצוץ את הזקן, וכך כותבים בשם האר"י הקדוש. האיסור הוא על תלישת שערות מהזקן ולא קיצוץ אורך השערות בזקן. כך מובא בשו"ת רב פעלים חלק ד' בקונטרס סוד ישרים, סימן ה שהביא דברי האר"י ז"ל בשער טעמי המצוות (פרשת קדושים), ש"איסור גדול הוא לעקור או לתלוש בידו אפילו שערה אחת בכל מקום, כי הם צינורות השפע, ולכן צריך אדם להיזהר שלא ישים ידו בזקנו למשמש בו, כדי שלא יעקור ויתלוש איזה שערה". כן כתב "שאין להקפיד כי אם בתולש ועוקר, אבל אם נשאר עיקרו של השער במקומו, ורק הוא חותך מאורכו, אין לחוש, כי לא נעקר הרמז הנרמז מן השמים באותו שער, ועל המידה אין לחוש. וזה ברור".

הרב יצחק בן יוסף

פתיחת ארון קודש

שאלה: האם יש עניין לאיזה צד להזיז את הפרוכת?

תשובה: יש אומרים מימין לשמאל ויש אומרים משמאל לימין, ונראה כי במקום שאין קושי, ראוי להעדיף את פתיחת הפרוכת משמאל לימין. הנהגה זו עולה בקנה אחד עם הכרעת רוב הפוסקים ובראשם מרן המחבר הרמ"א והאריז"ל, כי בסדר הדלקת נרות חנוכה יש לפנות משמאל לימין, וזאת כדי שכל פניותינו במעשי הקודש יהיו תמיד מכוונות לצד ימין.

הרב נועם דביר מייזלס

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

צילום: אנדריאה מוסטי

יקב הבוטיק האיטלקי קנטינה ג'וליאנו מגיע לישראל דרך צור עולם של יין

צור עולם של יין, אחת היבואניות הוותיקות והמובילות בישראל, מרחיבה את מגוון היקבים הבינלאומיים ומודיעה על צירופו של יקב הבוטיק האיטלקי קנטינה ג'וליאנו. היקב, הממוקם בכפר קאשיאנה אלטה בלב טוסקנה, נוסד בשנת 2014 ופועל כיקב משפחתי המשלב ייצור יין מסורתי עם פיקוח כשרות מוקפד. היקב מייצר מגוון יינות טוסקניים קלאסיים, ביניהם 'קיאנטי', 'DOCG', סופר טוסקנים ו-'ורמנטינו', הנשענים על הטרואר המקומי ושיטות ייצור מסורתיות. היקב הוקם על ידי אלי ולרה גוטייה, שהחיו יחד את אחוזת ג'וליאנו המשפחתית, ומשלב מסורת, זהות ויין איכותי. בנוסף לייצור היין, פועלת באחוזה חוויית אירוח כשרה הכוללת מסעדת Farm to Table ומרכז מבקרים. **שלומי צור, מנכ"ל צור עולם של יין:** "שמחים להביא לישראל יקב בוטיק איכותי וכשר ברמה בינלאומית, ולהעשיר את חובבי היין הישראלים במותג משפחתי ייחודי מטוסקנה".

צילום: יח"צ

שיא כל הזמנים למרתון Winner ירושלים ה-15

כ-16,000 משתתפים מקרב אנשי מילואים וכוחות הביטחון וההצלה צפויים לרוץ במסלולי המרתון השונים, שיתקיים ב-27 במרץ 2026. אירוע ההשקה נערך באצטדיון האתלטיקה בגבעת רם, שבו הוצגה גם חולצת המרתון הרשמית של חברת ג'ינגה, מבד טכני קל ונושם, בעיצוב מיוחד לנוחות מירבית לרצים ולרצות. מרתון Winner ירושלים ממשיך להיות אחד מאירועי הספורט החברתיים הגדולים בישראל, המדגיש חיבור בין ספורט, קהילה ורוח ירושלמית. במסגרת ההרשמה מוענקות הטבות מיוחדות לאנשי מילואים ולכוחות הביטחון וההצלה: 18 שקלים לנרשם ולבן/בת זוג ב-36 שקלים למקצי 5 ו-10 ק"מ, וכן 50% הנחה ליתר אנשי הכוחות. **ראש העיר ירושלים, משה ליאון:** "מרתון ירושלים הוא הרבה יותר מאירוע ספורט - חוויה קהילתית שמדגישה תקווה, התמדה וניצחון הרוח".

צילום: יח"צ

מסיירים בשטח

לאחר החלטת הקבינט על הקמת יישובים חדשים בבנימין, **שר האנרגיה אלי כהן וראש מועצת בנימין ישראל גנץ** קיימו סיור מקצועי באתר היישוב המתוכנן בית חורון צפון, במטרה להאיץ את קידום תשתיות החשמל והמים. בסיור השתתפו בכירי משרד האנרגיה, חברת החשמל, רשות המים ומקורות, ובסיומו סוכם על תיאום מלא והאצת הליכי התכנון והביצוע. במהלך הביקור הוצגו המשמעויות האסטרטגיות של האזור, השולט על כביש 443 ומהווה חיבור מרכזי בין ירושלים למרכז הארץ. השניים הדגישו כי ביסוס ההתיישבות במקום הוא מהלך ביטחוני משמעותי, המחזק את הרצף התחבורתי ואת אחיזת ישראל בלב הארץ. השר כהן ציין כי הממשלה פועלת ליישום החלטותיה במהירות, וגנץ הבהיר כי אין מקום לעיכובים וכי יש לממש את הקמת היישובים בפועל כבר עתה.

'חזון לאומי' בסיור עומק ושבת גיבוש בשומרון

השבוע יצאו סטודנטים מארגון 'חזון לאומי' מכל המרכזים - עכו, לוד, ירושלים והר ברכה - לסיור עומק ולשבת גיבוש בשומרון. הסיור נפתח בתצפית מ"המרפסת של המדינה", ביטוי שטבע אריאל שרון ז"ל, שהדגיש את החשיבות האסטרטגית של האזור. בהמשך ביקרו המשתתפים באביחי - משק מלט, שהוקם סמוך לאירועי ה-7/10 על 10,000 דונם אדמות מדינה, וממשמש עשייה חקלאית וביטחונית לזכר תא"ל הרב אביחי רונצקי זצ"ל. הסיור הסתיים בשבת משותפת ביישוב הר ברכה, שם שוחח הרב אליעזר מלמד על ערכי היהדות והשפעתם על חוסן החברה, וחה"כ אריאל קלנר, ממייסדי הארגון, שיתף מניסיונו על החיבור בין חזון למציאות. **יו"ר הארגון, ישראל שולדינר**, ציין: "הסיור מחבר את הסטודנטים למרחבי המורשת של עמנו ומחזק את הקשר שלהם לארץ התנ"ך בדורנו".

צילום: דוברות

שבוע "ותן חלקנו" בישיבת בני עקיבא מטה בנימין

בישיבת בני עקיבא מטה בנימין עצרו השבוע את שגרת הלימודים המקצועיים וקיימו שבוע קודש תחת הכותרת "ותן חלקנו", במתכונת ישיבה גבוהה. במסגרת השבוע הייחודי, אליו הגיעו עשרות בוגרים מכל רחבי הארץ, התקיימו הלימודים בבית המדרש הו הועברו שיעורים, סדרי ערב, טישים והתוועדויות, לצד הרצאות של אורחים ובהם אל"מ במיל' גולן ואך. שבוע ותן חלקנו, שילב גם פעילויות ייחודיות כששמואל צור, מורה לשלח בישיבה, יצר מעין חדר בריחה בסימן "נעולים בבית מדרש" והוביל לשיתוף פעולה פורה מצד התלמידים.

פסח במדבר – חירות שמרגישים

במצפה רמון, בלב המרחב המדברי, מציע מתחם *כוכב רמון* חוויית פסח יוקרתית ושקטה, המשלבת נוחות, פרטיות ואווירה מדברית ייחודית. המתחם כולל דירות נופש מרווחות בנות 3-4 חדרים, המיועדות למשפחות ולקבוצות, בתכנון מוקפד ובסטנדרט אירוח גבוה. במקום Roof Top ייחודי בשטח של כ-200 מ"ר, המשקיף אל נופי המדבר והשמיים הפתוחים, מכיל בריכה, סאונה ופינות ישיבה, ומאפשר רגעים של שקט ונשימה במהלך החג. **לקוראי עיתון 'בשבע' יוענק מארז יינות בוטיק מיוחד מבית 'יקב כרמא'.** המתחם מותאם לציבור הדתי ומאפשר לחגוג את פסח במרחב, ברוגע ובתחושת חירות אמיתית. מספר המקומות מוגבל, בהרשמה ותיאום מוקדם. לפרטים והזמנות: גלית - 0528517611

כל מה שצריך למשלוח מנות וסעודת החג

חנות כלי שהם, המרכזית לכלים חד־פעמיים ועיצובי שולחן במנחם בגין 96 פתח תקווה, פתחו את שעריה ליריד פורים מיוחד עם מבחר עצום של אביזרים משלוח מנות: שקיות, אריזות, קופסאות, צלופנים, קלקרים, סרטים, בקבוקים וקישוטים שיפכו כל מתנה לחגיגה. בנוסף, תמצאו כלים לסעודת פורים - צלחות קשיחות מרובעות ועגולות, קערות, סכו"ם, מפיות ועוד, לצד מבחר מרהיב של כלים לקינוחים ומנות אחרונות. סטים חדשים ומרהיבים ישדרגו כל שולחן חג. שירות אדיב, מבצעים חגיגיים ומחירים מיוחדים מחכים לכם בכלי שהם. שעות פתיחה: 10:00-22:00

החלום התגשם והלב נותר במקום הנכון

ימים ספורים לאחר ההגרלה שנערכה בסוף החודש, הגיע לבית מפעל הפיס זוכה מאושר בשנות ה־60 לחייו, אשר קטף את הפרס הראשון בלוטו - סכום עתק של 22 מיליון שקלים. הזוכה, שממלא את אותם המספרים כבר 25 שנה מספר כי בשבועות האחרונים הרגיש תחושת בטן חזקה במיוחד ואף דמיין את הסכום המדויק שיזכה בו. לדבריו, ברגע הגילוי בדוכן הקבוע, הזכיינית בישרה לו תחילה כי זכה ב־22 אלף שקלים בלבד, אך כאשר בדק בעצמו, גילה כי הסכום עומד על 22 מיליון שקלים. הזוכה, אשר חלם לאורך השנים לקנות דירות לו ולילדיו, הדגיש: "הדבר הראשון שאעשה הוא לתת מעשר ולעזור לאנשים. אני חולם להיכנס לחנויות, לשאול על אנשים שחייבים כסף ולסגור להם את החוב".

צילום: אגם גוזנים

מבחן הביסלי: איזה טעם אתה ומה זה אומר עליך באמת

פעם עצרתם לחשוב איזה ביסלי אתם? גריל של "בטוח", ברביקיו של "סטייל", בצל של "לא עושה חשבון" או הפלאפל המפתיע? בקמפיין החדש של **ביסלי - אסם**, מתברר שהטעם שאתם בוחרים מגלה יותר על האישיות שלכם ממה שחשבתם. טיפוס **גריל** - קלאסי, יציב ומדויק. טיפוס **ברביקיו** - מעודכן, חד ותמיד עם האמירה הנכונה. טיפוס **בצל** - חיי הרגע, נהנה מהחיים ולא עושה חשבון לאף אחד. טיפוס **פלאפל** - הכי בלתי צפוי ומלא הפתעות. טיפוס **פיצה** - ילד לנצח, שובב ושומר על רוח נעורים. הקמפיין מציע הצצה חביבה לאישיות שלנו דרך השקית שביד, עם סיטואציות מחויכות ודיאלוגים שנונים. אז בפעם הבאה שאתם פותחים ביסלי - הסתכלו סביבכם, ותגלו בדיוק מול מי אתם עומדים.

לא נותנים לקשקשים להשתלט על ההופעה

קשקשים הם אחת מבעיות העור הנפוצות בעולם - מחצית מהאוכלוסייה הבוגרת סובלת מהם. הפתיתים הלבנים שמופיעים על הכתפיים והבגדים נגרמים כתוצאה מהתרבות יתר של פטריית שמרים מסוג Malassezia. הפטרייה מפרקת את השומנים בקרקפת ומייצרת חומרים מגרים, מה שמאיץ את קצב התחדשות תאי העור - התוצאה: פתיתים נראים לעין, גירוד ואי־נוחות. מעבר לאי־הנוחות הפיזית, קשקשים משפיעים ישירות על הביטחון העצמי, במיוחד עם בגדים כהים. שמפו הד אנד שולדרס מכיל רכיבים אנטי־פטרייתיים שמעכבים את התרבות הפטרייה ומפחיתים את ייצור החומרים המגרים. שימוש יומיומי קבוע מספק עד 100% הגנה מקשקשים, ומאפשר לצאת מהבית עם ביטחון מלא - בלי לתת לקשקשים להשתלט על ההופעה.

איתמר שולץ, תלמיד תיכון אמית כפר בתיה ברעננה, זוכה בתחרות הפיזיקה הארצית - האולימפיזיקה

צילום: אבי חיון

גמר תחרות האולימפיזיקה השנתית של המרכז האקדמי לב והחמ"ד נערך השבוע. המשתתפים עשו בחינה בפיזיקה ברמה אוניברסיטאית, בסופה הוכרזו הזוכים במלגות לימוד במרכז האקדמי לב. במקום הראשון בתחרות לבנים: איתמר שולץ, תלמיד תיכון אמית כפר בתיה ברעננה. איתמר שולץ: "הגעתי כל להתנסות, ללמוד וליהנות מהחוויה וב"ה זכיתי. אני מבקש להודות לצוות החינוכי באמית כפר בתיה על התמיכה והמעטפת לאורך הדרך". חיים ברוידא, ראש העיר רעננה: "ההישג המרשים של איתמר, מביא כבוד גדול לעיר רעננה." "פיתוחים טכנולוגיים לא נוצרים במפעל יש מאין, אלא הם מתחילים בכיתה, בסקרנות של תלמיד ובמורה שמאתגר אותו לחשוב עוד צעד קדימה" הוסיף פרופ' סא"ל (במיל') בני מילגרום, ראש החוג להנדסת חשמל ואלקטרוניקה במרכז האקדמי לב וחבר הוועדה המארגנת של התחרות.

עולות מצרפת, לבי"ח שיבא

צילום: יחידת הצילום שיבא

השבוע התקיים במרכז הרפואי שיבא תל השומר מפגש מרגש לרגל השקת גרעין חדש של בנות שירות לאומי עולות מצרפת, הפועלות במסגרת האגודה להתנדבות. במפגש השתתפו כ-20 בנות חדשות, יחד עם שר העלייה והקליטה אופיר סופר, **מנכ"ל האגודה ירון לוץ**, מנהל משאבי אנוש בשיבא אבי ברוך, מנהלת מחוז מרכז באגודה אורית בנג'ו ורכזות ליווי נוספות. במהלך המפגש שיתפו הבנות את סיפוריהן האישיים - על בחירת העלייה, המניעים לשירות הלאומי והחלומות לשנה הקרובה. חלק מהבנות מתכננות להמשיך ללימודים אקדמיים, ואחרות אף שוקלות להאריך את שירותן בשנה נוספת. הגרעין החדש הוא חלק מתוכנית רחבה של האגודה להתנדבות, הכוללת כ-70 בנות שירות מחו"ל הפועלות בבתי חולים, בחינוך ובקהילה.

החופשה שכל המשפחה מחכה לה

פסח משפחתי עם "תור פלוס" - חוויה שבה כל פרט מתוכנן מראש, מהרגע שמגיעים ועד החזרה הביתה. חברת "תור פלוס", מהמובילות בעולם הנופש הכשר, מזמינה אתכם לחג פסח משפחתי באווירה מוקפדת ונוחה, המאפשרת ליהנות יחד בלי דאגות. מלון Avra Imperial Resort בכרתים נבחר בקפידה: חדרים מרווחים, אזורים משפחתיים ותשתית מותאמת לפעילויות הילדים והנוער בהובלת צוות מקצועי דובר עברית, בזמן שההורים נהנים ממנוחה, טיולים או זמן איכות משפחתי. הקוליניריה מוקפדת בכשרות מהודרת, עם דגש על איכות חומרי הגלם ותפריט מגוון המתאים לכל המשפחה. חוויית הפסח של "תור פלוס" חורגת מהלינה בלבד - מדובר בהפקה מלאה של חג עם תוכן מותאם, סדרי חג מרוממים ואווירה ייחודית. השנה מציעה החברה גם יעדים נוספים בארץ ובחו"ל, כולם ברמה גבוהה ואיכותית.

זהב זה לא גיל, זה סטנדרט

צילום: יקי שבתאי

פאה ותוספות שיער הן לא פנטזיה - הן הדרך שלך להרגיש את עצמך, טבעית ובטוחה, בכל שלב ביום. מותג הפאות GK, שיצרה בריינדי קמינר, נולד מתוך הקשבה אמיתית לנשים שמבקשות קלאסיקה, שיק ונינוחות. הפאות קלות במיוחד, בעלות תשתית גמישה ושיער משיי בגוונים רכים עם שזירת שיבה מדויקת, ומגיעות במראה כמעט סופי - למדידה פשוטה, התאמה מהירה וללא הימורים. הפאה חיה איתך מהבוקר העמוס ועד אירוע ערב אלגנטי: מיוגה וקפה עם חברה ועד מפגש משפחתי מרגש. התחזוקה קלה - ניעור, הברשה קלה ומעט סרום - ואת מוכנה. פעם בחודש תוכלי ליהנות ממפגש רענון בסלון, באווירה נשית ומפנקת. GK מעניקה מראה טבעי, אלגנטי ומכבד גיל - פאה עם אופי, נוכחות וביטחון שקט.

תורמים מתנות לאביונים לפורים עם לקט ישראל

צילום: ליאור אשכנזי

לקראת חג הפורים, לקט ישראל מזמינה את הציבור לתרום מתנות לאביונים ולדאוג שארוחות חמות ומזינות יגיעו מיד למי שזקוק להן. כל תרומה של 180 ₪ מאפשרת לארגון לחלק 36 ארוחות לאנשים הסובלים מחוסר ביטחון תזונתי - והכל בו ביום, ללא דיחוי. לקט ישראל, ארגון הצלת המזון הלאומי, מפעיל תוכנית רחבה להצלת מזון טרי ומזין ומחלק מדי שבוע 470,000 ארוחות לנזקקים ברחבי הארץ. הפרויקט מבטיח שהמזון יגיע ישירות לידיים של אלה שצריכים אותו, עם כבוד ואכפתיות. התרומה שלכם היא מתנה אמיתית לפורים - הזדמנות להפוך חג שמח להזדמנות של חסד ומשמעות. תרמו מתנות לאביונים עכשיו והצטרפו למאמץ להבטיח שלכולם יהיה פורים שמח ומזין!

צילום: חיים טויטו

מצדיעים באהבה

ערב הוקרה מיוחד בירושלים לפצועי כוחות הביטחון

"אנחנו פה כדי להגיד תודה": אלפי פצועי מערכת "חרבות ברזל" ובני משפחותיהם התכנסו השבוע בבנייני האומה למופע הוקרה תחת הכותרת "מצדיעים באהבה". במרכז הערב: הופעה מרגשת של עידן עמדי ונתונים על היקף הנפגעים בירושלים.

אלפי פצועי מערכת "חרבות ברזל" ובני משפחותיהם התכנסו השבוע בבנייני האומה בירושלים לאירוע הצדעה ומופע הוקרה מיוחד תחת הכותרת "מצדיעים באהבה". במרכז הערב: הופעה של עידן עמדי ואורחים.

במעמד שרים, ראש העיר ירושלים, בכירים בעיריית ירושלים ונציגי אגף השיקום במשרד הביטחון, נערך ביום שלישי בבנייני האומה אירוע הצדעה רחב היקף לפצועי צה"ל, משטרת ישראל וכוחות הביטחון. האירוע, שנערך ביוזמת משרד המורשת ועיריית ירושלים, ביקש להעלות על נס את גבורת הלוחמים ששילמו בגופם ובנפשם במהלך הקרבות.

רגע השיא של הערב נרשם כאשר על הבמה עלה האמן והלוחם עידן עמדי, שסיפור פציעתו הקשה ושיקומו הפך לסמל עבור רבים. עמדי ריגש את הקהל בביצועיו, כשבין השירים שיתף בתחושותיו כמי שמכיר מקרוב את מסלול השיקום המורכב.

במהלך האירוע נשאה דברים לימור לוריא, ראש אגף השיקום במשרד הביטחון, שחשפה את האתגרים חסרי התקדים העומדים בפני המערכת. לדבריה, מאז פרוץ המלחמה נוספו לאגף מעל 25,000 פצועים חדשים. נתון בולט במיוחד נוגע לעיר המארחת: כ-3,300 מהפצועים החדשים הם תושבי ירושלים. לוריא הדגישה בדבריה כי המערכת מחויבת ללוות את הפצועים גם "ביום שאחרי" האורות והטקסים.

ראש העיר ירושלים, משה ליאון, וסגנו אריה קינג, הביעו את גאוותם על כך שהבירה מארחת את האירוע. ליאון ציין כי החובה לחבק את הפצועים היא יומיומית ואינה מסתכמת בערב אחד. "מגיע לאנשים האלה שנחבק אותם 24 שעות ביממה, לאורך כל השנה", אמר.

שר המורשת עמיחי אליהו בירך את הלוחמים ואמר כי הם מהווים את חוליית הגבורה הממשיכה של העם היהודי לדורותיו. השר לביטחון לאומי, איתמר בן גביר, הוסיף כי חובתה של המדינה להעניק גיבוי מלא וחיזבוק חם למי שיצאו להגן על אזרחי ישראל.

הערב נחתם בתחושת אחדות ובהבטחה של גורמי המקצוע להמשיך ולפעול למען רווחת הפצועים ומשפחותיהם, המתמודדים עם אתגרי שיקום פיזיים ונפשיים מורכבים.

חצי שנה לעסקים – חצי שנה לחסד: המודל החריג שקם בלב המדבר

מלון דירות במצפה רמון פועל במתכונת יוצאת דופן: מחצית מהשנה מוקדשת לאירוח מסחרי רגיל, והמחצית השנייה לאירוח משפחות וחיילים דרך עמותות. בענף התיירות בוחנים את המודל - ויש גם מי שמרים גבה

על שפת מכתש רמון, בקצה הדרומי של היישוב, פועל בשנה האחרונה מודל שאינו שגרתי בענף המלונאות. מלון הדירות "כוכב רמון" בחר לחלק את פעילותו לשניים: שישה חודשים לפעילות עסקית רגילה ושישה חודשים לאירוח חסד מלא, בשיתוף עמותות וארגונים חברתיים מכל רחבי הארץ.

במהלך חודשי הפעילות החברתית, המלון כולו מוקצה לאירוח קבוצות ומשפחות המגיעות דרך עמותות - חיילי מילואים, חולי סרטן, נשים נפגעות אלימות, משפחות המצויות במשבר נפשי או כלכלי ומקרים סוציאליים מורכבים נוספים. לא מדובר בהנחה או במחיר סמלי, אלא בהקצאה מלאה של המתחם.

צילום: מלון כוכב רמון

רבקה ר. אם לשמונה ילדים המתמודדת עם סרטן הדם, הגיעה למקום לראשונה לאחר הפניה של ארגון המסייע לחולי סרטן. היא זוכרת את הרגע שבו נכנסה לדירה עם ילדיה. "הקטן שלי פתח את הדלת למרפסת וצעק אמא, תראי - אין פה בית חולים", היא מספרת. "באותו רגע הבנתי מה המשמעות של ההפוגה הזו".

לדבריה, השגרה בבית מורכבת מטיפולים, בדיקות, אשפוזים ונסיעות ארוכות למרכזים רפואיים. "בבית הכול סובב סביב המחלה. פה, לכמה ימים, אנחנו משפחה רגילה. מבשלים יחד, יוצאים להליכה במדבר, יושבים בשקט בלי טלפונים מרופאים".

גם אברהם מאשקלון, שעבר בשנה האחרונה ניתוח מורכב והתמודדות רפואית ממושכת, מספר כי החופשה הקצרה במדבר שינתה את האווירה בבית. "הילדים היו חודשים במתח. פה הם רצו בחוץ, טיפסו על סלעים, שכחו לרגע את כל מה שעברנו. זה לא מותרות - זה צורך".

במהלך אחד מסופי השבוע האחרונים התארחה במקום פלוגת מילואים מחטיבת גולני, שהגיעה לאחר תקופה מבצעית ממושכת. "בדרך כלל אחרי קו אתה חוזר הביתה ישר," סיפר אחד הלוחמים. "פה נשארנו יחד, דיברנו, עיבדנו. המדבר נותן פרספקטיבה".

בענף התיירות מציינים כי מדובר במהלך לא שגרתי מבחינה כלכלית. הקצאת מחצית מהשנה לפעילות שאינה מניבה הכנסה ישירה מחייבת תכנון מוקפד. גורם בענף אומר כי "ברמה עסקית זה מדל שמאתגר את החשיבה הרגילה. השאלה היא לא רק אידיאולוגית - אלא האם זה בר־קיימא לאורך זמן".

הבחירה במצפה רמון אינה מקרית. המרחק מהמרכז, השקט המדברי והמרחב הפתוח יוצרים תנאים שקשה לשחזר בערים הגדולות. עבור משפחות החיות חודשים ארוכים בתוך בתי חולים, עצם ההתרחקות מהמרכז היא חלק מהתהליך.

האם מדובר במודל שיועתק גם לאזורים נוספים בארץ? מוקדם לדעת. אך בתוך מציאות ישראלית רוויית עומס ביטחוני וחברתי, היוזמה בדרום מציבה שאלה רחבה יותר: האם תיירות יכולה לשמש לא רק כמנוע רווח - אלא גם ככלי חברתי מתמשך, ולא כתרומה חד־פעמית.

בהשראת גישת הקוטביות הבריאה.

אני עייפה מלהוביל

היא כמהה להרפות והוא משתוקק להשפיע, אבל משהו בתנועה ביניהם התהפך. כך מזהים את המעגל האכזרי של התקיעות בקשר הזוגי ויוצאים ממנו.

כבר בכניסה שלהם לחדר ניתן היה להרגיש את המתח ביניהם. הם התיישבו מולי ואז עדי פתחה:

"אני מרגישה שאני כל הזמן צריכה להוביל, להחליט ולהגיד לו מה לעשות. אם אני לא אעשה ואם אני לא אגיד, כלום לא יקרה.

אבל אני עייפה כבר, רוצה שהוא ייקח אותי, שהוא יראה אותי, שארגיש שהוא מוביל ואני אוכל לשחרר כבר, פשוט להניח את הראש סוף סוף על מישהו בעולם הזה".

"אני מרגיש שאני כל הזמן בבדיקה אם אני בסדר, אני צריך להקשיב לה, להבין מה היא מרגישה כל הזמן ואם אני בטעות אומר משהו לא במקום, היא מייד מתפוצצת.

היא רוצה שאני אוביל, אבל איך אני יכול להוביל אם היא כל הזמן חוטפת לי את ההגה מהידיים?" רונן התפרץ בכעס.

"עדי, ספרי לי על רגע כזה שבו את מתחילה להוביל דברים", פניתי אליה.

"לדוגמא השבוע; הוא חוזר הביתה, אני רואה שהוא עייף, סגור והאמת זה כמעט כל יום ככה. אז אני מתחילה לשאול אותו: מה קרה? למה אתה ככה? תראי אני עם ילדים קטנים, אני צריכה עזרה איתם אז אני מרגישה שאם אני לא אזיז אותו הוא יישאר בסגירות שלו ובקצב הזה הבית פשוט יתפרק".

"בדיוק ככה, מרוב השאלות שלך עדי, במקום שאני אהיה הגבר שמגיע הביתה ומביא אנרגיה לתוך הבית, אני נסגר עוד יותר ומחכה לפקודות ממך, שתגידי לי מה לעשות ואיך לעשות כי רק הדרך שלך היא היחידה הטובה, נכון?" הגיב רונן בציניות.

"חשוב שתדעו שמה שאתם מתארים מאוד נפוץ בקרב הרבה מהזוגות, אז על מנת להבין משהו לעומק בואו רגע נתבונן על הדברים שאמרתם.

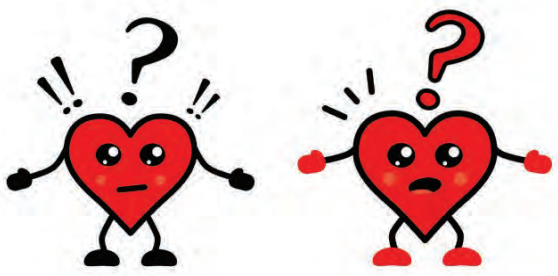

עדי, את מתארת שאת מרגישה שאת צריכה להיות חזקה ולהשפיע החוצה אחרת דברים לא יקרו, וזה בעצם הצד הזכרי שמדבר על השפעה, התפשטות ועשייה. כשבתוכך את כמהה להרגיש בדיוק ההפך מכך – את כמהה להרגיש בהרפיה ובהישענות לקבל ממנו, וזה באמת הצד הנקבי, הצד שמביא איכות של הרפיה ופתיחות לקבל.

ואילו אתה רונן, מצד שני, מרגיש שאתה כל הזמן מכונס בעצמך ומושפע וזה מקום נקבי.

גם אתה רונן מרגיש לא טוב במקום הזה, כי אתה רוצה להיות במקום הזכרי שלך – להשפיע, להתפשט ולהוביל. בקשר הזוגי שלכם נוצר היפוך".

"אבל למה הכוונה היפוך?" שאל רונן.

"יש כיוון טבעי להפריה – כיוון של השפעה מהזכר לנקבה; הגבר מביא את העוצמה, ההתפשטות והביטחון, מה שמאפשר לאישה להרפות, להיפתח ולקבל.

כשזה מתהפך, הגבר נתקע במקום הנקבי – מתכנס פנימה ומושפע, והאישה במקום הזכרי המשפיע החוצה לכיוון שלו, כך היא דוחפת ומתאמצת בתוך הקשר.

זה יוצר גלגל אכזרי שבו עדי לא מרגישה ביטחון להרפות ואז היא לוקחת שליטה, ואתה לא מרגיש שאתה מסוגל להוביל ואתה נסגר", הסברתי.

"עדי, תנסי לדמיין לרגע מה קורה בגוף שלך כשאת מחכה שהוא יוביל? האם את יכולה להרפות? להרגיש את הפתיחות הזאת?" שאלתי.

"זה מפחיד אותי, אני מרגישה שאם אני ארפה אז שום דבר לא יקרה. אבל אני חייבת להגיד לך בכנות שאני ממש משתוקקת לזה, להרגיש שהוא מביא את הכוחות שלו אליי ומשפיע עליי".

"מה אני אמור לעשות כדי שזה יקרה?" שאל רונן.

"כשאתה חוזר הביתה אחרי יום עבודה עמוס, במקום להתמקד במה עובר עליך, תנסה להתמקד בה – איפה היא נמצאת עכשיו? מה היא חווה? מה היא מרגישה?

זו מהות המקום הזכרי שלך, להשפיע החוצה, להביא אליה ביטחון ולעזור לה להיפתח".

"רונן, אתה יכול להיזכר ברגע חזק שבו בחרת להוביל? שלא היית צריך להסביר ולהצדיק?" שאלתי.

"אני זוכר פעם אחת שהגעתי הביתה וראיתי אותה עייפה.

לא חיכיתי שהיא תגיד לי מה לעשות אלא פשוט חיבקתי אותה חזק ואמרתי לה: תני לי לקחת את הילדים עכשיו, ופשוט הרגשתי שאני מצליח לפנות אותה מכל העומסים שהייתה בהם", ענה רונן.

"זה באמת היה מדהים, הרגשתי שאני יכולה פשוט להרפות ולהיפתח בלי לבקש או לדרוש ממנו דבר, פתאום באמת היה אפשר להרגיש את תחושת החיבור בינינו".

"המפתח לצאת מההיפוך הוא מודעות והתנסות.

רונן, אתה לומד להיות בתנועה זכרית של השפעה והובלה עם ביטחון, ואת עדי לומדת להיות בתנועה הנקבית של הרפיה ופתיחות.

זה בכלל לא קשור לתפקידים בבית של מי עושה מה או מי מרוויח יותר, אלא זו תנועה פנימית של בחירה בכיוון של הפריה, ואז הקשר הזוגי צומח ומתקיימת בו זרימת חיים".

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

ניתן לעקוב אחר הטורים בערוץ הוואטסאפ של חנה דיין

חנה דיין - טיפול פרטני לנשים במשברי חיים | פסיכולוגיה יהודית תורת הנפש | קליניקה פרטית בשפלה | אפשרות גם בזום
054-4480705 | מייל: hanna.tipul@gmail.com | לכל המאמרים: www.hannad.co.il | (טיפול פרטני לגברים יינתן על ידי מטפל)

לוחשבע
03-9185553

נדל"ן

מכירה

דירות

אפרת

באפרת (שכונת הגפן), 3, משופצת ומוארת, מרפסת סוכה, ליד הפארק, ביהכנ"ס ומרכז רפואי, מתאימה לזוגות צעירים/משקיעים, רק 1,860,000 ₪! בלעדי! סיגלית - "אנגלו-סכסון" 055-4549379

גבעת שמואל

גרינברג על תווי הרכבת, 4 חד', 2 מרפסות, ק"ב, מחסן וחניה, במחיר אטרקטיבי ביותר, כניסה מידית! בלעדיות Ken נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

ברחוב יצחק שמיר המבוקש, 6 חד', מעוצבת ברמה הגבוהה ביותר! בנין מטופח כחדש, מחסן צמוד לדירה, חניה כפולה. בלעדיות Ken נדל"ן 0508-755-755

לבית הזה חיכיתם הרבה זמן! ברחוב השקט והמבוקש משה דיין, למכירה 300 מ"ר בנוי על 1/4 דונם, חצר עורפית מטופחת כ-160 מ"ר, 10 חדרי שינה, 5 חדרי רחצה, יח' גדולה + מרפסת, יח' דיור רשומה בתשואה גבוהה. תקרה גבוהה. בלעדיות תיווך Ken נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

לתיווך ken נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג, שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי ירט

פתח תקווה

"הס נכסים" - למכירה, במרכז השקט בפ"ת, ברחוב כ"ץ 19, דירת 3 חדרים, עורפית ושקטה. יש ממ"ד, מעלית וחנייה. יהודה הס - 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה, בית יפה עם 8 חדרים, בשכונת בת-גנים בפ"ת. יחידת דיור גדולה, עם כניסה נפרדת. קומת כניסה סלון - ממ"ד - מטבח - פ. אוכל ויציאה לגינה גדולה. קומה 1, 4 חדרי שינה + פינת משפחה גדולה + 2 חדרי שירותים. קומה נוספת ניתן לבנות עוד 2 חדרים גדולים. יהודה הס - 050-3003455

למכירה בויזנטל, פ"ת, דירת 5 חדרים, 130 מ"ר + מרפסת שמש סוכה + 2 חניות מקורות + ממ"ד, 3 מעליות (2 מעליות שבת). שרון: 050-9709779 IM Nadlan

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

בית הכרם

בבית הכרם, ליד קרית משה, 3.5, משופצת, ק"ב, מרפסת סוכה, מוארת ושקטה, יחידת הורים מפנקת, חניה, קרובה לרכבת הקלה, גינות ועוד. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549435

צור הדסה

בצור הדסה, 4 חדרים, מרווחת ואיכותית, מוארת, מטבח משודרג, מרפסת, מעלית, חניה, מחסן, מיקום מצוין וקרוב לביהכנ"ס, מרכז מסחרי, תח"צ ועוד. בלעדי! רונן - "אנגלו-סכסון" 077-2314087

קרית משה

בלב קרית משה הירוקה, לכניסה מיידית, דירה 3 חדרים, מרווחת עם שלושה כיווני אויר, מיקום מרכזי ליד הרכבת הקלה, תקרה גבוהה במיוחד, לשיפוץ, המחיר גמיש. קיים פוטנציאל בבניין, הקודם זוכה! בלעדי ל-ת.ק.מ. בטיפול הדסה 058-4931070

השכרה

דירות

בית הכרם

להשכרה בבית הכרם, דירה גדולה, בת 4 חדרים, מרפסת שמש ומרפסת ענקית נוספת, משופצת, קומה 2, 8,000 ש"ח. יוסי: 053-2308432, מוניק: 052-2228466

שידוכים

חלומות מתגשמים. בנים בני 26-30, דתיים לאומיים. אקדמאים. איכותיים. מלח הארץ. שילחו פרופיל בווטסאפ ותמונה. 050-2177795

נופש

בית מאיר

בבית מאיר, בית נופש כפרי, 6 חדרים, חצר גדולה + מתקנים. עד 20 איש. 058-7690011, מייל: bm0527676@gmail.com

גליל עליון

למשפחות וקבוצות. מתחם אירוח באיזור הכפרי של קרית שמונה. 5-6 יחידות נופש. חצר גדולה. חדר אוכל. קייטרינג מהדרין + בתי כנסת קרובים למתחם. 5 דקות ממקורות הירדן. 052-4261184-5 לא בשבת.

דרושים

להוסטל לדיירים אוטיסטים, בפסגת זאב, ירושלים, דרושים מדריכים, לעבודה לפי משמרות. לפרטים נוספים: 053-5396075

מעוניין לקנות
ספרי תורה ישנים
(גם גניזה)
משלם מחיר טוב
054-6420392
56398

קהילת הונג קונג מחפשת
זוג רבני לתפקיד מרתק ומגוון
Ohel Leah Synagogue
לפרטים ולהגשת מועמדות
applications@ohelleah.org.hk
54969

מקום זה יכול להיות שלך

הוועדה המרחבית לתכנון ובנייה - "יישובי הברון"
מכרז כ"א חיצוני 01/26
מהנדס/ת הוועדה
הארכת מועד להגשת ההצעות למכרז
היקף העסקה 100%
את תנאי המכרז ניתן למצוא באתר הוועדה
תחת לשונית מידע כללי /מכרזים
www.vaada-habaron.org.il
איש קשר: מנהלת לשכת יו"ר הוועדה
כרמית יעקב ג'אן טל': 04-6292191
את הצעות למכרז ניתן להגיש
עד ליום א' תאריך 8/3/26 בשעה 12:00
לכתובת מייל darush@vaada-habaron.org.il
הצעות שיוגשו מעבר למועד זה לא ידונו.
בברכה אורי בוסקילה - יו"ר הוועדה לתו"ב יישובי הברון
54976

למוסדות בית המדרש אלון מורה דרוש
מוסדות בית המדרש אלון מורה
טבח
✓ ידע וניסיון בבישול ✓ יכולת עבודה בצוות ✓ אחריות ומסירות
תחילת עבודה מיידית
תנאים טובים!
אווירה טובה!
צוות מעולה!
לשלוח קו"ח Kedem1000@gmail.com
לפרטים: עמיהוד 052-5802374
* רק פניות מתאימות תעניינה * המודעה מופנת לגברים ונשים כאחד

הלל-בויטר

בפרויקט של הרי זהב במעלה אפרים
אתם לא צריכים להתפשר:

הבית הכי
גדול

הנוף הכי
פתוח
לסרטבה

המגרשים הכי
גדולים
305-569 מ"ר

תנאי תשלום
הכי נוחים
10/90

דברו איתנו כדי לתפוס את ההטבות:
אהרון מרגליות | 076-599-6193

הרי זהב

מעלה אפרים
להתעורר לרמה אחרת